



SZENT KINGA KATOLIKUS ÓVODA

**KERESZTÉNY PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA**



Tartalom

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI	4
TÖRVÉNYI HÁTTÉR	6
1.BEVEZETÉS	8
1.1 INTÉZMÉNYÜNK BEMUTATÁSA	8
1.3. NEVELÉSI PROGRAMUNK ALAPELVEI	9
2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP	11
2.1. KATOLIKUS GYERMEKKÉP	11
2. 2. KATOLIKUS ÓVODAKÉP	11
2.3. PEDAGÓGUSKÉP	12
3. NEVELÉSI KONCEPCIÓ, FELFOGÁS	13
3.1. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ÉRTELMEZÉSE A PROGRAMBAN	13
4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJAI, FELADATAI.....	16
4.1. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA:.....	16
PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK RENDSZERÁBRÁJA	19
NEVELÉSÜNK CÉLJA	19
4.2. ALAPFELADATOK	20
4.2.1. A HITRE NEVELÉS ERŐSÍTÉSE:.....	20
4.2.2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI NEVELÉS.....	21
4.2.3. ANYANYELVI NEVELÉS	23
4.3. ÁLTALÁNOS NEVELÉSI FELADATOK	25
4.3.1.EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA.....	25
4.3.2. KÖZÖSSÉGI NEVELÉS	28
4.3.3. ÉRTELMI NEVELÉS	34
5. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVE	36
5.1 ÓVODÁNK SZEMÉLYI FELTÉTELEI.....	36
5.2. TÁRGYI FELTÉTELEK.....	36
5.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	37
5.3.1 Hetirendünk:	37
5.3.2. Napirendünk	39
6. AZ ÓVODAI TEVÉKENYSÉGEK KERETE	40
6.1. KÖRNYEZETINEVELÉS A TEVÉKENYSÉGEK FOLYAMATÁBAN	40
6.1.1. A tevékenységek tartalma.....	41
7. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI.....	42
7.1. HITRE NEVELÉS	42

7.1.1 A hitre nevelés és a hagyományörzés kapcsolata	43
7.1.2. Egyházi ünnepek, nemzeti megemlékezéseink, jeles napjaink	43
Gyermekeknek szervezett katolikus és egyéb programok	43
A Szent Kinga Katolikus Óvoda teremtésvédelmi feladatai.....	49
7.2. JÁTÉK.....	50
7.3. VERSELÉS, MESÉLÉS	54
7.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC	58
7.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA	62
7.6. MOZGÁS	67
7.7. TEREMTETT VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	71
7.7.1. Matematikai tartalmú tapasztalatok ismeretek szerzése	83
7.8 MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK.....	85
7.9. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS	87
7.9.1. A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMONKÖVETÉSE	90
7.9.1.2. A nyomon követés alapelvei.....	91
8. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE	92
9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE	94
9.1 Különleges figyelmet igénylő gyermekek óvodánkban:	94
9.1.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja	94
9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:	97
9.1.3. Tehetséggondozás az óvodánkban.....	98
10. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	101
11. PEDAGÓGUS TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS	103
11.1. Az értékelés célja, területei.....	103
12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI	104
12.1 . A család és az óvoda.....	105
12. 2. Fenntartó, egyházközség	107
12. 3. Katolikus Pedagógiai Intézet (KAPI).....	107
12. 4. Az óvoda és az iskola	107
12.5. Az óvoda és a közművelődési intézmények	108
12.6 . Az óvoda és a Pedagógiai Oktatási Központ.....	108
12.7 . Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat.....	109
12.8. Az óvoda és a civil szervezetek	109
FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM:	110

AZ ÓVODA JELLEMZŐ ADATAI

Az intézmény alapításának ideje:

2012. szeptember 1.

Az intézményben a nevelő-oktató munka megkezdésének ideje:

2012.szeptember 1.

Az intézmény alapítója:

Az Egyházi Törvénykönyv(CIC.802-806.)alapján az Egri Főegyházmegye Ordináriusa. 3300 Eger, Széchenyi u.1.

Az intézmény fenntartója:

Egri Főegyházmegye, 3300 Eger, Széchenyi u.1.

A fenntartói jogokat az Egri Főegyházmegye megbízásából a Petrovay György Katolikus Általános Iskola Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda

Neve: Petrovay György Katolikus Általános Iskola Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda

Székhelye: 5065 Nagykörű, Rákóczi út 22-24

Az óvoda hivatalos neve: Szent Kinga katolikus Óvoda

Az intézmény típusa: óvoda

Az intézmény OM azonosítója: 201781

Az intézmény adószáma: 18294932-2-16

Az intézmény feladatellátási helyei:

Az intézmény székhelye: 5065 Nagykörű, Rákóczi út 22-24.- Petrovay György Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda

Telephely: 5062 Kőtelek Zrínyi M u. 10-12 Petrovay György Katolikus Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola, Óvoda.- Szent Kinga Katolikus Óvoda

Az intézmény alapfeladata a székhelyen és a telephelyen:

- . óvodai nevelés
- . a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése

Gyermekekétkeztetés ellátásának módja: önálló főzőkonyhával nem rendelkezik, a gyermekétkeztetés külső szolgáltató igénybevételével történik.

Férőhelyszám: 75 fő

Óvodai csoportok száma: 3 csoport

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet alapján az intézmény vállalhatja:

- . kevert specifikus fejlődési zavarral (mozgás, figyelem, kognitív funkciók) küzdő gyermekek
- . enyhén értelmi fogyatékos gyermekek

. beszéd fogyatékos gyermekek ellátását

Az intézmény felügyeleti szerve: Egri Főegyházmegye, 3300 Eger Széchenyi u.1.

Az intézmény vezetője: Nagyné Baráth Ágnes

Az óvodai tagintézmény vezetője: Győri Imréné

Az intézmény jogállása:

A Magyar Katolikus Egyházon belül működő önálló jogi személy. Képviselétére az intézmény vezetője jogosult

Az intézmény gazdálkodásával összefüggő jogosítványok:

Az intézmény a fenntartó által jóváhagyott költségvetés alapján önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik, teljes jogkörrel rendelkező vezetői felelősség mellett.

A gazdasági, pénzügyi, munkaügyi feladatokat az intézmény székhelyén látják el. Az intézmény az adott költségvetés kereten belül önálló bér gazdálkodást folytat, de a gazdálkodással összefüggő kötelezettséget a fenntartó jóváhagyása nélkül nem vállalhat.

Az intézmény feladatainak ellátását szolgáló ingatlanok: 5062 Kötelek Zrínyi M u. 10-12

793 hrsz 4009 m² óvoda

Az Intézmény vezetőjének kinevezési rendje: SZMSZ 4.3-ban foglaltak szerint

Működési engedély száma, kelte: JNB/08/00311-5/2014 2014.07.10.

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

Programunk a 137/1996. (VIII.28.) számú Kormány rendelet értelmében, melyet a 255/2009. (XI.20.) Kormányrendelet, ill. a 363/2012. (XII.17.) EMMI Rendelet módosított, **az Óvodai nevelés országos alapprogramja** alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva az **1993. évi LXXIX. Köznevelési törvényt** valamint, az azt módosító 1999. évi LXVIII. számú, a 2003. LXI. számú, a 2006. LXXI. számú, a 2007. LXXIX. számú törvényt, a szakaszosan érvénybe lépő **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényt** a köznevelés távlati fejlesztésének stratégiáját, a megyei és a fenntartói köznevelési koncepció irányelveit.

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket építettük be:

Törvények

- 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról
- Az Egyházi Törvénykönyv (Szerkesztette, fordította és a magyarázatot írta Erdő Péter. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója Budapest, 1985.)
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (továbbiakban: Púétv.),

Rendeletek

- 23/1997. (VI.4.) számú MKM rendelet és az azt módosító 37/2000. (X.29.) rendelet a Fogyatékos gyermekek nevelésének irányelveiről
- 1992. Egyezmény a gyermekek jogairól Egyesült Nemzetek UNICEF
- 185/1999. (XII.13.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, amely a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm. rendeletet módosítja
- 1/1998. (VII.24.) OM rendelet a kötelező felszerelési- és eszköz normáról
- 36/1999. (VIII.24.) OM rendelet a képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról
- 2003. évi CXCV. törvény az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség elmozdításáról
- 2007. évi I. tv. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet,

- . A pedagógusok teljesítményértékeléséről szóló 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet (továbbiakban: TÉR)

A katolikus óvodai nevelési programot meghatározó egyházi dokumentumok

- . Biblia (Szent István Társulat, Budapest, 1973.)
- . II. Vatikáni zsinat dokumentumai: Gaudium et spes, Gravissimum educationis momentum, Dei Verbum, Lumen gentium

1.BEVEZETÉS

1.1 INTÉZMÉNYÜNK BEMUTATÁSA

Településünk Jász- Nagykun –Szolnok megyében Kelet Magyarország középső részén terül el, a Tisza partján. Községünk gyönyörű természeti adottságokkal rendelkezik, Magyar Örökség díjat nyert, egyedi természeti értéként itt található Közép –Európa legnagyobb egybefüggő tavirózsa populációja.

Községünkben egy óvoda működik, amely Kőtelek legszebb környezetében, a tájvédelmi körzet közepén található.

Az óvoda épülete különleges, bizonyítva azt az egyediséget, ami a megépítését jellemezte, hiszen a helyi lakosság segítségével épült 1985-ben. Különleges azért is, mert felülnézetből kivehető, hogy teknősbékaformát ábrázol, illeszkedve a környezetéhez. Három csoportszobával és egy tornateremmel rendelkezünk.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, ennek megfelelően a gyermeki személyiség minél harmonikusabb kibontakoztatására törekszik.

„Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig”(Mt 28,19-20)

A katolikus óvodánkban a nevelést a játék, a munka, a tanulás, valamint a közösség- formálás sajátos világszemlélettel végezzük.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, – s a katolikus óvoda, evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvónők és dajkák) élete példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Katolikus nevelési programunk szemléleteként az óvoda minden dolgozója azon munkálkodik, hogy az idejáró gyermekek hittel teli szeretetben, derűs légkörben, életkori igényeiknek megfelelő testi, lelki, értelmi, és kapcsolatteremtő-együttműködő képességeiket harmonikusan fejlesztő napi ritmusban éljék mindennapjaikat.

1.2. A KATOLIKUS KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYÜNK KÜLDETÉSE, PEDAGÓGIAI SAJÁTOSSÁGAI

A Római Katolikus Óvoda a nevelés legalsóbb szintjén, az óvodában kíván minőségi szolgáltatást nyújtani.

Az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése alapvető magatartása, lelkisége kell, hogy legyen a Krisztust követő embernek. Ez a célja a katolikus óvodai nevelésünknek is.

A gyermek nevelése elsősorban a családok joga és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.

Azzal a szeretettel próbálunk a szülőkhöz közeledni, amelyet a gyermekek felé is közvetítünk

Az ünnepeket úgy szervezzük meg, hogy minél barátságosabb együttlét legyen a szülőkkel.

Segítjük a családokat a keresztény nevelés helyes értelmezésében, hogy az óvodai és családi nevelés egymást kiegészítve tölthesse be szerepét.

Óvodánkban szívesen fogadunk nemcsak katolikus gyermekeket.

Óvodánk valamennyi dolgozója a kisgyerekekért tevékenykedik, hogy szükségleteiket mind jobban kielégítsük.

A mi intézményünkben oktató-nevelőmunka folyik, s az egészségesen fejlődő gyermek óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges szintet.

Legfőbb célunk a hit fontosságának megismertetése és a gyerekek életkorához mért fejlesztés. „Elültetjük” a keresztény értékek kis magvacskáit, és nap, mint nap tápláljuk, gondozzuk: szeretetteljes gondoskodással, tisztelettel, odafigyeléssel.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik tudnak szeretni, ki tudják mutatni a szeretetet.

Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére irányul oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben.

1.3. NEVELÉSI PROGRAMUNK ALAPELVEI

Az Egyház a katolikus óvoda által, föl kínálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolásait, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

Amikor a katolikus nevelésről szólunk – Jézus által adott küldetésről van szó.

A katolikus óvodánk pedagógiai programjának elkészítésekor figyelembe vesszük:

- . az Óvodai nevelés országos alapprogramját;
- . az Egyházi Törvénykönyv ide vonatkozó részeit;
- . a Katolikus egyházi dokumentumok nevelésre vonatkozó részeit;
- . a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését végzi.

Vezérelvünk: az emberi és gyermeki értékek keresése, formálása, az Isten szeretet és embertársak szeretete, a társadalmi és vallási kultúra továbbvitele, természeti, társadalmi környezetünk megismerése és védelme, környezettudatos nevelés: Felelősséggel tartozunk a teremtetett világért:

„A minden általa és érte teremtetett”

A nap minden fázisában a hívó keresztény világnézet megalapozásán, kiteljesedésén munkálkodunk.

Legfőbb értéknek a szeretetet tartjuk minden emberi kapcsolatban.

Óvodánk valamennyi dolgozója egyetért azzal, hogy a nyugodt, szeretetteljes, derűs gyermekből lesznek kiegyensúlyozott, aktív és sikeres felnőttek.

Alapelveink:

- . Szeretetteljes légkör: Gyermek jogaiból, személyiségéből, szükségleteiből, aktuális fejlettségéből kiindulva nyugodt, családi, biztonságos, érzelmi kötődést segítő tevékenység kialakítása.
- . Játékközpontúság: Egyéni fejlettséget figyelembe véve olyan változatos tevékenységek biztosítása, amelyekben a gyerekek természetes kíváncsiságára építve, gazdagítjuk tapasztalataikat, élményeiket, a játék teljes eszköztára által.
- . Érzelem gazdag nevelés és hozzáadott értékű nevelőmunka:
- . Érzelmileg biztonságot nyújtó, nyugodt kreativitásra, önállóságra, önmegvalósításra ösztönző, élményekben gazdag, családi óvodai légkör megteremtése.
- . Minél többoldalú folyamatos, egyénre szabott személyiségfejlesztés biztosítása, érzelmi, és erkölcsi nevelés élményekben gazdag óvodai élet kialakításával.
- . Nyitottság és együttműködési készség, partnerközpontúság: Emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, segítségnyújtás, támogatás szükség szerint.
- . Esélykompenzáció: A szociális hátrány kompenzálása integrációs programmal, sajátos nevelési szükséglet biztosítása integrált neveléssel, kisebbségi nevelés felhasználásával.
- . Egymás tisztelete: A gyerekeknek mindenek feletti jogát tiszteletben tartva, minden eszközzel a prevenciót, az esélyegyenlőtlenség kompenzálását helyezzük előtérbe.
- . Tapasztalati tanulás és sokoldalú képességfejlesztés: Minden kisgyermek önmagához mérten fejleszthető, nevelhető. A nevelő hatást gyakorló személyek empátiája, optimizmusa, mintaadása, célirányosan a gyermeki személyiség megismerésére, kibontakoztatására, fejlődésére irányuljon.
- . Környezeti nevelés: A változatos, sokszínű tevékenységi rendszer segítségével a környezetre, természetre figyelő, védő, óvó, alakító magatartás megalapozása, készségek, képességek fejlesztése, ismertek bővítése.
- . Hagyományőrzés: A népi kulturális értékek átadásával, a gyermekek értékrendjének formálása, érzelmi kötődésének megalapozása.

Alapelveink megvalósítása érdekében biztosítjuk:

- . az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkört
- . a testi-, a szociális és az értelmi képességek egyéni alakítását
- . a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységeket.

2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP

2.1. KATOLIKUS GYERMEKKÉP

Krisztus örömhírének lényegét kell jó magként elültetni a gyermekben:

„Isten szeret engem és ezt a szeretetet akarom visszatükrözni életem során.

A gyermekek egy része az óvodánkban szerzi meg első vallásos ismereteit, tapasztalatait, sajátosságaikból fakadóan fontos, hogy ne „elméletet” tanítsunk nekik.

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó az egész személyiséget fejleszti a vallási neveléssel, a keresztény értékek hordozásával. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Az eltérő fejlettség, a szociokulturális környezet, a szülők anyagi helyzete, származása semminemű hátrányos megkülönböztetést nem eredményezhet, a felnőttek minden döntésükkel a gyermekek mindenekfelett álló érdekét tartják szem előtt, biztosítva minden gyermek számára az egyéni hozzáférést.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti:

- . vallási neveléssel
- . egészséges életmód alakításával
- . erkölcsi, érzelmi neveléssel
- . szocializáció biztosításával
- . értelmi fejlesztéssel
- . testi és lelki szükségletek kielégítésével
- . anyanyelvi neveléssel

Nevelésünk befogadó, egyrészt folytatja a család nevelőmunkáját, másrészt figyelembe veszi a gyermekek fejlettségi szintjét, és annak a tükrében tervezi az óvodai fejlesztő feladatokat. Az eredményességet az önmagukhoz mért fejlődéssel preferáljuk.

Szeretnénk, ha a gyermekeink az óvodáskor végére testileg és lelkileg megfelelően fejlett, megfelelő ismeretekkel rendelkező, a további ismeretek befogadására nyitott, szociálisan, egészségesen fejlődő, tiszta szívű, érdeklődő, vidám, kiegyensúlyozott gyermekké válnának, akik képesek rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó szépre és jóra, tisztelik és megbecsülik azt.

2.2. KATOLIKUS ÓVODAKÉP

A katolikus óvoda a katolikus köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, amely kiegészítője a családi nevelésnek a gyermek 2,5- 3 éves korától az iskolába lépésig. Óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Katolikus óvodánk védőszentje: Szent Kinga. A védőszent megtestesíti a gyermekek ártatlanságát, tisztaságát. Védőszentünk ünnepét március 5-én tartjuk.



Árpádházi Szent Kinga

Óvodánkban a gyermekeket tisztelet, szeretet és elfogadás veszi körül.

Pozitív pedagógiai modellt állítunk a gyermekek elé, hiszen a hitre nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább személyes példaadással, ahogyan a hétköznapiakban viselkedünk és gondolkodunk.

A szülőkkel – elismerve a családi nevelés elsőbbségét – egymást segítő, tartalmában gazdag kapcsolatot működtetünk.

Külön gondot fordítunk környezetünk megóvására, tiszteletére, és ahozzá kapcsolódó szokások alakítására.

Életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően gondoskodunk sokszínű, változatos tevékenységekről.

A gyermekek személyiségének kiteljesedése érdekében a legtöbb időt biztosítjuk a – mással nem helyettesíthető – szabad játékra.

Tevékenységi formáinkban szerepeltetjük néphagyományainkat és szokásaink tovább örökítését is.

Óvodánk nyitott, a szülők számára biztosítjuk, hogy a számukra szervezett programjaink által betekinthesse a gyermekeik óvodai életébe.

2.3. PEDAGÓGUSKÉP

Óvodánkban folyó életünkkel mintát, értékrendet tárunk a gyermek elé. Az óvoda minden dolgozója magáénak vallja a keresztény emberi értékeket, és saját életvitele magával hordozza azt.

Alapelveink, a gyermek és óvodakép megvalósításához elengedhetetlennek tartjuk a pedagóguskép megfogalmazását.

Nevelőtestületünk hitvallása szerint fontos, hogy minden óvodapedagógus harmonikus, autonóm személyiséggel rendelkezzen. Ennek megfelelően nálunk a jó óvodapedagógus:

- elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell értékű
- megszólítható, tudatos, kezdeményező

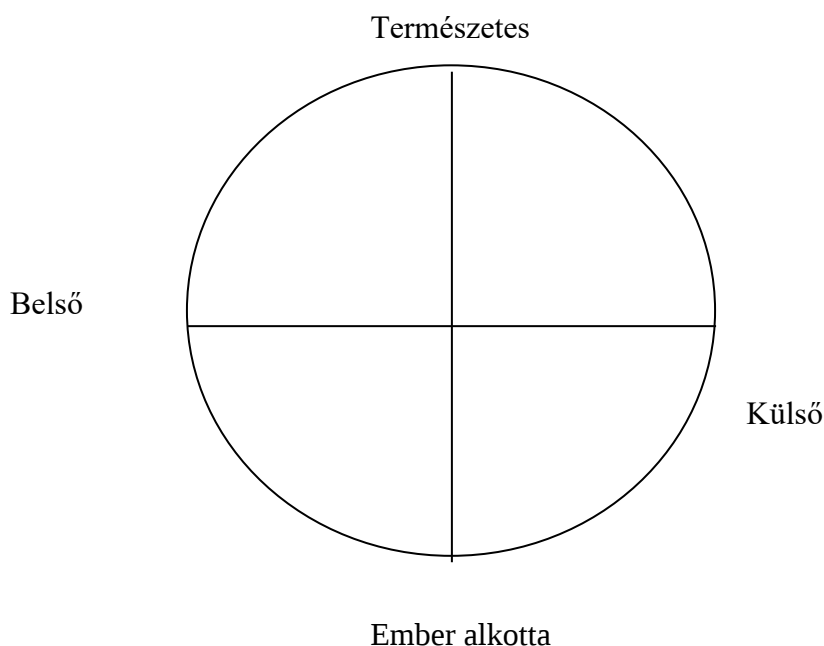
- személyiségvonásaiban megjelenik a gyermekszeretet, gyermekismeret, a különbözőségek megértése és elfogadása
- tetteiben érezhető a tisztelet, hitelesség, a tapintat és az empátia
- közvetíti a magyar népi kultúra átörökítésének alapvető értékeit
- a gyermekek fejlesztéséhez egyéni módszereket alkalmaz, a képességterületekre épülő, egyénre szabott tervezés által tudatosan végezi a differenciálást
- nevelési tevékenysége tudatos, abban a hagyományörzés, a családokkal való együttműködés és a természetszeretet meghatározó szerepet játszik
- a családokkal való együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait
- nyitott a katolikus hit irányába, képviseli a keresztény értékrendet

3. NEVELÉSI KONCEPCIÓ, FELFOGÁS

A nevelési felfogásunkat erősen befolyásolja a természet szeretete, a hagyományok, a család tisztelete, valamint az a hitünk, hogy az óvodás korú gyerek személyiség jegyeinek fejlesztését az "érzelmein át" történő nevelés segíti a leghatékonyabban. A katolikus értékrend közvetítése mellett kiemelt szerepet kap óvodai nevelésünkben a környezeti nevelés.

3.1. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ÉRTELMEZÉSE A PROGRAMBAN

A környezeten értjük mindazt, ami körülvesz bennünket, mi is alkotó elemei vagyunk, amiben az életterünk van, ahonnan az életfeltételeinket biztosítjuk. Ez a környezet globális felfogása. A környezetet a természetes és ember alkotta, valamint a belső és külső rendező elvekkel, a következő négy részre osztjuk fel:



A természetes külső: - az élő és az élettelen természet. Ide tartoznak a levegő, a víz, az talaj, a növények, az állatok. A közvetlen környezetből kiindulva – először az óvodaudvar és környéke, a lakóhely és egyre távolabb – biztosítunk élményalapú tapasztalati bázist.

A természetes belső: - a mi fizikális állapotunk. Ide kapcsolódnak az ezt meghatározó tényezők, az egészség és az egészséges életmód, azaz a napirend, a mozgás, a megfelelő öltözködés, a táplálkozás, a személyi higiénia, a környezet tisztasága, a jó levegő és a tiszta víz használatának szokásrendbe állítása.

Az ember alkotta külső: - az épített környezet, a környezetünkben működő technikai és technológiai folyamatok, és az ehhez tartozó viszonyok, azaz az épületek és más tárgyak.

Az anyagok és eszközök, a hulladék és kezelése, a fogyasztói szokások, a hagyományok, a közlekedés szabályai, a szolgáltatások, valamint ezek múltjának, jelenének és jövőjének ismerete.

Az ember alkotta belső: - A belső világunk, a lelki egészségünk, az önértékelésünk, a kapcsolatunk a családdal, a társas viszonyaink, a konfliktuskezelésünk, és, a jövőterveink és a tudásunk. Mindaz, ami a mi alkotásunk.

Ezeknek ismerete, összefüggéseinek átlátása, az ebből kialakuló szemlélet, beállítódás, szükséges elemei a gyermek – felnőtt társas környezetének. Így biztosíthatja megfelelő hatással a tanulási helyzeteket. Így válhat pozitív modellé. Így meríthet a gyermek önmagának, fejlettségének megfelelő szintű tapasztalatot, ismeretet.

- Valljuk, hogy a környezet megismerése által a környezetre figyelő magatartásformát alapozunk meg.
- Fontosnak tartjuk, hogy a környezethez való pozitív viszonyt, egy megbecsülő, elfogadó és megvédő magatartást alakítsunk ki a gyermekekben.

Ehhez kapcsolódó feladataink:

- Az élő és az élettelen természetről (természeti – emberi – tárgyi környezet) megfelelő szintű tapasztalatok szerzése formai, mennyiségi, téri viszonyokról.
- A környezetünkben való eligazodáshoz szükséges tájékozottsági szint kialakítása.
- A szűkebb és tágabb: családi, tárgyi kultúra megismerése.
- Elegendő tapasztalat tevékenységekben való alkalmazása.
- Spontán, és szervezett ismeretek szerzésére elegendő alkalom, idő, hely biztosítása, szokások alakítása.

A nevelés tartalma:

A környezeti nevelés a nevelés minden területét áthatva, komplexen jelenik meg az óvodában. A környezeti nevelést a gyermek természetes kíváncsiságára építjük, melynek kielégítésével, ébren

tartásával, irányításával tudatára hatunk. A környezetre figyelő, pozitív, viszony a természettel a szülők felé is hat.

Nagyon korán kell ráirányítanunk a gyermek figyelmét arra, hogy a környezet egészét, együttesen vegye figyelembe. Az óvodában olyan színtereket kell biztosítanunk, ahol a gyermeke alkalmazhatja, gyakorolhatja, kiegészítheti ismereteit.

Udvarunk megfelelő színtér a változatos tevékenységek biztosítására, a természet változásainak megfigyelésére, kerti munkák gyakorlására. A természetes alapanyagú eszközöket előtérbe helyezzük minden területen. Folyamatosan gyűjtünk terményeket, természetes anyagokat és ezeket felhasználjuk.

Falusiak lévén a természettel nagyon szoros kapcsolatban élünk, de fontosnak tartjuk, hogy a gyermek figyelmét tudatosan irányítsuk a környezetünkre. A környezet elhanyagolása és szennyezése olyan méreteket öltött, hogy tudatosítanunk kell ennek következményeit már óvodás szinten is.

Meggyőződésünk, hogy a kisgyermekkorban a cselekvéssel szerzett tapasztalatok, érzelmek és élmények hatnak a felnövekvő egyén cselekedeteire. Ismeretei bővülésével később érti meg, dolgozza fel amit kapott, és közben van hova visszahívnia azokat. Erkölcsi, esztétikai értékrendszere kialakul, a szükségletek további cselekvésre készítetik. Felnőtt korában a környezet megóvásának és tisztelésének igénye, már mint magasabb rendű szükséglet jelenik meg.

Életrend: Környezeti szemléletű nevelésünk a természet értékeinek megőrzésén túl más területen is megjelenik. Ennek alapfeltétele a gyerek életkori sajátosságainak megfelelő optimális környezet biztosítása. Programunkban az optimális környezet - a tárgyi és személyi feltételeken túl - egy gyermekközpontú életrendet jelent.

Az életrend elemei:

- . a rugalmas, integrált napirend,
- . a differenciált bánásmód,
- . az érző, alkotó nevelőtestület,
- . a nevelésben együttműködő családi-óvodai közösség.

Ebben az életrendben a gyermek központi tevékenységformája a játék. A gyermek a játék által fejlődik és fejleszthető, amit környezeti nevelési programunk gazdag eszköz és hatásrendszere, valamint katolikus szemléletünk teljesít ki.

A tanulás értelmezése: A játék folyamatában történik a műveltség tartalmak közvetítése, elsajátítása is. A környezet tudatos tevékenységrendszer sajátos érzelmi hatást és sajátos aktivitást teremt. Ez az összetett hatásrendszer a játékban a gyereket változatos érzékszervi ingerekhez, tapasztalatokhoz juttatja, erősíti az utánpótlást, a spontán tanulás lehetőségeit. A sokszínű tevékenységrendszer gazdagítja

a gyerek nyelvi kifejező eszközeit, fejleszti értelmét és gondolatvilágát, befolyásolja a gyermek érzelmi életét és kedélyállapotát. Ez maga a tanulás.

Az óvoda légköre, „pedagógiai klímája”: A gyermeket elfogadó, szeretetteljes megerősítő légkör veszi körül. Az óvodában dolgozók közösen megfogalmazott és elfogadott általános érvényű szabályzók betartásával egy olyan belső szokásrendszert alakítanak ki, amely derűs összhangot, biztonságot áraszt. Magatartásunk tükrözi a gyermek és a szülő iránti tiszteletet. Egész lényünk példát mutat, viselkedésünk mintát ad.

Alkotó együttműködés a családokkal: Az óvodában folyó nevelő- oktató munkánk hatására a családok szemléletmódjában tartalmi változásokat érhetünk el. Ez megmutatkozik a családok mindennapjaiban, ünnepnapjaiban, együttműködő, cselekvő részvételükben. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermeket körülvevő szűkebb és tágabb környezet (család, óvoda) összhangja megteremtődjön. Ezáltal az óvodai nevelés olyan hiteles többletet ad, amellyel kiegészíti és teljessé teszi a gyermeki személyiség kibontakozását.

4. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJAI, FELADATAI

A program az ”Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja” szellemében fogalmazza meg a helyi sajátosságokat is tükröző nevelési célokat, feladatokat (1. sz. ábra).

4.1. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA:

- . Vallásos és nemzeti kultúránk közvetítése által a gyermeki személyiség harmonikus testi, szellemi, érzelmi fejlődésének elősegítése, gazdagítása, képességek kibontakoztatása, melyek biztosítják a gyermekek közösségi életre történő felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetű és a tehetségígéretes gyermekek differenciált fejlesztését, fejlődésének segítését.
- . Keresztény kultúránk és magyarságunk hagyományainak feltárása az ünnepek üzenete által.
- . A gyermekben a természet iránti fogékonyság, hagyományok és a hitre való nyitottság megalapozása.
- . Pedagógiai munkánkat az intézményi programunknak megfelelően hosszabb-rövidebb tematikus egységekre bontva tervezzük meg.

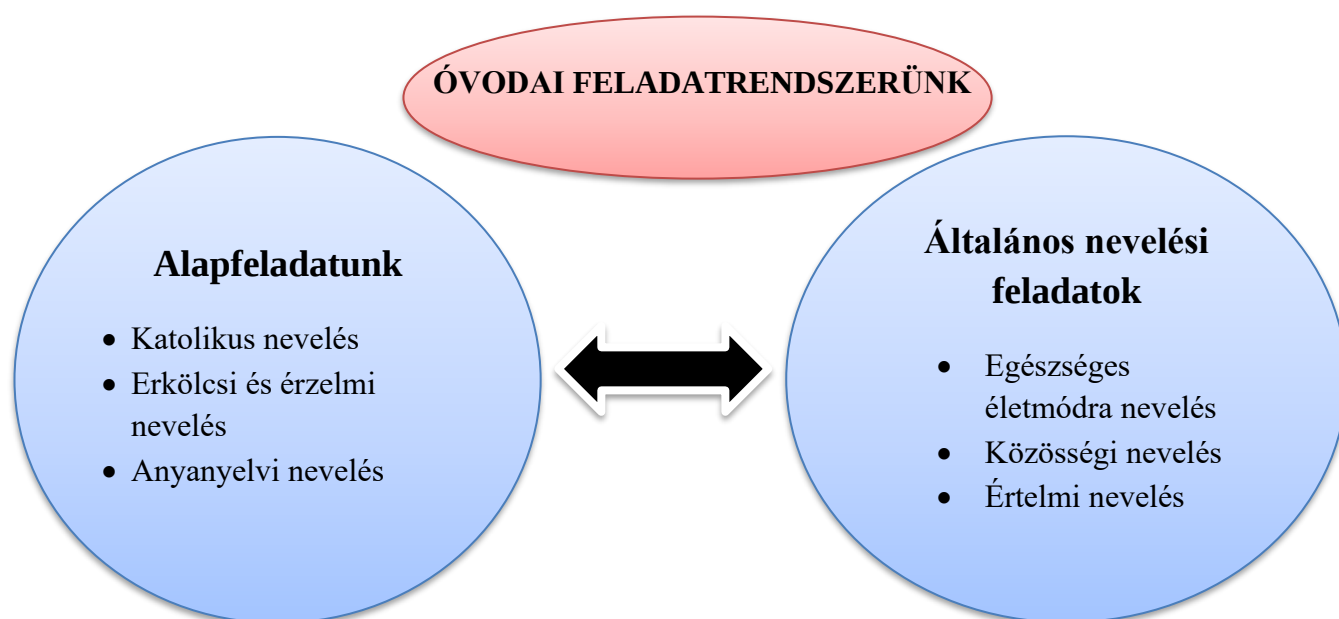
További törekvésünk, hogy a közös cselekedetek folyamatában a gyerekekben alapozódjanak meg azok a készségek, jártasságok, amelyek képessé teszik az együttélésre, majd az iskolai életmód elfogadására:

- . **Biológiai érettség:** nagy- és finommotoros mozgás-, egyensúlyérzék-, térirány-, vizuális észlelés fejlesztése, auditív információk feldolgozása, keresztcsatornák fejlesztése (vizuális – tapintásos, vizuális – auditív, vizuális – kinezetikus, auditív – taktilis, interperszonális működés, szem – kéz, szem – láb koordináció),

- . **Szociális érettség:** érzelmi, akaratí élet formálása, magatartás-, viselkedéskultúra, társas kapcsolatok fejlesztése, felnőttekhez és a tanulóhoz való pozitív viszony alakítása, teljesítményen keresztül történő „én érvényesítés”, önállóság fejlesztése, a feladattudat-, feladattartás-, önálló helyzetmegoldásokra való képesség kialakítása,
- . **Pszichikus érettség:** beszédképesség, figyelem, emlékezet, gondolkodás, kreatív képzelet életkornak megfelelő fejlesztése.

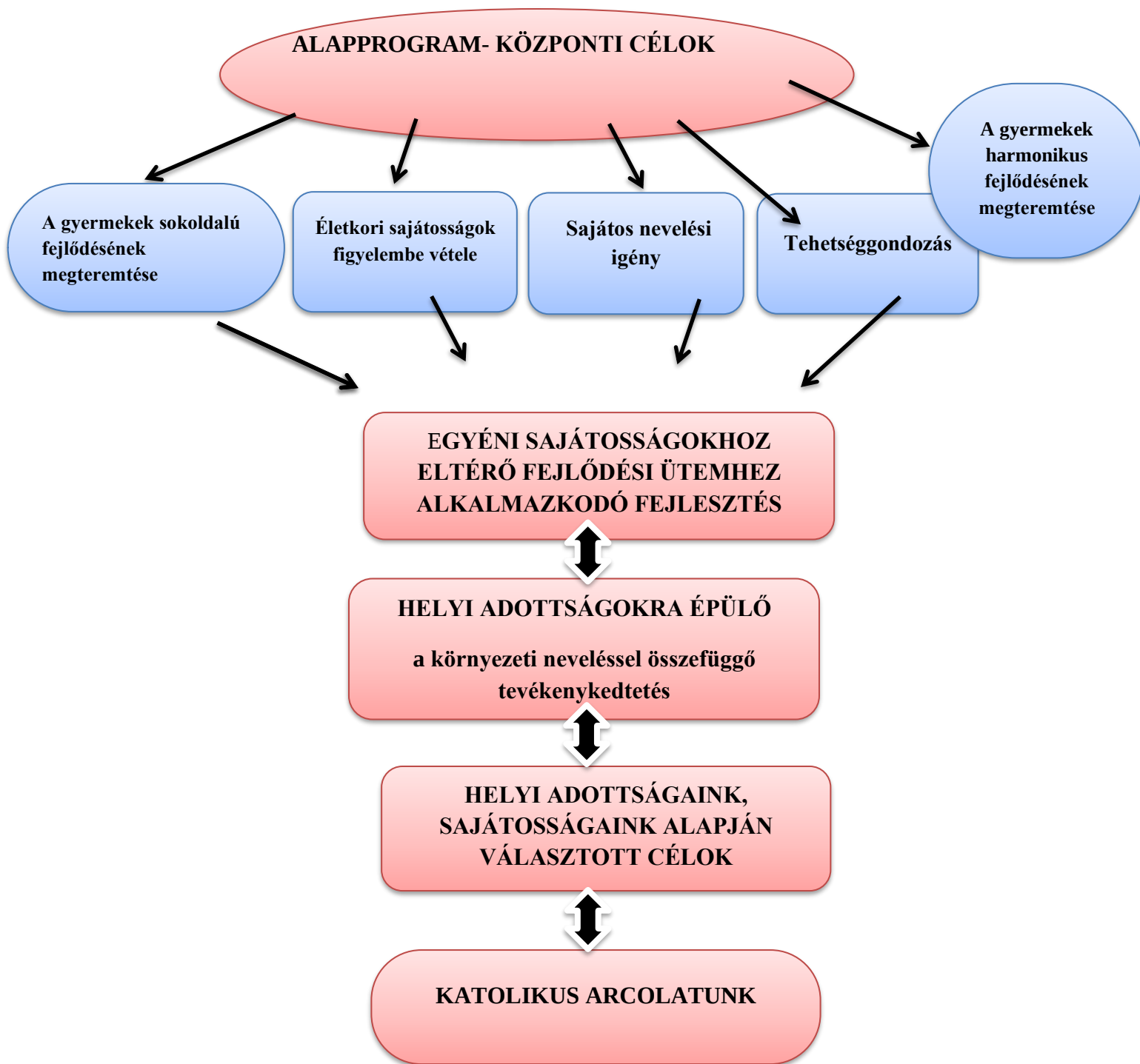
A program feladatrendszeré

A gyerek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése, képességeinek fejlesztése az óvodai nevelés általános feladata, amit programunkban kiemelt feladatnak tekintünk. Ennek összetevői:

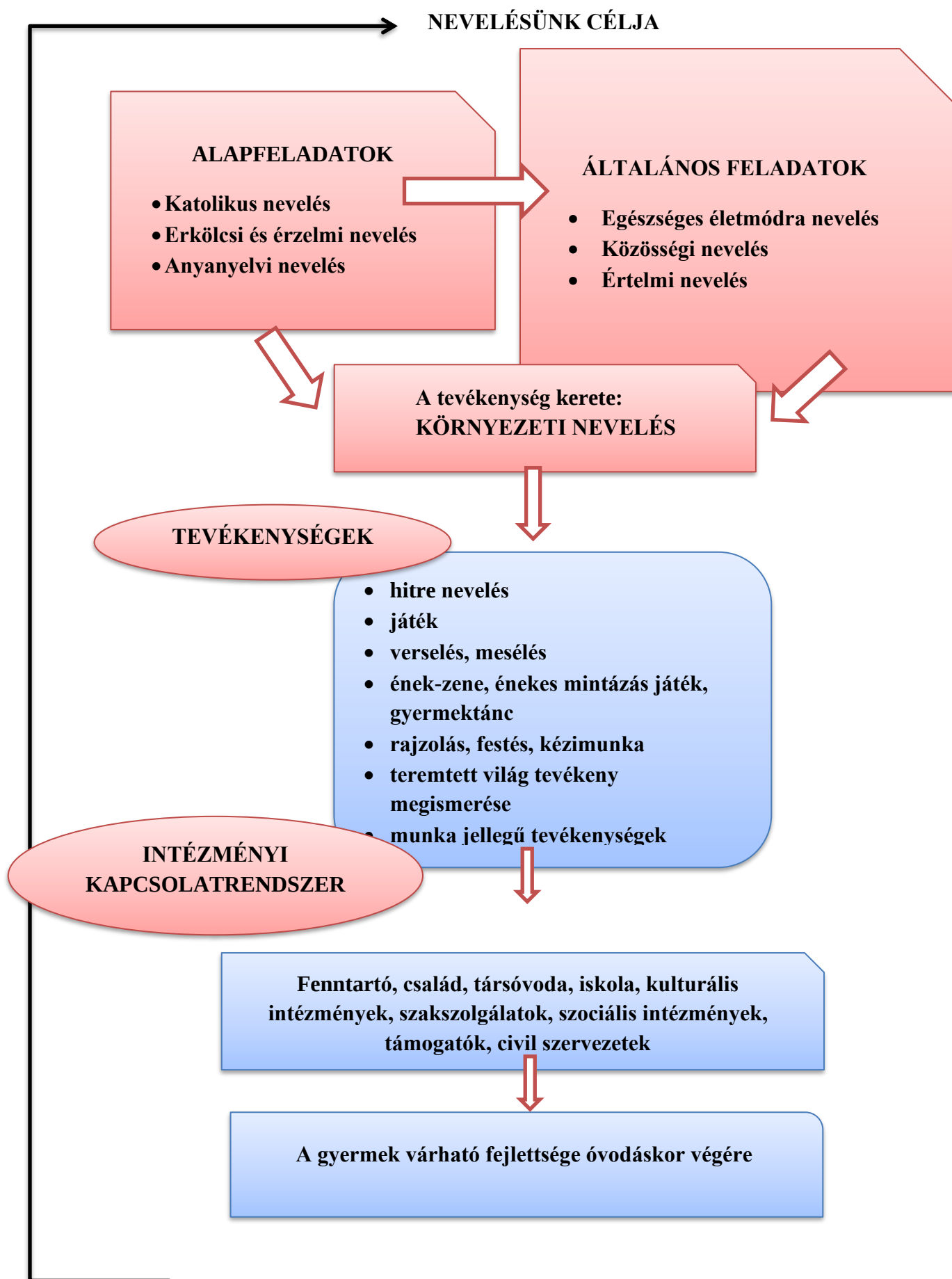


Mindezen nevelési területek szorosan összefüggenek egymással a mindennapi óvodai életünkben. Katolikus óvodaként pedagógiai munkánk keretét a katolikus nevelés szellemiségének képviselője adja. Programunk fontos kiindulópontjai, hogy a környezeti nevelés, és a hagyományőrzés érzelmeket kiváltó hatásából fakadóan az érzelmi, erkölcsi nevelés valamennyi területet áthatja. A gyerek testi, lelki, értelmi szükségleteinek kielégítése az anyanyelvi neveléstől szintén elválaszthatatlan.

PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK CÉLRENDSZERÉNEK HIERARCHIÁJA



PEDAGÓGIAI PROGRAMUNK RENDSZERÁBRÁJA



4.2. ALAPFELADATOK

4.2.1. A HITRE NEVELÉS ERŐSÍTÉSE:

Katolikus óvodánkban kiemelt feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék a szereteten alapuló értékrendet, az egymásra való odafigyelés fontosságát, s rácsodálkozni a teremtett világ szépségeire. Mindezt szeretetteljes légkörben tapasztalják meg, ahol az óvodapedagógusok és a szülők igyekeznek hatékonyan együttműködni a gyermek érdekében.

Célunk:

- . A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során,
- . Isten szeretetének megvilágítása a gyermekekben,
- . A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermekek által a családba,
- . A legfőbb erények a felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése,
- . A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, szentek tisztelete,
- . A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb.).

Feladataink:

- . Az erkölcsi és vallási nevelés kiemelt feladatunk, amely a lelki percek témáiban valósul meg napi rendszerességgel, kötelező formában
- . A keresztény családi nevelés segítése a szülők felé.

A keresztény nevelés magába foglalja minden emberi cselekedet, érzelem, családi- és társadalmi élet tevékenységének összességét, azért, hogy azokat rendezze, értékesítse és felemelje.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . Katolikus nevelésünk azon területei, melyek az óvodai mindennapokban az óvónők által kerülnek közvetítésre:
- . Hazaszeretetre nevelés: kötődés a hazához, gazdag és sokszínű, értékmegtartó, hagyományörző, népi, kultúránk segítségével.
- . Szép magyar beszéd elsajátítása, választékos tiszta kifejezések: sok vers, bibliai példabeszédek hallgatása, élményeik elmondása
- . A hitoktató által tanított vallásos énekek gyakorlása, a népi játékok, dalok mellett egyéniségük és lelki kulturáltságuk kibontakoztatása.
- . A szülők ismereteinek gyarapítása az óvoda keresztény szellemiségű nevelésével kapcsolatban.

Óvodánkban dolgozói elvárás, hogy a keresztény nevelés terén is példaképek legyenek gyermekeink számára. Fontos, hogy maximális mértékben együttműködjenek a hitoktatóval (pl. a vallási foglalkozásokon és ebéd előtt és után közösen imádkozunk, ünnepeinkbe beépítjük a vallási tartalmú dalokat, verseket).

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- . Képesek a jó és rossz megkülönböztetésére
- . Cselekedeteikben a jóra való törekvés megfigyelhető
- . Kialakul bennük a hála és a megbocsátás érzése
- . Vallási élményeiket egymással is megosztják, ábrázolási tevékenységeikben kedvük szerint felelevenítik, feldolgozzák

4.2.2. ÉRZELMI, ERKÖLCSI NEVELÉS

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be. Óvodapedagógusaink nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy megismerjék és elfogadják a gyermeket, mint egyént (egyedi személyt és szociális lényt).

Célunk:

- . Az együttéléshez szükséges készségek, jártasságok formálása, amelyek által alapozódnak a szocializálódáshoz szükséges erkölcsi, akarati tulajdonság jegyek
- . „Kiegyensúlyozott, boldog gyerek - állapot” létrehozása.

Egy gyermek személyiségének pozitív irányba történő fejlődésének meghatározója az, ha megfelelő példát lát maga előtt, - legyen az szülő vagy pedagógus - hisz a gyermek utánozva tanul. Tehát a felnőtt személyes erkölcsi példája elengedhetetlen. Fontos, hogy a felnőtt legyen következetes, így segíti a gyermekben a belső gátlások kifejlődését. Az önuralom elengedhetetlen a helyes társadalmi cselekvés végrehajtásához.

A szabályok tanulása, a hozzájuk való alkalmazkodás sok időbe telik. A gyermek kicsi korától kezdve olyan szeretne lenni, mint a felnőtt, s miközben azonosul vele, fokozatosan átveszi a legfontosabb értékeket, szabályokat, normákat.

Feladataink:

- . gyermek – gyermek, gyermek-felnőtt (alkalmazotti közösség), felnőtt – felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje;
- . az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, a gyermeki jellem alakítása;
- . a türelem, szociális érzékenység formálása;

- az érzelmek megjelenítésének formái, önkifejező és önérvényesítő törekvések segítése;
- a bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése;
- az önfegyelem, fegyelem udvariasság elsajátíttatása;
- a szokás- és normarendszer megalapozása;
- a szocializáció, társadalmi elvárások tudatosítása, a különbözőség elfogadása és tisztelete;

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

A családi háttér ismeretében törekszünk megismerni, megérteni a gyerek érzelmi megnyilvánulásait. Alkalmat és lehetőséget teremtünk a gyermek pozitív érzelmeinek kiváltására.

Fontos, hogy képessé váljunk saját érzelmi kifejezőmódunkat hitelessé, sokszínűvé tenni, és a gyermeki érzésvilágba való beleélési képességünket fejleszteni. Átérezzük, hogy a gyerek-óvónő és a gyerek-gyerek viszonyát az együttes tevékenységek élményei határozzák meg. Ennek tudatában alakítjuk a gyerekek erkölcsi érzelmeit: szeretet, barátság, tisztelet. Formáljuk erkölcsi tulajdonságaikat, mint például a tettekre készség, együttérzés bátorság, stb. Az óvónő a gyermek intellektuális érzelmeit, - a kíváncsiságot, a rácsodálkozást, a felfedezést, a sikert, az aktivitást – a néphagyományörzés és természetszeretet hatásrendszerével tudatosan ébren tartjuk, fejlesztjük.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Képesek az udvariassághoz-, az illemhez tartozó szokások betartására, alkalmazására
- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez, felnőttekhez
- Megfelelő önbizalommal, önállósággal, önértékelő képességgel rendelkeznek
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek társuknak, együtt éreznek a közösség tagjaival
- Érdeklődnek társaik, barátaiuk iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, szeretettel köszöntik egymást
- A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják
- A közösségért szívesen dolgoznak
- Erkölcsi értékrendszerük (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) megalapozódott
- Késleltetni tudják szükségleteik kielégítését, megfelelő önfegyelmével rendelkeznek

4.2.3. ANYANYELVI NEVELÉS

Fontos feladatunknak tartjuk, hogy megismertessük az anyanyelvünkben rejlő szépségeket, népi értékeket, a magyar hagyományok sokszínűségével. Csoportjainkkal, rendszeresen látogatjuk a helyi Könyvtárat.

Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőkörösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetítése.

A beszéd nemcsak az érintkezés, a viselkedés-szabályozás, hanem a gondolkodás eszköze is. A beszéd és a gondolkodás fejlődése szorosan összefügg.

Az ember egyik legfőbb értéke, az egyén és a közösség nélkülözhetetlen jelrendszere, gondolataink közlésének eszköze, nemzeti műveltségünk, összetartozásunk alapja az anyanyelv. Ennek elsajátítása a kisgyermek egyik legnagyobb teljesítménye.

A beszélő érzelmeit a gyermek már akkor felfogja, amikor a szavak tartalmát még nem érti. A hangsúlyban, a dallamban éli meg az örömet, a komolyságot, a szigort vagy a szelídséget, vagyis az érzelmi állapotot.

Célunk:

- Anyanyelvünk megszerettetése az óvodai életünk változatos tevékenységein keresztül, ahol a gyermekek meglévő tapasztalataikra, élményeikre és ismereteikre építünk.
- Legyenek képesek érzelmeiket, gondolataikat megfogalmazni, kifejezni.

Feladataink:

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés;
- beszélő és meghallgatni tudó környezet alakítása;
- a gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése;
- az életkori beszédhibák javítása a csoporton belül és szakemberek segítségével a tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés; a gyermeki kérdések

Az anyanyelvi nevelés főbb területei:

Az egyházi kifejezéseket megismertetjük a gyermekekkel (liturgia, örökmécses, szentmise stb.)

A népköltészetben, népi játékokban előforduló népies vagy tájnyelvi szavakat, kifejezéseket mindig elmagyarázzuk.

Az anyanyelvi nevelés áthatja az óvodai nevelést, tartalma a nevelés eszközeinek és a gyermeki tevékenységrendszernek, ezért kiemelt jelentőséggel bír.

Anyanyelvi nevelésünk eszközei

Beszédminta

A felnőttek helyes beszédmintája: stílus, hanglejtés, dinamika, hangsúly, hangerő, szünet. Hiszen a gyerekek nyelvi tudása azokban az eljárásokban fejlődik, amelyeket a mondatok értelmezésére és reprodukciójára alkalmaznak. Lehetőséget biztosítunk számukra, hogy arról

beszélhessenek, ami érdekli őket, és nyitottak vagyunk mondanivalójuk meghallgatására. Feltett kérdéseikre figyelünk és igyekszünk mindig választ adni.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . A gyermek nyelvi fejlesztéséhez nélkülözhetetlen a családok anyanyelvi kulturáltságának ismerete. A kapcsolattartás során, - ha szükséges - meggyőzzük a szülőket az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról: a szülői szó, az esti közös mesélések, verselések, beszélgetések mintát adnak a gyerekeknek, további nyelvi fejlődésében, szocializálásában meghatározó a szerepük.
- . Tudatosan törekszünk saját és felnőtt környezetünk beszédkulturájának csiszolására. Érezzük annak felelősségét, hogy beszédpéldánk hat a gyerekekre, szülőre, munkatársainkra. A metakommunikációval együtt gondot fordítunk beszédünk hangszínére, erősségére és tempójára.
- . Nyitott légkört teremtünk, melyben könnyen létrejön a kommunikációs helyzet: a szülő, a gyermek „szóra nyílik”. Fontos a nyugodt, természetes helyzet, ahol teret nyújt a gyermek közlési vágyának, ahol a gyermek nyíltan, őszintén beszélhet arról, ami őt foglalkoztatja.
- . Kulturált, rövid, pontos megfogalmazással segítjük a gyermek beszédértésének alakulását. A gyermek a szóbeli közlés elemeit utánzással sajátítja el, amit az óvónőhöz való érzelmi kötődés megerősít. A testközelség a gyermek elemi szüksége. A személyes segítségnyújtás közben jó lehetőség adódik arra, hogy a felnőtt beszélgessen a gyerekekkel.
- . A játékot, a hagyományörző és a természetszerető tevékenységeket kísérő kommunikációs helyzetek lehetőséget nyújtanak a gyermek differenciált fejlesztésére. A szerep vagy ”mintha” játékok párbeszédei, a társasjátékok, a mozgásos játékok szabály megfogalmazásai mellett a népszokásörző tevékenységek is gazdagítják a gyermek szókincsét.
- . Az óvónő által szervezett nyelvi játékok, a szavak játékából fakadó örömezésen túl sikerélményhez juttatják a gyereket. A tudatos fejlesztés céljából is kezdeményezünk párbeszédet, beszélgetést egy-egy gyerekkel vagy gyerekcsoporttal. Az aktivizáltatás: a beszélgetés és beszélni hagyás az óvónő feladata. Közben alakul a gyermek beszédfigyelme, önuralma.
- . Figyelemmel kísérjük egyes gyerekek beszédértési, beszédtechnikai szintjét. A gátlások oldásához a báb „varázslatos ereje” nagy segítséget nyújt. A felismert beszédzavarok, hibák esetén a szülővel és az érintett szakemberekkel együttműködünk.

- Az anyanyelvi nevelés szerves része a képeskönyvek nézegetésén keresztül, a könyvek szeretetére, az „olvasásra” nevelés. Az óvodában megtalálható könyvek (mese, vers, természetismeret, hagyományápolás, gyermekbibliák, képeskönyvek) az irodalmi élménynyújtáson túl hozzájárulnak a gyerekek esztétikai ízlésformálásához, és lehetőséget nyújtanak az anyanyelvi szókincsük gyarapodásához valamint ahhoz, hogy a népi életmód szavai ne merüljenek feledésbe.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végén:

- Érzelmeiket, gondolataikat képesek megfogalmazni, kifejezni
- Olyan szókincssel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számunkra gondolataiknak érthető kifejezését
- Bátran kommunikálnak a felnőttekkel és társaikkal
- Beszédük tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- Értik és használják a különféle metakommunikációs jelzéseket
- Minden magán- és mássalhangzót tisztán ejtenek
- Óvodai és külső környezetükben magabiztosan mozognak, könnyen teremtenek kapcsolatokat.

4.3. ÁLTALÁNOS NEVELÉSI FELADATOK

4.3.1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA

Az egészségnevelés érdekében kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek minél több időt töltsenek a szabad levegőn, míg az időjárás engedi, a tornafoglalkozásokat is itt tartjuk. Amint az idő rosszra fordul, a tágas, minden igényt kielégítő tornatermünkbe szervezzük a mozgásos foglalkozásokat. Szerencsés helyzetünket kihasználva, a közeli Tisza gátra az erdőbe és a helyi horgászto köré szervezett termésgyűjtő növény- és állatvilág megismerő sétákkal, kirándulásokkal színesítjük napjainkat. Igyekszünk minden lehetőséget megragadni, hogy a gyermekek minél több ismeretet szerezzenek Kótelek természeti kultúrájáról, sajátosságairól.

Célunk:

A teljes körű egészségfejlesztésünk célja, hogy az intézményünkben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A mindennapos működésünkben kiemelt figyelmet fordítunk a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján az átfogó egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,

- a testi és lelki egészség fejlesztése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a pihenési szokások
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Feladataink:

- Az egészségnevelés során figyelembe vesszük a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait a nevelési intézményünkben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.
- Kialakítjuk a helyes életritmus, a táplálkozás, a testápolás, az öltözködés, a mozgás, edzés, a pihenés és az alvás szokásrendszerét és elmélyítjük, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel összefüggő készségeket, képességeket.
- Az ezen alapuló gyermeki szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot az egészség óvása, megőrzése érdekében.
- A testi szükségletek kielégítésével megalapozzuk jó közérzetüket, ami minden egyéb tevékenység végzéséhez szükséges és a betegségek megelőzéséhez vezethet
- A helyes életritmus kialakításával nemcsak a testi, hanem a szellemi fejlődésüket is biztosítjuk, a családokkal együttműködve.
- Amennyiben szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátását is biztosítjuk
- Olyan szervezeti kereteket, formákat (házi rend, heti rend, napi rend), lehetőségeket nyújtunk a mindennapokban, amelyek a természetes mozgásigény kielégítését és az egészséges életmód kialakulását szolgálják. Nevelési gyakorlatunkból kiindulva napi rendünkben nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra.

Főbb területek:

Testápolás:

Minden gyermekkel megismertetjük az óvodánkban használt tisztasági eszközöket, azok használati módját.

A beszoktatás ideje alatt közösen végezzük a teendőket. Tisztálkodási eszközeiket jellel ellátva, megfelelő magasságban helyezzük el. Mosakodás, kéztörlés, fogmosás, fésülködés, WC használatánál biztosítjuk a felnőtt jelenlétét mindaddig, míg nem biztosak a szükséges szokások sorrendjében.

A gyermekeket szükségleteik jelzésére és azok bármikor történő kielégítésére szoktatjuk.

Öltözködés:

A szülőkkel együttműködve az időjárásnak, külső-belső hőmérsékletnek megfelelő, célszerű, kényelmes ruha és cipőviselést ajánlunk.

A gyermekek önállóságának fejlődését elősegítjük a sorrendiség és a szükségesség gyakoroltatásával. Figyelembe vesszük egyéni eltéréseket, öltözködési tempójukat.

Fontosnak tartjuk az óvónő és a dajka személyes példáját, megjelenését.

Étkezés:

Megismertetjük a gyermeket a kulturált étkezés illemszabályaival. Biztosítjuk számukra a megfelelő eszközkészletet. Az étkezési szokásokat, érzékenységet megismerve, tapintatosan ösztönözzük az ételek elfogyasztására. A napi tápanyagszükséglet (pl. folyadék fogyasztása a nap bármely szakaszában) kiegészítésére és annak változatossága érdekében rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket az óvodai étrendről.

Testi nevelés, mozgásigény kielégítése:

Napirendünkben nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra. a mindennapi szabad mozgásokhoz biztosítjuk a megfelelő mozgásfejlesztő szabadtéri játékokat, speciális mozgást igénylő játékszereket.

- . kötélletra, mászóakák, egyensúlyérzék fejlesztők
- . különböző méretű labdák, kosárlabdapalánk, tollaslabda, szivacs labdák.

Az eszközöket megfelelő felügyelet mellett, egyéni képességeik és bátorságuk szerint használják gyerekeink. Kiemelt feladatunk a rendszeres mindennapi testnevelés

Egészségvédelem, edzettség, biztonságos környezet:

Az egészséges életmód jó szokásainak megalapozása egyben a gyermekek megóvását is segíti. Fontosnak és elengedhetetlennek tartjuk a higiéniai szabályok betartását, gyakori szellőztetést, portalanítást, fertőtlenítést, a gyermekek bevonásával környezetük tisztántartását. Betartjuk a balesetvédelmi előírásokat.

Pihenés:

Alváskor enyhe sötétítéssel, dúdolással, halk énekléssel, mese-, illetve zenehallgatással teremtjük meg a pihenéshez, alváshoz szükséges feltételeket. A csendes hangvétel, a kedvenc alvójáték, az otthonhoz kapcsolódó tárgy erősítik a gyerek biztonságérzetét.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . Az eredményes szokások kialakításához megfelelő eszközök, felnőtt minta biztosítása, együttműködés összehangolása, segítségnyújtás.
- . A fokozatosság biztosítása megfelelő tapintattal, szelíden.
- . A tisztaság iránti igény megalapozása, a testápolási szokások elfogadtatásával.
- . Megfelelő toleranciával a gyermekek egyéni igényeinek figyelembe vételével a legoptimálisabb környezetet megteremtése.

- Az egészséges életmód kialakításához szükséges segítő tevékenységek megbeszélése a dajkákkal.
- A szülők felé az intézmény vallásos értékrendjének megfelelő közvetítése

A nevelőmunkát segítő feladata:

- A gondozásban nagyon fontos a dajka és a gyermek között kialakuló meghitt, közvetlen, megértő kapcsolat megléte.
- Szükséges, hogy megfelelő toleranciával kezelje a gyermek bármely problémáját.
- A megfelelő higiéniai feltételeket a lehetőségekhez mérten maximálisan biztosítja.
- Séták, kirándulások alkalmával is a csoportban segítenek.
- A kulturált étkezési feltételek megteremtésében és a megfelelő eszközhasználat kialakításában is segítenek.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Szokásukká vált a rendszeres, gondos tisztálkodás
- Fogápoló eszközeit önállóan használják
- Önállóan, igény szerint – naponta többször – fésülködnek
- A WC-t és a WC papírt a szokásoknak megfelelően önállóan használják
- A zsebkendőt igény szerint önállóan használják
- Étkezés közben kulturáltan viselkednek, ügyelnek az asztal rendjére
- Helyesen használják az evőeszközöket (kanalat, villát)
- Önállóan szedik a levest és töltik a vizet a kancsóból
- Ízlésesen, esztétikusan terítenek
- Ismerik a vitaminfogyasztás fontosságát, egyéni ízlésük szerint szívesen fogyasztanak zöldséget és gyümölcsöket
- Helyesen, megfelelően sorrendben öltöznek, vetkőznek, ruhájukat rendbe rakják
- Igénylik a szabadban szervezett mozgásos tevékenységeket

4.3.2. KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

Katolikus nevelésünk alapja a közösség. A gyermek a családból érkezve egy új közösség tagja lesz, átéli az együttlét, az együtt tevékenykedés örömeit. A szocializáció során a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben. A közös élmények, a tevékenységek állandó körforgása, a megerősítő szeretet kialakítják a gyerek biztonságérzetét. A gyerek pozitív szocializálódását derűs, jóindulatú felnőttek segítik. Az óvónő a nevelési eszközeit tudatosan gazdagítja a környezetünkben fellelhető értékek érzelmfokozó eszközeivel.

Célunk:

A társas kapcsolatok alakulásának legfőbb eszköze elsősorban a játék, ezt követik a közös

tevékenységek, a közösen végzett feladatok, a különböző szervezeti keretekben megvalósuló tevékenységi formák.

Csak az az óvodai csoport válhat közösséggé, amelyikben minden egyes gyermek önmagában biztos, önálló és mindenkinek vállalható szerepet tölt be. Egyént nevelünk tehát, de az egyén érdekei csak a „másik” összefüggésében ér valamit, csak a többiekkel való relációjában válik jelentőssé. A „mi-tudatban” benne van „én-tudat” is, az „én-tudat” pedig, adott esetben, „mi-tudattá” alakulhat.

Feladataink:

- . Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- . A változatos tevékenységek biztosításával támogatjuk az énkép és a nemi identitás kialakulását.
- . Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, a kommunikáció és a metakommunikáció erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.
- . A gyermekek egymás közötti és a felnőtt – gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása (csoporton belül, csoporton kívül kapcsolatok).
- . A sajátos nevelési igényű, különleges gondoskodást igénylő gyermekek különbözőségeinek elfogadtatására nevelés, a különbözőségek tiszteletben tartásával.

Tartalma:

Mindennapjainkat úgy tervezzük, szervezzük, hogy az fokozza a közösségbe tartozás érzését. Óvodai közösségi életünkben így nagy jelentőséget tulajdonítunk a közös élményeknek, amelyeket a különféle tevékenységeink során élhetünk át a gyermekekkel. Rendszerezsek a közös élményt nyújtó séták, kirándulások, templomlátogatás, amikkel gazdagítjuk a játék tartalmát, lehetőséget nyújtunk a megismerésre, tapasztalatszerzésre. Kihasználjuk a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket, amelyek során a gyermekek elsajátítják a helyes viselkedési normákat és kommunikációs készségeket.

4.3.2.1. A befogadás, visszafogadás időszaka

Az óvodához, a társakhoz, az óvó nénikhez, dajka nénikhez fűződő kapcsolatok kialakítása a beszoktatással kezdődő folyamat. Óvodánkban a kiscsoportosok beszokási ideje egy hét, ez idő alatt a gyermekek délig maradnak az óvodában. A következő héttől megpróbálkozunk az itt alvással.

Az óvodai felvétel feltételei:

Abban az esetben nyerhet felvételt a gyermek,

- . ha a 3. életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti,

- ha az óvodába lépéskor alakulóban van szobatisztasága, ha szükségét jelzi,
- ha önállósága kialakulóban van étkezés terén.

A befogadás célja:

- Az otthonos, biztonságot nyújtó környezet teremtésével érzelmi biztonság kialakítása.
- Érezze jól magát a gyermek az óvodában, ezáltal a szülő bizalmának elnyerése

Alapelveink

- Az óvodai élet elfogadásához, megszeretéséhez nemcsak az újonnan csoportba kerülő gyerekeknek van szüksége segítségre, odafigyelésre, hanem minden csoportba járó gyerekeknek, ezért mindenkinek biztosítjuk a fokozatos „óvodába járás” lehetőségét. Ez azt jelenti, hogy ha valakinél az első napok tapasztalatai után úgy érezzük, hogy megkönnyíti a szabályok, szokások, hagyományok elfogadását és az együttműködést felajánljuk hogy még egy héttel meg lehet hosszabbítani a beszoktatási időt, és a gyermeket akkor altatjuk az óvodában, ha már biztonságosnak érezzük és érzi a gyermek is az egész napos óvodát. Tapasztalatok szerint a gyermekek a második héten már nyugodta itt altathatóak.
- A befogadás és a visszafogadás időszakában a napi ritmus és heti ritmus összeállításánál figyelembe vesszük, hogy az életkori különbségekből és a fejlettségtől függő egyéni különbségekből adódhatnak olyan tevékenységek, melyek elvégzéséhez több időre vagy segítségre van szüksége egy-egy gyereknek, ezért az életszervezés során folyamatos és nagy idő intervallumokat biztosítunk minden tevékenység elvégzéséhez.
- A csoport élet hagyományait, szokásait, szabályait első naptól kezdve közvetítjük a gyerekek számára, de az ezekben történő bekapcsolódást, illetve ezek betartását fejlettségtől és együttműködési készségtől függően fokozatosan várjuk el a gyerekektől. Minden próbálkozást pozitív visszajelzéssel erősítünk meg, hogy ezzel segítsük az új életformával járó változások elfogadását.
- Minden családnak, szülőnek - akinek erre igénye van - lehetőséget biztosítunk az egyéni beszélgetésre, ahol saját tapasztalatairól beszámolhat és esetleges problémáira, kérdéseire választ kaphat, és amelynek során összevethetjük az első hetek benyomásait.
- Az első naptól változatos, izgalmas tevékenységeket biztosítunk a gyerekek számára, melyekbe szabad döntés alapján mindenki be- és kikapcsolódhat. Arra azonban ügyelünk, hogy a szabad játék lehetősége minden nap, minden gyerek számára központi tevékenység maradjon és a felkínált lehetőségek ezekhez kapcsolódjanak. A szeptembertől novemberig összeállított tevékenységi terv, ezért nagymértékben módosulhat, hiszen a gyerekek spontán tevékenységei köré építjük a fejlődést is segítő tartalmakat.

- . A csoportszoba berendezésénél és felszerelésénél figyelembe vesszük, hogy a gyermekek az első időben inkább a magányos tevékenykedésre vagy a felnőttel való, szoros kapcsolatban történő tevékenységre vágnak.

A befogadás kötelező szabályai:

- . Minden korcsoportban szükséges 3-4-5 éveseknél is.
- . Előzetes családlátogatás a szülők beleegyezése esetén a törvénynek megfelelően, a befogadást megelőzően történjen.
- . A befogadás mindig a csoportban dolgozó két óvónő és dajka egésznap tevékenysége
- . A befogadás a fokozatosság elvét betartva folyamatosan történik
- . A gyermek érdekében az óvónő alakítson ki partneri kapcsolatot a szülővel.
- . Otthonos, derűs légkör kialakítása.
- . Törekvés a személyes kapcsolat kialakítására mesével, verssel, ölbéli játékokkal.
- . Sok-sok érzelmi megerősítés.
- . A gyermekről készült feljegyzések megkezdése (óvodai bemenet, anamnézis kérdőív).
- . Óvodánkban a befogadási időszak három hónap.

A sikeres beszoktatás kritériumai:

- . A gyermek jelzi szükségleteit a csoportban dolgozó felnőtteknek.
- . A hozzá intézett kérdésekre válaszol.
- . A felnőttekkel szívesen beszélget.
- . A tevékenységekbe szívesen bekapcsolódik.
- . A gyerekek között felszabadult, tevékeny.
- . Nyitott és elfogadó.
- . Csoportba lépéskor könnyen válik el a szülőtől.

4.3.2.2. Kapcsolatrendszerek:

Gyermek-felnőtt kapcsolata

Az óvoda minden felnőtt dolgozóját a vidámság, a tolerancia, őszinteség és a gyermek tisztelete jellemezi.

Célunk:

- . A bizalmas, szeretetteljes, családi légkörben a gyermek egyéni jellemzőinek megismerése, ezáltal a személyre szóló nevelés feltételének megteremtése.

Feladatunk:

- . Észrevenni a tehetséges, retardált, a viselkedési problémával küzdő gyermeket.
- . Tetteinkkel, szavainkkal kifejezni, hogy a gyermekek közötti különbségek eltérő fejlettségi szinten természetesek.
- . Minden esetben a gyermek önbizalmának erősítése és sikerélmény biztosítása.

Gyermek-gyermek kapcsolat

Célunk:

- Pozitív én-kép kialakítása, melynek segítségével a gyermek elfogadja önmagát és társait.
- Annak kialakítása, hogy minden gyermek önálló, aktív személyként élje meg önmagát (én és a másik elkülönülése). Az óvodai csoport közösséggé alakulásának legfontosabb feltétele, hogy a gyermek jól érezze magát az óvodában, mert csak így válik kezdeményezővé az egyes tevékenységekben.

Feladataink:

- Segítségadás, pozitív megerősítés az én-tudat, én-kép kialakulásának időszakában.
- Az egymás iránti érdeklődés felkeltése.
- Éreztetni a gyermekkel, hogy számon tartjuk, szükségünk van rá.
- Az egymásra figyelés, tolerancia kialakítása.
- Közös tevékenységek, közös élmények szervezése (a gyermekek részvételre - ösztönzése (ezzel az összetartozás érzetének erősítése).
- Szoktassuk a gyermekeket az emberi tulajdonságok, viselkedések különbözőségének elfogadására.
- Képessé tenni a gyermekeket a kapcsolatteremtésre, együttműködésre felnőttel és társal.

A közösségi nevelés korai hatékonysága döntő befolyással bír az ember életére. A boldog gyermekkor alapozza a kiegyensúlyozott, alkotó felnőtt életet. A boldog gyermek mellé azonban feltétlenül boldog anya kell. Az óvoda ezért kiemelt feladatának tekinti a családdal való kapcsolatot, és e területen mer szeretettel és következetesen igényeket támasztani. Nem csupán a gyermek egyéni, testi, lelki, szellemi képességeinek a fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt, de ugyanilyen odaadással fejlesztjük a közösségi intelligenciát is. Katolikus óvodánk nem igényeket követ, mintegy szolgáltatást végezve, hanem nevelési elvei mentén igényeket támaszt

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Folyamatosan éreztetjük a gyermekkel, hogy számon tartjuk, szükség van rá. A reggeli üdvözlés szeretetteljes és örömteli. A gyermekek fogadása és hazabocsátása mellőzhetetlen és fontos.
- A pihenés megszervezése különös gondosságot igényel. E tevékenység közben is az óvónő nagy-nagy türelmet mutat. A nyugodt, családi légkör érzetét az állandó altatók dúdolgatása is erősíti. A halk énekelgetés megnyugtató, álomba ringató. Mindig sor kerül mesehallgatásra ebben az időszakban.

- . A csoportban dolgozó felnőttek viselkedése, cselekedete modell értékű a gyermekek számára, egyéni fejlődésükre hatással van.
- . A felnőtt határozott, következetes, derüljön ki a gyerekek számára, hogy mit-miért tart helyesnek és mit-miért utasít el.
- . Minden felnőtt toleranciára és megértésre törekedjék, ebből alakul ki később a gyermekekben az egymás iránti tűrőképesség.
- . Fontos a gyermekek megfelelő ösztönzése a nevelés valamennyi területén. Tudjuk, hogy a figyelemnek minden formája, amely közvetlenül követ bizonyos magatartást, megerősítésként hat.
- . Az érdektelen, motiválatlan gyermekre külön fordítson figyelmet az óvónő.
- . Vegye észre a tehetséges, retardált, a viselkedési problémával küzdő gyermeket.
- . Tetteinkkel, szavainkkal fejezzük ki, hogy a gyermekek közötti különbségek eltérő fejlettségi szinten természetesek.
- . Minden esetben a gyermek önbizalmának erősítése és sikerélmény biztosítása a cél.

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- . A gyermek igényévé válik a viselkedés és helyes cselekvés szabályainak a betartása.
- . A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak saját képességeikben.
- . A tevékenységeket türelmesen, a megbeszéltek alapján befejezik.
- . Képesek nyugodtan ülni, figyelmesen meghallgatják a felnőttek, gyermekek közléseit.
- . Tekintettel vannak egymás megnyilvánulásaira a kapcsolatteremtés és kapcsolattartás következő területein: kérés, köszönés, köszönetnyilvánítás, válaszolás, megszólítás, - véleménynyilvánításban, - választásokban, - vállalt feladatai elvégzésében.
- . Tisztelettudó a viselkedése.
- . Igazmondásra törekszik.
- . Megkezdett munkáit befejezi.
- . Képes a belátásra, együttműködésre.
- . Konfliktusaikat igyekeznek egymás között durvaság nélkül megoldani.
- . Élmények hatására érzelmeiket verbálisan is kifejezik.
- . Tudnak uralkodni indulataikon.
- . Képesek a koruknak megfelelő udvariassági formák betartására.
- . Együttműködik a közös cél érdekében.
- . Örül a csoport közös sikereinek.
- . Felajánlja segítségét a felnőtteknek, gyerektársainak, ha ennek szükségét látja.
- . Érdeklődik társai és a felnőttek iránt (a csoporton belül).
- . Legalább egy társ kapcsolattal rendelkezik a csoporton belül.

- Figyelemmel van a felnőttek és a gyerektársak iránt.
- Igyekszik – a szituációtól függően – elfogadni az alá-, fölé-, és mellérendeltségi helyzeteket
- Szociálisan képessé válik az iskolára, a tanító elfogadására

4.3.3. ÉRTELMI NEVELÉS

Az óvodai nevelésben a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint a meglévő tapasztalataira építünk, ennek érdekében változatos tevékenységeket biztosítunk, melyeken keresztül a gyermek további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

A környezet barát szemléletű nevelés az aktív cselekedtetéssel fejleszti a gyermek értelmi képességeit. A differenciált bánásmód hatására jut el a saját értelmi képességeinek legmagasabb szintjére.

Célunk:

- A gyermek értelmi képességeinek alapozása, fejlesztése az egyéni érdeklődésre és kíváncsiságra alapozva.
- Aktív cselekedtetéssel, az érzelmi hatások felerősítésével eljuttatni a gyermeket a szimbolikus, egocentrikus gondolkodástól a szemléletes, a tapasztalaton alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.

Feladataink:

- a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, ezek gyakorlati alkalmazása,
- az értelmi képességek és a kreativitás fejlesztése,
- a gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése (különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlása),
- az értelmi képességek (észlelés, érzékelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése,
- képzelet és kreativitás fejlődését elősegítő környezet biztosítása.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építve biztosít a gyermekeknek változatos tevékenységeket, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek a természeti és társadalmi környezetről.
- Párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységeket szervez, melyek során a sokoldalú érzékeltetéssel, a gyermek érzékszerveinek bevonásával bővíti ismereteit, az

összefüggéseket felfedezteti, rendszerezi, fejleszti a gyermeki gondolkodás képességeit (logikai képességek, emlékezet, fantázia, figyelem stb.).

- . Az óvodás korban felhasználható igényes művekből éves irodalmi anyagot állít össze, különös tekintettel a lelki nevelés szempontjaira, a katolikus hagyományt követve.
- . A kreativitás, az önkifejezés fejlesztésére törekszik, alapvető készségeket, jártasságokat alakít ki esztétikai jellegű tevékenységek végeztetésével.
- . A gyermek fejlettsége alapján önálló feladatmegoldásra nevel. Személyes példaadással, spontán kommunikációs helyzetek kihasználásával a kommunikációs nevelési lehetőségek megragadására törekszik.
- . Kommunikációs képességek fejlődését segíti elő az anyanyelvi és a drámajátékok felhasználásával.
- . Különös gonddal a katolikus útmutatást követve fejlessze a gyermek Istenhez való viszonyát, formálja a helyes istenképet.
- . Amennyiben a gyermekek beszédfejlődésében eltérés, probléma adódik, logopédus, pszichológus segítségét kéri.
- . Megfelelő helyzetet, lehetőséget teremt a játékban, sétákon kerti munka közben a kommunikációs beszédfejlesztő gyakorlatokra.
- . Türelmesen meghallgatja a gyerekek élményeit, mondanivalóját. Ha szükséges, kompenzálja a nyelvi hátrányt, hiányt a szociokulturális háttér ismeretében. Amikor ismeretlen fogalmakról beszél, legyen tagoltabb a beszédtempója, mint általában. Értékelje a gyermek beszédét, lehetőség szerint megerősítéssel, buzdítással

A gyermek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- . korának megfelelően kialakult a pontos érzékelése, észlelése
- . képes vizuális, auditív differenciálásra
- . térbeli viszonyokat képes felismerni, megnevezni
- . a keresztcsatornák működése korának megfelelő
- . az önkéntelen bevésés mellett megjelenik a szándékos bevésés is
- . figyelme korához képest tartós
- . gondolkodására a problémamegoldásra törekvés és a kreativitás a jellemző
- . a közölt információt megérti
- . gondolatmenetük követhető, logikus
- . képesek egyszerű problémák önálló megoldására
- . érdeklődőek az őket körülvevő világ összefüggéseivel kapcsolatban

5. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVE

5.1 ÓVODÁNK SZEMÉLYI FELTÉTELEI

A katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházhoz, a szakmához, az óvodához, a munkatársakhoz, a családokhoz, a gyermekek szüleikhez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik. Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára.

Óvodánkban, három csoportban hasonló karakterű, jól összeszokott óvónők, heti délelőtti – délutáni váltásban foglalkoznak a gyerekekkel az óvodai nevelés egész időtartama alatt.

Mindhárom csoportunkban képezett dajka dolgozik, akik az óvodapedagógusokkal együttműködve segítik az óvodai nevelési célok megvalósulását.

5.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

Tárgyi feltételeink biztosítják a gyermekek mozgás- és játékigényeinek kielégítését, elhelyezésük hozzáférhető. Felszereltségünk megfelel a gyermek, változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében biztonságos, a baleset-megelőzést szolgálja. Az óvodai munkatársaknak megfelelő munkakörnyezetet biztosít, valamint lehetőséget teremt a szülők fogadására. A szakmai munka színvonalának szinten tartása és fejlesztése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk és keressük a lehetőségeket arra, hogy intézményünk tárgyi feltételeit folyamatosan bővítsük. A dolgozók munkáját segítik: CD-lejátszók, digitális fényképezőgépek, számítógép, videó kamera, projektor, nyomtató, fénymásoló

Óvodánk háromcsoportos, modern épület, amely rendelkezik az uniós előírásokkal. A csoportszobák 70 m² alapterületűek, 25 gyermek kényelmes elhelyezését biztosítják. Minden csoporthoz öltöző, és fürdőszoba tartozik.

Az udvaron és a teraszon a mozgásos játékok mellett manuális tevékenységeket is végezhetnek a gyerekek, udvarunk fa játékokkal, szabványnak megfelelő játékokkal jól felszerelt. A gyermekek változatos tevékenységét jól szolgálja. Talaja füves, illetve homokos.

Folyamatosan fejlesztjük tárgyi környezetünket természetes anyagok felhasználásával.

Az épületben található még:

- . melegítőkonyha
- . felnőtt öltöző, mosdó
- . tornaszoba
- . fejlesztő szoba
- . vezetői iroda,

- . nevelői szoba
- . beteg elkülönítő szoba
- . kazánház, szén-és tűzifatároló
- . mosókonyha
- . raktárak

5.3. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Az óvodánk csoportszervezési elvei:

Az óvodai csoportok szervezésekor, a szülők igényeit a gyermekek életkorát, fejlettségi szintjét személyiségét és a gyermekközösségek összetételét vesszük figyelembe. Elsősorban az azonos életkorú gyermekekből szerveződő csoportok kialakítására törekszünk, de az óvodai felvételkor beiratkozók létszáma, mindinkább a vegyes csoportok kialakítását teszi indokolttá.

A heti rend és napirend kialakításánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- . Pedagógiai céljai összhangban állnak az Óvodai nevelés országos alapprogramjával
- . Figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait, testi, szellemi szükségleteit, a helyes életritmus megteremtését.
- . Megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységeket tervezünk, melyek harmonikus arányban állnak egymással.
- . A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására törekszünk.
- . Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek számára az ismeretszerzés feltételeit (idő, eszköz, pszichés állapot) megteremtjük, valamint meglévő ismereteiket felszínre hozzuk, rendszerezzük, bővítjük a különböző tevékenységekben.
- . Építünk a gyermekek természetes kíváncsiságára, felfedező vágyára, érdeklődésére, meglévő tapasztalataira, élményeire.
- . Kidolgozott mérés értékelési rendszer segítségével valósítjuk meg a gyermekek fejlődésének nyomon követését és erről a szülők tájékoztatását félévente, illetve az egyéni tájékoztatások alkalmával.
- . A program hatékonyságát nem a csoport szervezeti kerete, hanem az óvodapedagógus felkészültsége, rugalmassága, empátiája, kreativitása, helyzetfelismerése, személyisége határozza meg.

5.3.1 Hetirendünk:

A heti rend elsősorban az óvodapedagógus munkáját segíti abban, hogy nevelőmunkáját a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve szerint végezhesse.

A hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

A ciklusokban a tartalmi egység elvei alapján, komplex módon jelennek meg a tevékenységi formák.

Naponta lehetőség van az éneklésre, vizuális tevékenységre, verselésre, mesélésre a gyermek igénye szerint.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a gyermekek spontán és irányított formájú mozgásigényét naponta kielégítsük.

A gyermekeknek megadjuk a lehetőséget, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedvük szerint folytathassák a hét folyamán.

Életkor és fejlettség szerint	Kötetlen tevékenység	Kötött tevékenység	Közvetve kötelező tevékenység	Tevékenységek szervezése a nevelési év folyamán
3-4 évesek	Teremtett világ tevékeny megismerése Matematika tartalmú tapasztalatok Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Csendes percek Mozgás Mozgáskotta Mozgásos játék (mindennapos testnevelés) Hittan hetente egyszer		november 1-május 31
4-5 évesek	Teremtett világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú ismeretek Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Csendes percek Mozgás Mozgáskotta Mozgásos játék (mindennapos testnevelés) Hittan hetente kétszer	Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	október 1-május 31
5-6-7-8 évesek	Teremtett világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú ismeretek Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Csendes percek Mozgás Mozgáskotta Mozgásos játék (mindennapos testnevelés) Hittan hetente kétszer	Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	szeptember 15- május 31

5.3.2. Napirendünk

Napirendünkben a keresztény szokásokat figyelembe véve, keresztény értékrendünknek megfelelő tevékenység formát is tervezünk.

A fő időpontok az étkezések, az alvás, közös imádság, ezen kívül amennyire lehetséges a mindennapi mozgást és a levegőzést azonos időben szervezzük meg. A többi tevékenységet rugalmasan építjük köréjük, amelyet a csoport óvónői terveznek meg.

A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekben.

A napirendet a rugalmasság jellemzi. A stabil pontokat, a rendszerességet az azonos időpontban visszatérő tevékenységek jelentik. A napirendben a közös étkezések megszervezésére törekszünk a közös étkezési szokások kialakítása, gyakoroltatása a családokban megszokott étkezési kultúra figyelembevételével.

A napirendünk biztosítja a gyermekek gazdag, változatos tevékenységét, az aktív és passzív pihenés életkornak és egyéni szükségletének megfelelő váltakozását, amely alkalmazkodik az évszakokhoz egyéb aktualitásokhoz, természeti hatások így együttesen szolgálják a gyermekek harmonikus sokoldalú fejlődését.

Óvodai munkánkban a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeljük és a gyermekek személyiségét nem statikusan, hanem önmagukhoz viszonyított fejlődésében szemléljük.

A napi mesélés a mindennapos mozgás, zenei és ábrázoló tevékenységeink szervesen beépülnek napirendünk folyamatába.

Mindennapjainkban a gondozásnak kiemelt szerepe van a gyermekek önállóságának kialakításának segítségével, együttműködve a gondozást segítő dajkákkal, óvodapedagógusokkal.

Az egész nap folyamán harmóniát, érzelmi biztonságot, elfogadó légkört teremtünk.

A teljes nyitva tartás idejében, a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Az óvoda nyitvatartási ideje: 06.30 – 16.30 óráig

Tevékenység		A tevékenység megnevezése
Kezdet	Vége	
6.30	7.00	A gyerekek érkezése Játék összevont csoportban
7.00	8.00	Játék, az érkező gyerekek fogadása a saját csoportszobákban

8.00	9.00	Mindennapos testnevelés Étkezés előtti ima Tízórai Étkezés utáni ima Csendes percek
9.00	11.30	Játék, kezdeményezések, csoportos, mikro-csoportos foglalkozások Egyéni fejlesztések Kirándulások, levegőzés, játék a szabadban.
11.30	12.15	Készülődés az ebédhez Étkezés előtti ima Ebéd Étkezés utáni ima
12.15	14.15	Fogmosás, mosakodás, átöltözés pizsamára, pihenés előtti ima Pihenés
14.15	15.00	Ágyazás Étkezés előtti ima Uzsonna Étkezés utáni ima
15.00	16.30	Játék az udvaron, vagy a csoportszobában, szabad vagy kezdeményezett játék.

6. AZ ÓVODAI TEVÉKENYSÉGEK KERETE

6.1. KÖRNYEZETINEVELÉS A TEVÉKENYSÉGEK FOLYAMATÁBAN

Intézményünk meghatározó feladatának tartja, hogy a gyermekeket megismertessük a környezetünk értékeivel, szépségeivel Kiemelt feladatunk a tájvédelmi körzet környezeti értékeinek felismertetése, ismeret szerzés feltételeinek megteremtése. Élményekre épülő és megvalósuló cselekvéses tapasztalat szerzés.

Az óvodánkban folyó nevelést olyan szemléletmód szabályozza, amely tekintettel van a gyerekek egyéni fejlettségére és alkalmas arra, hogy kialakítsa az együttéléshez szükséges szokásokat. Ennek keretét óvodánkban az évszakok köré csoportosított ünnepek és hagyományok foglalják rendszerbe

Az óvodánkban folyó nevelést olyan szemléletmód szabályozza, amely tekintettel van a gyerekek egyéni fejlettségére és alkalmas arra, hogy kialakítsa az együttéléshez szükséges szokásokat. Ennek keretét óvodánkban az évszakok köré csoportosított ünnepek és hagyományok foglalják rendszerbe

6.1.1. A tevékenységek tartalma

Az évszakok folyamatos megfigyelésére fűzzük fel a megfelelő témákat. (a négy évszak, gyümölcsök, zöldségek, virágok, növények, állatok, színek, testünk, család, közlekedés, emberek munkája, napszakok.) A témakörök több ponton kapcsolódnak, összefüggnek egymással.

Ünnepélyek és a hagyományörzés pedig közvetítik az egyetemes nemzeti kultúra értékeit, hagyományait.

Játékidőben a természetes anyagok közelsége motiválja a gyerekeket. A gyerek kíváncsiságából fakadóan nyúl a természetes anyagokhoz. Az anyagok állandó jelenléte cselekvésre készíti, és fejleszti a gyermekek az alkotóképességét. Az elkészült tárgyak, gyermekjátékszerek tovább motiválják a tevékenységet, gazdagítják a játékát, alkotásra kész emberré teszik. Az óvónői segítségnyújtással jó alkalom nyílik a beszélgetésre, a népmesék, mondókák, dalok felidézésére.

Az **udvari játékok** a hagyományápoló tevékenységekkel bővülnek. A természetes anyagokkal való műveletek mellett a dalos játékok, a népi sportjátékok játszására is sor kerülhet. A dalos játékok a zenei fejlesztésben és az érzelmi nevelésben, a népi sportjátékok az állóképesség, az egészséges küzdőszellem alakításában kapnak fontos szerepet.

Az óvoda udvara, környéke, a séták, a kirándulások, jó lehetőséget adnak a természet, a környezet megszerettetésére, az évszakok változásaiból fakadó népi időjósítások felidézésére. A gyerekeket a közös élmények, a környezetükhöz kötik, amelynek védelmezőivé válhatnak.

A szülőföldünk – Kőtelek- természeti szépségének megláttatása, a környezet alakítása, amelyben a gyermek közvetlenül részt vesz, alakítja vizuális látásmódját. Ez az alap, melyre a gyerekek művészeti nevelése épül.

A **népi kultúra tárgyai**, a népköltészet alkotásai a gyermek érzelmein áthatva épülnek be a gyermek ízlésvilágába. Zenei, irodalmi és vizuális nevelése is e „gyökerekből” táplálkozik, amelynek anyaga a népművészet értékes és szép alkotásai.

Az óvónőink egyrészt a napirendben, a játéktevékenységbe ágyazottan tervezik, a hagyományörző cselekvési formákat valamint a helyi lehetőségekhez és igényekhez igazodóan alkalmazza az évkörös szokásait, rendezvényeit.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . Olyan feltételeket teremtsen meg, amelyek lehetővé teszik minél több tapasztalat szerzését a természetben és társadalmi környezetben, az új ismereteket a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, megismerési vágyára építse.
- . A gyermekek minél több élményt gyűjtsenek saját természeti és társadalmi környezetükben.
- . A természeti környezetben gyűjtött tapasztalatszerzés során hívja fel a gyermekek figyelmét, hogy hangoskodásukkal ne zavarják az élővilág nyugalmaát.
- . Példaadással szokassa őket arra, hogy ne szemeteljenek, ne törjenek le ágakat, ne szedjék le a védett vadvirágokat.
- . Láttassa meg a természet szépségét, de hívjuk fel figyelmüket környezetszennyezés romboló hatására, beszélje meg, hogyan lehetne ezt megelőzni, helyrehozni.
- . A folyamatos és alkalmi megfigyelésekkel tegye lehetővé, hogy maguk fedezzék fel környezetüket.
- . Biztosítson minden eszközt és lehetőséget a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- . Az óvodapedagógus a témák válogatása közben a lakóhelyünk sajátosságaihoz igazodjon.
- . Ismertesse meg a gyerekekkel a környezetvédelem alapjait: a föld, a levegő, a víz, a növény és állatvilág, valamint a tájvédelem meghatározó szerepét.
- . Láttassa meg az összefüggéseket és az ok okozati viszonyokat.

7. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

7.1. HITRE NEVELÉS

A hit Isten ajándéka.

A katolikus embereszmény, a katolikus értékrend csakis ez által alakulhat ki gyermekeinkben.

Hároméves kortól kezdve a gyermek már képes megcsodálni a dolgokat, érdeklődik, elkezdődhet a vallásos neveléssel párhuzamosan a tanítás is, tudatosan előidézett helyzetekben.

Célunk:

Hitre nevelésünk célja a katolikus embereszmény kialakítása, a Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása.

Feladataink:

- . Ismerkedés a teremő gondviselő, szerető Istennel, Jézussal és édesanyjával, Máriával.
- . Hazaszeretetre nevelés: kötődés a hazához, gazdag és sokszínű, értékmegtartó, hagyományőrző népi kultúránk segítségével.

- Szép magyar beszéd elsajátítása, választékos, tiszta kifejezések: versek, imák, bibliai történetek hallgatásán keresztül.
- Életkornak megfelelő vallásos énekek gyakorlása.
- A katolikus ünnepekhez kapcsolódó hagyományok, vallási történetek megismertetése.

A hitre nevelés tartalma:

- Csendes percek naponta 5-10 perc.
- Játékos hittan foglalkozás heti két alkalommal 10 – 20- 25 perc
- Imádságok, vallásos dalok tanulása.
- Rendszeresen biztosítjuk a feltételeket, megteremtjük a lehetőségeket a Képes Biblia és vallásos témájú könyvek nézegetésére, kezdeményezünk beszélgetéseket, a gyermekeket érintő, érdeklő témában.
- Étkezések, alvás előtti áldáskérés, hálaadás.
- A köszönési mód elsajátítása.
- Tevékenységekben megvalósuló tanulás.
- Templomlátogatások, gyermekmise.
- Közös ünneplések.
- Az ünnepekre készülve jócselekedetek gyűjtése.

7.1.1 A hitre nevelés és a hagyományörzés kapcsolata

Katolikus óvodában dolgozó pedagógusként feladatunk, hogy ápoljuk a keresztény hagyományokat, mutassuk meg az ünneplés vallásos tartalommal való megtöltésének lehetőségeit a családoknak, és ismertessük meg a gyermekekkel hagyományos ünnepeink vallási eredetét. A keresztény ünnepek megünneplésével hitünk minden igazságát átélheti az óvodás korú gyermek is

7.1.2. Egyházi ünnepek, nemzeti megemlékezéseink, jeles napjaink

Gyermekeknek szervezett katolikus és egyéb programok

<i>Időpont</i>	<i>Program</i>	<i>Felelősök</i>
Augusztus: Veni Sancte Évnyitó	Résztétel a szentmisén Ünnepi szentmise a templomban, a szülők, gyerekek óvodai dolgozók részvételével.	csoportok óvodapedagógusai
Szeptember 8.	Szűz Mária születése, Kisboldogasszony ünnepe. Gyerekekkel közös templomlátogatás. Virág elhelyezése Szűz Mária szobránál, közös ima, rövid műsor	középsős és nagycsoportos gyermekek óvodapedagógusai

Szeptember 12. Szűz Mária névnapja	Megemlékezés Szűz Máriáról, Csendes percek alkalmával	csoportok óvodapedagógusai hitoktató
Szeptember 29: Szent Mihály napja szüreti mulatság óvodánkban	· szőlő szemezése, préselése, mustkészítés, diótörés, · ismerkedés népi hangszerekkel /köcsögduda, citera/	csoportok óvodapedagógusai
Október 4: Állatok világnapja	Teremtésvédelmi nap Assisi Szent Ferencre emlékezve, a gyermek a környezetükben élő állatokkal ismerkednek. Falusi gazdaságokat, baromfiudvarokat látogatunk meg. Te hogyan gondoskods otthon az állataidról?-fotókiállítás	csoportok óvodapedagógusai
Október 8: Magyarok Nagyasszonya	Mária meglátogatása a templomban.	csoportok óvodapedagógusai hitoktató
Október Tök jó nap	Nyílt nap a Katica csoportban a néphagyomány jegyében. Gyerekek műsora, Vizuális tevékenységek, tökfaragás	Csoportok óvodapedagógusok
Október Alma nap	Alma nap az óvodában Szülőkkel közös délelőtti az őszi jegyében kézműves tevékenység a gyerekekkel és a szülőkkel közösen	Csoportok óvodapedagógusok
Október 23: Nemzeti ünnep	Megemlékezés a Szent István téren Közös zászlófestés, ezek elhelyezése a hősök szobránál.	csoportok óvodapedagógusai
November 12: Szent Márton napja	Szent Márton életének megismertetése a gyermekkel, felvonulás mécsesekkel a templomkertbe.	csoportok óvodapedagógusai

November 30: Advent kezdete	Adventi koszorú készítése, koszorúszentelés, a gyertyák folyamatos meggyújtása. Betlehem elkészítése	csoportok óvodapedagógusai
December 6: Szent Miklós napja	Szent Miklós életének megismertetése. Mikulás érkezése, fogadása, a gyermekek dallal, verssel köszöntik, csomagosztás. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat ajánlja fel a mikulás csomagokat.	csoportok óvodapedagógusai
December 13: Luca napja	Luca búza ültetése Karácsonyra	csoportok óvodapedagógusai
Adventi időszak: Urunk születésnapja	· karácsonyi hangulat megteremtése, · karácsonyi sütemények készítése szülőkkel, nagymamákkal közös. · Karácsonyt megelőző időszakban a gyerekekkel közös a dekoráció elkészítése, (újrahasznosított anyagokból) Az óvoda nagy Adventi koszorújának elkészítése a szülőkkel közös a tornaterem teraszán.	csoportok óvodapedagógusai
Adventi várakozás heti események	· karácsonyi zene délelőtt és délután a folyosón, · fenyőfa díszítése, gyerekek megajándékozása, · regölés, pásztorjáték · Falu Adventi koszorúján az óvodai dolgozók, a gyermekek és a szülők közös gyertyagyújtása.	csoportok óvodapedagógusai

Január 6 Vízkereszt	Csoport szentelés	Óvodavezető Plébános Úr
Február 2: Gyertyaszentelő Boldogasszony	Ünnepi lelki percek a csoportokban a plébános úr megszenteli a gyermekek gyertyáit	Óvodavezető Plébános Úr
Február	Balázsáldás	Óvodavezető Plébános Úr
Február: Óvodai farsang	Az óvodás gyermekek számára mulatság szervezése az óvodában, gyermekek jelmezes felvonulása, vidám műsor	középső csoport
Március 5: Szent Kinga ünnep:	Tartalma: · Óvodánk védő szentjének ünnepe. Megemlékezés Árpád-házi Szent Kinga születésnapjáról. · Együttműködésünk jeléül a partnerek megajándékozása.	csoportok óvodapedagógusai
Március: Hamvazó szerda	Hamvazkodás: a plébános úr hamvazás szertartásába részesíti a gyermekeket.	Óvodavezető Plébános Úr
Március 12: Szent Gergely napja iskolába hívogatás	Nagycsoportosok érdeklődésének felkeltése az iskola iránt, volt óvodásaink ellátogatása a nagycsoportosokhoz.	csoportok óvodapedagógusai
Március 15: Nemzeti ünnep	Zászlókat, kokárdákat készítünk, megemlékezés az emlékműnél és az ország zászlónál.	csoportok óvodapedagógusai
március - április: JÉZUS ÚTJA TÉMAHÉT Nagyböjt – Húsvét	· A Katolikus Egyház legnagyobb ünnepe, Urunk halála és feltámadása, bibliai történet megismertetése a gyermekekkel · A Húsvét megjelenítése a dekorációs falon és a csoportszobákban · Az ünnep népi	csoportok óvodapedagógusai hitoktató

	hagyományának ápolása, locsolóvers tanítása, locsolkodás · Barkaszentelés · Templomi misén részvétel, a nagycsoportosok közös műsora a szülőkkel	
Március 22. Víz Világnapja	Teremtésvédelmi nap: Óvjuk, védjük környezetünket, s ezen belül a Föld vízkészletét.	csoportok óvodapedagógusai
Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe	Egyházmegyei Teremtésvédelmi nap. Magadományok, gyógynövények gyűjtése, adományozása. Megemlékezés a templomban, közös műsor a szülőkkel	csoportok óvodapedagógusai
Április 22. Föld Napja	Teremtésvédelmi nap: Közös virágültetés a szülőkkel	csoportok óvodapedagógusai
Április 24: Szent György napja – egy gyermek-egy palánta	Óvodánk és a templomkert udvarának díszítése virágokkal	csoportok óvodapedagógusai
Május 1: Majális az óvodában	Májusfák állítása az udvaron, közös éneklés, körjátékok	csoportok óvodapedagógusai
Május 10. Madarak és fák napja	Teremtésvédelmi nap: Madárröptetés. Madármegfigyelő séta.	csoportok óvodapedagógusai
Május: Anyák napja - Mária Mennyei Édesanyánk	Az Édesanyák köszöntése, Mária mindannyiunk édesanyja (megjelenítés a faliújságon és a csoportokban)	kiscsoport
Május: Gyermeknap	Játszóház, délelőtti rendezvények	csoportok óvodapedagógusai
Május utolsó péntekje:	Nagyok búcsúja az óvodától, kicsik középösök búcsúja a nagyoktól.	Intézményvezető, nagycsoportos

A nagycsoportosok búcsúzása		óvodapedagógusok
Május: Pünkösdlő	A szentlélek eljövételének ünnepe Hittan foglalkozáson az esemény feldolgozása Pünkösdi népszokások, hagyományok felelevenítése	csoportok óvodapedagógusai hitoktató
Június eleje: Te Deum	Tartalma: A tanév értékelése, zárása, ünnepi szent mise.	Intézményvezető

Óvodapedagógus szerepe folyamatban:

A pedagógus missziós feladatai:

- A családok bevonása az egyházközség életébe, a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás, amely megtartó erő.
- Személyes példa, a gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók kommunikációja, bánásmódja és viselkedése.
- A megfelelő köszönési mód kialakítása.
- A szeretetteljes imádságos légkörben megéreztetni Isten szeretetét, tapasztalják meg a gyermekek a Jézusi szeretetélményt – alakuljon ki bennük az alapvető hitkészség.
- A vallásos élményekkel vallási érzelmeiket ébresztgetjük, erősítjük. Bátran szólítsák meg a Mennyei Atyát, örömmel imádkozzanak mindennap.
- Az erkölcsi tulajdonságok megalapozása, kialakítása (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, akarat), a biztonságérzet erősítése (feltétel nélküli szeretet, elfogadottság, bizalom élménye).
- Templomlátogatás során ismerkedjenek a liturgia eszközeivel, a helyes viselkedési szokásokkal
- Szívesen látogassanak templomba családjukkal is. A szentmiséken az összetartozás élménye rendkívül fontos! Érezzék át, hogy mindannyian Isten nagy családjához tartozunk, és Jézusban egymás testvérei vagyunk.

A csoportokban hitéletünkre vonatkozó éves terv tartalmazza a megfogalmazott feladatokkal kapcsolatos teendőket, a mindennapos csendes percek, beszélgetések anyagát, tartalmát.

Intézményünk hitoktatója a nevelési évre összeállítja óvodánk vallásos és erkölcsi nevelésének konkrét programtervét, mely segédanyagként szolgál az óvodapedagógusok számára valamint a szülők tájékoztatásához is nagyban hozzájárul.

A csoportszobában lelki sarkot alakítunk ki, ami lelki beszélgetéseknek és a bibliai történeteknek a színtere.

A szülőket igyekszünk segíteni abban, hogy az óvodában kialakított értékrendet fogadják el, majd vallják magukénak az eredményes együttnevelés érdekében.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején is fogékonyak legyenek a hit befogadására, illetve tovább élésére.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére

- . Alapvető ismeretekkel rendelkeznek a Teremtőről, a Szent Családról.
- . Ismernek néhány napi tevékenységhez kapcsolódó imát (étkezés előtti, utáni, lefekvés előtti).
- . Ismerik legfontosabb egyházi ünnepeink vallási eredetét (Húsvét, Karácsony).
- . Tájékozottak az óvodában megismert szentek életével kapcsolatosan (Szent Erzsébet, Szent Márton, Szent Miklós).
- . Ismernek néhány – saját hangterjedelmüknek megfelelő – vallásos tartalmú éneket.
- . Ismernek néhány bibliai történetet (Vízözön, Ádám és Éva története, Teremtés).

A Szent Kinga Katolikus Óvoda teremtésvédelmi feladatai

Nagyon fontos nevelési feladatunk és keresztényi küldetésünk is egyben annak tudatosítása gyermekeinkben, hogy a teremtett, és Isten által ránk bízott világ megőrzése, védelme mindannyiunk felelőssége.

Isten és egymás szeretetére hívta fel Jézus az embereket, hogy akiket szeretünk, azokat óvjuk és védjük. Így kell embertársainkat és a teremtett világot is védelmeznünk. Katolikus óvodánkban kiemelt feladatunk, hogy a gyermekek megismerjék a szereteten alapuló értékrendet, az egymásra való odafigyelés fontosságát, s rácsodálkozni a teremtett világ szépségeire.

Szellemiségünk, nevelésünk sajátossága a fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés.

Célunk olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása, képességek és készségek tudatos fejlesztése, amelyek elősegítik a természetes és az ember által épített, létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolatot. A gyermekek érzékenyek legyenek a környezeti problémák iránti. A helyes értékrendszer, a természet-, és a környezetbarát magatartás alapjainak megteremtését segítjük elő.

Fontos feladatunk a környezettudatos életvitel kialakítása (az energiával, vízzel, árammal való takarékoskodás, a pazarlás elkerülése;)

A környezet fenntarthatósága érdekében szükséges ismereteket, magatartásmintákat, értékeket és életviteli szokásokat tervezünk átadni a gyerekeknek és az őket nevelő családoknak.

Környezeti nevelésre épülő programunkban eddigiekben is nagy hangsúlyt fektettünk a környezet védelmére, fenntarthatóságára, de az idei évben is kiemelkedő célunk és feladatunk lesz. Célunk a gyermekben a természet iránti fogékonyság, hagyományok és a hitre való nyitottság megalapozása – fenntarthatóság, környezettudatosság megalapozása.

TEREMTÉSVÉDELMI PROGRAMOK		
Október 4.	Állatok világnapja	Tartalma: - Assisi Szent Ferencre emlékezve, a gyermekek a környezetükben élő állatokkal ismerkednek. - Te hogyan gondoskodsz otthon az állataidról?- fotókiállítás
Március 22.	Víz Világnapja	Tartalma: Célunk, hogy a gyermekek ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetük természeti értékeit, folyók, tavak élővilágát. Lássák be, hogy felelősek vagyunk a minket körülvevő világért. Séták a helyi halastóhoz, a Kőteleki Szabó János Horgászegyesület tagjaival.
Március 25.	Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe	Egyházmegyei Teremtésvédelmi nap. Tartalma: Magadományok, gyógynövények gyűjtése, adományozása a szülők részére. Templomkert szépítése. A vasárnapi szent misén közös műsor a szülőkkel
Április 22	Föld napja	Tartalma: Közös virágültetés a szülőkkel együttműködve
Május 10.	Madarak és Fák napja	Tartalma: Madármegfigyelő séta a Tisza mentén

7.2. JÁTÉK

Célunk:

A gyermek játéka legyen szabad, spontán, önkéntes és elmélyült. Legyen jellemzője a kreativitásukat fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység.

Cél, a szabad játék túlsúlyának érvényesülése.

Feladataink:

A katolikus óvodapedagógus feladata a játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, együttműködő, a különbözőségeket elfogadó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermekek nevelése.

Feltételek megteremtése:

- . idő (napirendben konkrétan megjelölve)
- . tér (tartalomhoz igazodva)
- . eszköz (félkész, szimbolikus)
- . légkör, az óvodapedagógus támogató jelenléte (nyugodt, derűs, bizalmat sugárzó, biztonságot adó)
- . szokás-szabályok kialakítása
- . indirekt játékirányítás, tudatos jelenlét (óvodapedagógus általi ötletadó képesség)
- . közösségi életbe való bekapcsolódás elősegítése
- . figyelembe vesszük a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát és ehhez igazítjuk a tevékenységek tempóját, időtartamát és módszereit.
- . tudatosan törekszünk a gyermekek játékban történő aktivizálására, tapasztalatszerzéses, cselekvő ismeretszerzésének, ismeretbővítésének támogatására, készségeik és képességeik fejlesztésére a játékban integrált tanulásra.
- . a gyermeki fantázia és kreativitás ösztönzése, támogatása
- . választási és döntési képesség fejlesztése
- . a gyermekek életkorához és egyéni sajátosságaihoz igazodó értékelés

Tartalma:

- . Az óvodás korú gyermekek elsődleges tevékenysége a játék így a napirendi tevékenységek közül a játékra fordítjuk a legtöbb időt.
- . A szabad játék túlsúlyát érvényesítjük az óvodapedagógus tudatos jelentétével.
- . Az indirekt játékirányítás módszerével alakítjuk a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan kell, hogy legyen.
- . A nevelési évet megelőzően kialakítjuk a csoportszobákban az állandó játszóhelyeket (pl.: építő, babaszoba).
- . A mindennapok során lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek játékuknak megfelelően alakítsanak ki játszóhelyeket a csoportszobában.
- . Játékuhoz kész, félkész és szimbolikus eszközöket használhatnak.
- . Játékuakat változatossá tesszük a természetes anyagokkal és a belőlük készült eszközökkel.
- . Játékuakat, a pszichikumot, kreativitást fejlesztővé, erősítővé és élményt adóvá tesszük.

3 – 4 éves korban:

a) gyakorlójátékok:

- ismétléses, cselekvések közben anyagok, eszközök megismertetése,
- szöveg-, dallam-, mozgásismétlő játékok, ritmusjátékok-, egyszerű szabályjátékok – játékszabályok megismertetése, elfogadtatása.

b) szerepjátékok:

- egyszerű szabálykövetések (egyénenként és csoportokban),
- jellegzetes cselekvések, műveletek gyakoroltatása

c) barkácsolás:

- játékjavítások, közreműködések apró hibaelhárításokban óvónői irányítással.

d) dramatizálás, bábozás:

- bábozgatási kísérletek,
- hangutánzások.

e) építő, konstruáló játékok:

- összerakosgató, összeszerelhető játékok, egyéni elképzelések alapján.

5 – 6 – 7 éves korban:

a) gyakorlójátékok:

- a részképességekben enyhe lemaradást mutató gyermekeknél (szerepjátékok és konstruáló játékok).

b) szerepjátékok:

- játékszabályok betartása, elfogadtatása,
- a környezet jelenségeinek, eseményeinek beépítése önálló vagy csoportos játékba.

c) barkácsolás

- játékok egyszerű javítása,
- játékok készítése,
- ajándéktárgyak készítése.

d) dramatizálás, bábozás:

- bábkészítések,
- önálló bábozások (mese, történet és bábválasztás)
- önálló dramatizálás (mese, történetek)

e) építő, konstruáló játékok:

- összerakosgatások, szerelések egyszerű, az élethelyzeteknek megfelelő tárgyak elkészítésével (a valóság és a képzelet közelítésével).

f) szabályjátékok:

- verbális, mozgásos és manipulatív játéktevékenység során önálló szabálykövetés.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . A óvodapedagógusnak a gyermek játékához eszközöket, szükség esetén ötleteket kell adni, és ha igényli a gyermek az óvónő szerepet is vállalhat. Jelen lehet az óvodapedagógus a gyermekek játékában egyszerű metakommunikációval is (mosoly, testtartás, távolságtartás, leintés, simítás stb.)
- . Az elmélyült tevékenységekhez nyugodt légkört és környezetet teremt a párhuzamosan végezhető tevékenységekhez biztosítja a szabad választás lehetőségét
- . Megerősítő viselkedésével alakítja a csoportban a toleranciát, elfogadja a magányos vagy az agresszív, azaz eltérő viselkedésű gyermekeket. A felnőtt beavatkozása csak mintaadás, megoldási lehetőségek felállítása, választhatóság, valamint a testi épség megőrzése szempontjából indokolt.
- . Élmények nyújtásával gazdagítja a játékot. Az együttes játékban az óvodapedagógus lehet egyenrangú játszótárs, alárendelt, irányított, vagy mintaadó modell. Mintaadása a gyereke utánzásra készíti.
- . A játéktevékenységek során a gyermekeket személyiségének sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan, elsősorban a játékokon keresztül tárja fel.
- . A gyermeki önállóság a játék szabadságában teljesedik ki, az óvodapedagógus ezt tiszteletben tartja, a gyermekekkel közösen felállított szabályokkal együtt. A játékszabadság nélkülözhetetlen elemei a szabályok, szokássá válásukkal megteremtik a játéktevékenység nyugalmát a teremben és az udvaron.
- . Maximális figyelmet fordítson az anyanyelvi nevelés feladatrendszerének megvalósítására, egyéni, differenciált fejlesztésére, az interakciókban megvalósuló kommunikáció tartalmára, stílusára.
- . Erősödjenek a katolikus magatartásformák és szokások, megnyilvánulási formák.

A fejlődés eredménye óvodáskor végén:

- . A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy azon játéktémában együttesen részt venni.
- . Játékokban dominánsan jelentkeznek a szerepjáték.
- . Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák.
- . Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- . Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- . Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- . Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető

7.3. VERSELÉS, MESÉLÉS

A mese, a vers és a dramatikus játékok által kultúrát adunk át és a gyermekek műveltség iránti igényét fejlesztjük. Mint az egymásra figyelés, a kapcsolatteremtés, a kifejezés és megértés, a tér és idő tagolása, az ok és a következmény összetartozása, önmagukkal és a másikkal való bántni tudás, tájékozódás az emberi viszonyokban és a természet elemei megnyilvánulásaiban.

Célunk:

- . A gyerekek irodalmi igényeinek kialakítása, irodalom iránti fogékonyságuk megalapozása, pozitív személyiségjegyek alakítása.
- . Mondókák, versek, mesék hallgatásával az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogadásának elősegítése.
- . Változatos irodalmi élmények nyújtásával a gyermekek érdeklődésének felkeltése a népművészetek iránt.
- . Keresztényi tudatuk erősítése a bibliai történetek megismertetésével.
- . Nyelvi kifejezőkészségük fejlesztése.

Feladataink:

- . Kellemes, nyugodt, érzelem gazdag légkör kialakítása.
- . Élmény feldolgozási lehetőségek (bábjáték, dramatizálás) kiaknázása.
- . Ösztönözzük a gyermekek saját vers- és mesealkotását, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő megjelenítését.
- . Közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is.
- . Nemzeti, keresztényi tudat erősítése.
- . A könyv szeretetére való nevelés.

Tartalma:

- . A nevelési év elején kiválasztjuk, rendszerezzük, majd folyamatosan aktualizáljuk az irodalmi anyagot.
- . A mese, mondóka, vers anyagát leginkább a népművészet, valamint a klasszikus és kortárs irodalmi anyagból választjuk ki.
- . Felmérjük a művek megjelenítéséhez szükséges anyagokat, eszközöket.
- . Kialakítjuk a mesesarkot, az állandó helyet.

Gyermekeink minden nap hallgatnak mesét vagy verset az erre kialakított helyen. Fontosnak tartjuk a nyugodt körülményeket, a kényelmes testhelyzetet, a mesélővel kialakított szemkontaktust. A gyerekek anyanyelvi fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérjük. Az 5. életévüket betöltött beszédnehézséggel küzdő gyerekeket logopédushoz irányítjuk. Abban a

szerencsés helyzetben vagyunk, hogy hetente egy délelőtt a fejlesztést a logopédus helyben végzi.

Az óvodáskorúak verse elsősorban a népi mondóka, melyeknek nagy része mozgással is lejátszható. Ezen mozgásos játékok nagy segítséget nyújtanak a mozgáskoordináció, az egyensúlyérzék fejlesztéséhez, a térérzékeléshez, az egymásra figyeléshez, testünk, érzékszerveink megismeréséhez, a ritmusérzék alakításához. Fontos szerepük van az érintésben, az óvónő-gyermek, gyermek-gyermek közötti érzelmi kötődés megszilárdításában. Ilyenek: a felnőttek játéka a kicsinyekkel, a természettel kapcsolatos mondókák, stb.

A gyerekeknek a mesehallgatás lelki szükséglet, törekszünk arra, hogy minden nap hallgassanak mesét. A népköltészetben túl klasszikusaink, mai magyar költőink, gyermekek számára írt versei, elbeszélései is helyet kapnak az irodalmi anyagunkban. Főleg a gyermekek számára kedvelt ritmikus, szójátékos, gyermekekről, állatokról szóló, költői képeket tartalmazó, és humoros verseik felhasználása törekszünk. Fontos az anyagválogatásban az egyensúly megteremtése. A versek, mesék ismétlése dramatizálással, bábozással, árnyjátékkal, mimes játékkal történhet.

Az óvodás gyerekek vers-, mese hallgatásának tartalmi jellemzői:

3-4 éves korosztály

- Minél kisebbek a gyerekek, annál több a mondókajáték, ezt kövesse az állathangutánzó és felelgetős mesemondókák, halmozó és láncmesék, versek, verses mesék, majd fokozatosan hosszabbodó, bonyolódó prózai mesék.
- Hallgassanak az év folyamán 10 – 14 új mesét. Alakítsa ki az óvónő a mesélés szokásait. Ismerkedjenek a bábokkal, játsszanak rövid párbeszédeteket.
- Kedveltebb, többször hallott egyszerű mesék dramatikus játéka jelenjen meg.
- Első élményként az óvodában a mondókákkal és ölbeli játékokkal ismertessük meg a gyermeket, melyet a beszoktatási tervben rögzítünk. Naponta sokszor ismételjük az altatókat, höcögtetőket, állathívogatókat.
- Ismerjenek meg 10-14 új mondókát, verset. Játékidőben, egy-egy hangulati lezárásként halljanak 8-10 verset az óvónőtől.
- Ismerkedjenek a csoportban található képeskönyvekkel, lapozgassák, beszélgessenek a képekről.

4-5 éves korosztály:

- Az év folyamán ismerjenek meg 10-15 új mesét. A választott mesék többfázisos szerkezetű állat-, népmesék, magyar klasszikusok és mai magyar írók meséi. Igényeljük és izgatottan várják a mesét. Segítsenek a feltételek megteremtésében. Bábozáshoz, dramatizáláshoz a kellékeket az óvónő segítségével készítik el.

- Szívesen meséljenek önállóan, jelenítsék meg kedvenc meseszereplőiket játékukban. A népi mondókák között szerepeljenek névcsófoló, „halandzsa” szövegű, kiolvasó, tréfás mondókák.
- A versek között szerepelhet lírai hangulatú, vidám humoros versek, amelyek a klasszikus és mai magyar költők műveiből származnak.
- Ismerjenek meg 6-7 új kiolvasót, mondókát, 5-6 új verset.
- Hallgassanak alkalmanként 8-10 verset, az óvónő igényes előadásában.
- Bővítsék játéktárukat 3-4 dramatikus játékkal.
- Játékuk során használják a könyveket, bátran meséljenek, mondogassák az ismert mondókákat, verseket.

5-6 éves korosztály:

- Az év folyamán hallgassanak 15-20 új mesét, amelyek lehetnek állat-, cselekményes népmesék, novellisztikus-, realiztikus mesék, tündér-, tréfás műmesék, meseregények. Idézzék fel az előző években tanult kedvenc meséiket, verseiket, mondókáikat.
- Egyszerűbb meséket önállóan tudják mesélni, bábozni, dramatizálni, egyéni elképzeléseiket is jelenítsék meg. Délutáni pihenés alatt halljanak folytatásos mesét. Alkossanak saját kitalált történeteket, meséket. Ne csak bábokat, díszleteket, jelmezt készítsenek, hanem albumokat és leporellót is.
- Ismerjenek meg 4-5 új mondókát, 15-20 új verset. Hangulati lezárásként hallgassanak 10-12 verset az óvónő előadásában.
- Vigyázzanak a csoportban található könyvekre, használják játékukban.
- Alakuljon ki bennük az „olvasni szeretnék” vágy.

A vers-, mese hallgatás feltételeinek megteremtése:

- A mesélést az óvónő mindennap a mesesarokban gyertyafénynél végzi. Megvárja, amíg minden gyerek helyet foglal, s elcsendesedik.
- Egy héten keresztül ugyanazt a mesét hallgatják, így a hét vége felé már saját maguk mesélik, bábozzák vagy próbálkoznak a dramatizálással.
- A rövid meséket az óvónő emlékezetből, a hosszabb meséket könyvből meséli.
- Fontos, hogy az első alkalmakkor szemléltető kép nélkül, később is csak kellékeket használjon, mert csak így alakulhat ki a gyermekben a belső képzeleti kép a meséről.
- Vezesse rá a szülőket az óvónő, hogy otthon is énekeljenek, meséljenek, verseljenek.
- A gyermekek a meseélményeiket a játékban, rajzban jeleníthetik meg. Közösén készíthetnek bábokat, eszközöket egy-egy meséhez, vershez, mondókához.
- Több mese ismerete után lehetőségük legyen szabad meseválasztásra, így kialakulhat kedvenc meséjük.

- . Az óvónők feladata az igényes irodalmi anyag összeállítása. Csak művészi értékű irodalmi alkotások biztosítják a megfelelő esztétikai élményt.
- . Előadáskor ügyeljen az óvónő a szövegmondásra, állatok, személyek hangjának megkülönböztetésére, kiejtésre, hanglejtésre.
- . Éljen a mimikai, gesztikai eszközök adta kellemes, meghitt hangulat teremtésével. A kötetlen mindennapi mese-vers, mondóka feltételeit minden csoportban köteles az óvónő megteremteni (hely, eszköz, idő).
- . A spontánmesélés, verselés, mondókázás lehetőségeit biztosítja az óvónő, ezáltal a gyermek, irodalmi élményben részesül.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . Az óvodapedagógus a verselést, mesélést kötetlen formában szervezi, épít a gyermekek által kialakított spontán helyzetekre, de kezdeményez maga is.
- . Megteremti a meséléshez szükséges, szeretetteljes, családi légkört. A mesemondást, befogadást ne zavarják külső, elterelő ingerek.
- . Az óvodapedagógus egész lényé árasztja azt, amit közvetíteni akar. Szemkontaktust teremt, mesélése hatására a gyermek belső képet alkot.
- . A gyerekek aktív és passzív szókincsének bővítése változatos élményekkel: mese, vers, dal, népi játék, bábjáték formájában történik. Az új fogalmakat, népies vagy tájjellegű szavakat cselekvéssel, tárgyi tapasztalattal, képi ábrázolással vagy változatos szöveggörnyezetbe szöve. ismertetjük meg, tesszük szemléletessé, képszerűvé.
- . A rendszeresen visszatérő hangulatkeltő elemek (furulya, gyertya, báb..) és a gyermeki várakozást kielégítő élmények hatására, a gyermekek mindennapos közösséget erősítő eszközévé válik
- . Maximális figyelmet fordítson az anyanyelvi nevelés feladatrendszerének megvalósítására, egyéni, differenciált fejlesztésére, az interakciókban megvalósuló kommunikáció tartalmára, stílusára.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- . Szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- . Várják, igénylik a mesehallgatást.
- . Szívesen báboznak, mesélnek, dramatizálnak társaik és a maguk szórakoztatására is.
- . Megjegyeznek 10- 14 gyermekmondókát, 6-8 verset, és 15- 20 mesét.
- . Tudnak meséket, történeteket kitalálni és azt mozgásban és vizuálisan megjeleníteni.

7.4. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

A nap bármely szakában a gyermekek hangulatának, kezdeményezésének, az óvodapedagógus kezdeményezésének megfelelően alakul, mégis kis-, középső ill. nagycsoportban egyaránt heti egy énektevékenységet tudatosan is tervezünk.

Célunk:

- . Énekeljenek szívesen, érezzenek rá a közös éneklés a közös játék örömére
- . Az óvoda korosztály számára kiválasztott egyházi énekek megismertetése a gyermekekkel.
- . Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép tiszta éneklésre való szoktatás.
- . A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése.
- . Játékos zenei alkotókedvük ösztönzése.
- . Az esztétikai, zenei ízlés és a mozgáskultúra formálása.

Feladataink:

- . a hangsúlyos éneklési készség erősítése,
- . érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- . zenehallgatás,
- . esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- . a gyermektáncok és népi játékok, hagyományok megismertetése,
- . fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- . a hallás fejlesztése,
- . ismerkedés a hangszerekkel,
- . ritmusérzék fejlesztése,
- . éneklési készség fejlesztése,
- . zenei anyanyelv elsajátítása,
- . zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- . ismerkedés az egyházi , nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

A zenei nevelés tartalma:

A program, zenei anyagát hangsúlyosan alkotják:

- . a népi mondókák,
- . a pentaton karakterű, 6 hangterjedelmű népi dalos-játékok,
- . a zenehallgatás dalanyaga (hangulatokat, érzelmeket közvetítenek, mintát nyújtanak)
- . a készségfejlesztés zenei elemei.
- . egyházi zene, vallásos tartalmú dalok

A hangszerekkel való ismerkedés különleges izgalmat és élményt jelent a gyermekeknek. A mindennapos hangszerhasználat a zenei készségfejlesztésben fontos szerepet játszik.

Lehetőség nyílik a népi hangszerek megismerésére. A gyerektánc az óvodában, élményt nyújt a gyerekek számára. A gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgások, változatos játékmozdulatok és térformák kényszer nélkül fejlesztik a gyermekek ritmusérzékét, mozgását. Előkészítik a későbbi néptánc tanulást.

A zenehallgatás anyaga az óvónő igényes válogatását tükrözi. Az anyagot népdalok és műdalok alkotják. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógusaink figyelembe veszik a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelést egyben a gyermekek hovatartozását is. Templomi orgonajáték hallgatása.

Az óvodában játszható énekes népszokások:

Azok az énekes népszokások fordulnak elő az óvodában, amelyek megfelelnek a gyermekek életkori sajátosságainak, kapcsolódnak az évszakok változásaihoz, az évente visszatérő naptári ünnepekhez.

Lucázás.

A gyerekek kis pohárkába búzát vetnek, hogy majd hazavihessék a család karácsonyi asztalára, "kotyolnak" mondják mondókaikat, jókívánságaikat, énekelnek. A kapott ajándékot tarisznyájukba gyűjtik.

Pásztorjáték.

A nagyobb gyerekek pásztorjátéka része lehet az ünnepre való készülődésnek, fokozva ezáltal a várakozás örömet. Karácsonyi ünnepségen a nagycsoportosok előadják a pásztorjátékot ezzel köszöntik a megszületett kisded Jézust. A falu Tájházában ugyanezt előadják az ünneplő embereknek.

Farsang.

Az előkészületekhez hozzátartoznak a télcsúfoló dalok, tréfás mondókák énekelgetése, mondogatása. Farsang napján a gyermekek jelmezeiket magukra öltve "mulatnak" A farsangi játékokat a gyerekek, a szülők, óvónők közös programja zárja.

Kiszebáb készítés-télűzés.

Népszokáshoz illeszkedő rigmusok tanulása játszása. Télűző népszokások

Pünkösddőlés.

A játék csoportok részvételével lovasversenyes pünkösdi királyválasztásból, a lányok pünkösdjárásából áll. Lehetőség nyílik a különböző ügyességi játékok gyakorlására, játszására.

A tevékenységek tartalma:

3-4 éves korosztály

- . Ismerjenek meg olyan ölbeli játékokat, amelyeket a felnőttel közösen játszanak, arc-, kéz-, ujj-, lovagoltató játékok.
- . Ismerjenek meg 6-8 mondókát,
- . 10-15 rövid énekes játékot, amelyek 3-5 hangterjedelműek, 2/4 üteműek, negyed- és nyolcad ritmusúak
- . Tanuljanak meg az év során két-három alkalomra illő dalt, ünnepi köszöntőt.

4-5 éves korosztály:

- . A 4-5 éves gyermekek énekelgessenek 4-8 motívumból álló énekes játékot, műdalt.
- . 4-5 mondókát és 12-15 új gyermekdalt tanuljanak meg, ismételgessék az előző évben megismerteket.
- . A választott dalok hangterjedelme dur hexachor legyen.
- . Játsszanak kérdés-felet játékot
- . Tanuljanak az ünnepekre egy-egy alkalmi dalt.

5-6 éves korosztály:

- . Tanuljanak meg 4-7 új mondókát,
- . 15-18 új énekes játékot,
- . 3-4 alkalomhoz illő dalt,
- . Ismételjék az eddig tanult mondókákat és dalokat.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . A zenei nevelés megkívánja, hogy az óvónő szeressen, és tisztán tudjon énekelni, rendelkezzen hangszeres tudással.
- . Zenei műveltsége, a zenéhez való viszonya és zenei aktivitása meghatározza a gyerek zenei neveltségi szintjét
- . A gyermekkel való ismerkedés során, a személyes kontaktus létrehozásában, az óvodai környezet elfogadtatásában is segítséget nyújt az éneklés.
- . A mindennapos éneklés az óvónő belső igényéből fakad. Kapcsolódhat spontán kialakult játék helyzetekhez.
- . A zenei élmények befogadásához szükséges nyugodt, oldott légkört biztosít
- . A zene sokszínű megismertetésével, bemutatásával, gyakorlásával alakítja a gyerekek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat
- . Biztatja a gyermekeket az önálló, kreatív ritmus és dallamalakításra.
- . Az élményt nyújtó közös éneklés, ének-zenei tevékenységek során felfedeztetni a gyermekekkel a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

- . Elősegíti és formálja a gyermekek zenei ízlésének és mozgáskultúrájának alakulását.
- . Az énekek, mondókák, zenei feladatok kiválasztásánál figyelembe veszi a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni képességeit.
- . Az évszakokhoz, néphagyományokhoz és ünnepekhez kapcsolódó anyagot választ
- . Az egyházi ünnepekhez igazodó, gyermekek életkorának megfelelő dalanyagot alkalmaz
- . Fejleszti a gyermekek ütem- és ritmusérzékét: egyenletes lüktetést, kettős lüktetést, ritmust, belső hallását, dallam követését, tiszta éneklését
- . Zenei relációk gyakorlását segíti beszédben, énekben, hangszeres játékban: mélyebb-magasabb, gyorsabb-lassabb, halkabb-hangosabb.
- . Igényesen válogatott kortárs művészeti, zenei alkotásokat is szerepeltet az anyagban
- . A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozását is.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- . A gyermekek szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani a nap bármely szakaszában.
- . Vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik
- . Tisztán, helyes tempóban énekelnek csoportosan.
- . Tudnak élvezettel, irányítás nélkül, spontán játszani néhány dalos játékot.
- . Felismerik a dallamot, ritmusmotívumot tudnak létrehozni, visszatapsolni, tudnak dallamot bújtatni, visszaénekelni.
- . Érzékelik a halkabb-hangosabb, magasabb-mélyebb, gyorsabb-lassúbb közötti különbséget.
- . A tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni.
- . Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától. Tudják mindkettőt mozgással, járással, tapssal érzékeltetni.
- . Ismernek néhány tánclépést, mozdulatot, és ezeket szívesen végzik csoportban.
- . Természetes módon mindig megjelenik az éneklés a mindennapokban. (születésnapok, csoportban – udvari játék, kirándulás, ünnepek alkalmával).
- . A zenehallgatásnál figyelmesen végig hallgatják az élő zenét, az óvónő énekét, a hangszeres előadást, műzenei szemelvényeket, gépi zenét, más népek dalait.
- . Tudnak énekelni egyházi ünnepekhez kapcsolódóan 1-2 dalt csoportosan.

7.5. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

Óvodásaink ábrázolási témáit kezdetben a környezet (növények, állatok), tárgyak és az emberábrázolás, később a saját élményeikre épülő versek, mesék cselekményei és a különböző alkalmak, liturgikus ünnepeink, esemény – ábrázolásai adták.

Célunk:

- . A gyerekek életkorának és egyéni-, aktuális képességének megfelelő vizuális tapasztalatok nyújtásával a képi – plasztikai, komponáló, térbeli tájékoztató – és rendezőképességek kibontakoztatása.
- . Esztétikai igényességük, szép iránti fogékonyságuk alakítása.
- . Szín – és formaviláguk gazdagítása valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására.

Feladataink:

- . Vallásos témák megjelenítése.
- . Különböző munkafolyamatokkal az eszközhasználat képességének fejlesztése (különböző anyagok, technikák megismertetése), differenciáltan, egyéni fejlettségnek és érdeklődésnek megfelelően.
- . Finommotorika fejlesztése, az íráshoz szükséges mozgáskoordináció alakítása.
- . Az eszközök beszerzésénél arra törekszünk, hogy esztétikusak, praktikusak, megfelelő minőségűek és méretűek legyenek. Az eszközök megóvása érdekében a gyerekeket egyénileg is megismertetjük az eszközök helyes használatával. A különböző tevékenységek során (főként barkácsolás) szívesen alkalmazunk természetes anyagokat. Folyamatosan gazdagítjuk technikai tudásunkat és az eszköz készletet.
- . Gyermkeinket arra ösztönözzük, hogy minél eredetibb megoldásokat használjanak, jelenítsék meg a formákat és színeket egyéni módon. Az elkészült munkákat jól látható helyen kiállítjuk, hogy saját és egymás munkáját megismerjék, fejlődjön esztétikai érzékük, ítélőképességük, véleményalkotásuk.
- . Érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt
- . Ismerkedés népművészeti elemekkel.
- . A különböző tevékenységekhez kényelmes körülményeket biztosítunk.
- . Az ábrázolás eszközeit állandó, a gyermekek számára jól elérhető helyen tároljuk, melyekkel a nap bármely szakában alkothatnak.
- . Fontos felkeltenünk a gyermekekben az ábrázolás anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyát, élményszerzéssel biztosítjuk fantáziájuk és megfigyeléseik képi és térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségeit.

- . A népi, a képző- és iparművészeti alkotásokkal való találkozásokkal gazdagítjuk és fejlesztjük képi látásmódjukat, kifejezőképességüket, ízlésüket.
- . Környezetünk alakításában törekszünk a természetes, jó minőségű anyagok használatára a csoportszobák díszítésében.
- . A gyermekek valamennyi alkotását értéknek kezeljük.
- . A családdal való folyamatos kapcsolattartással a szülőket is ösztönözzük arra, hogy tegyék lehetővé gyermekeik számára az otthoni ábrázolást.

A tevékenység feltételeinek és szervezeti formáinak biztosítása:

- . A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka eszközeit, anyagait biztosítjuk a napi ábrázolási tevékenységek végzéséhez.
- . Figyelünk arra, hogy azok minőségileg kifogástalanok legyenek.
- . A tároló eszközök, edények könnyen megközelíthetőek, esztétikusak.
- . Állandó helyet alakítunk ki minden csoportban, a vizuális tevékenységekhez, ahol maximum 8-10 fő kényelmesen elfér. A jól megvilágított asztalnál szabadon választhatnak, tevékenykedhetnek a gyerekek.
- . Az óvónők nyugodt, szeretetteljes légkört biztosítanak, felkeltve a gyerekek kíváncsiságát a technikák iránt. Biztosított a nap minden szakában az alkotás.
- . A szokásrendszerek kialakítása, az önállóságra nevelés mindennap folyamatosan történik.
- . Az óvodapedagógusok minden korcsoportban hetente 1 alkalommal tudatosan szervezett, mikro csoportos, kötetlen tevékenységet szerveznek.
- . E tevékenységek során az óvónők megismertetik a különböző technikákat, törekednek az egyéni elképzelések megvalósítására, az alkotótevékenység felkeltésére.

Ajánlott tevékenységi formák:

3-4 éves korosztály

Rajzolás, festés, képalakítás:

- . Már a beszoktatás alkalmával van lehetőség az eszközök megismertetésére, megszerettetésére.
- . A mindennapi firkálgatás, rajzolás, festés a gyerekek kedve szerint tetszés szerinti színválasztással történik (nyomdázás, ujjfestés, stb...).
- . A felhasznált eszközöket óvónő segítségével veszik elő, rakják el.
- . Változatos nagyságú, anyagú képfelületek felhasználásával, vonalak, foltok, színek képzése is megvalósul játékos formában.
- . Képalakításnál megjelennek az emberalak részformái, térvizonyok a kép síkján.

Mintázás, plasztikai munkák:

- . Különféle tárgyak, anyagok formálása, díszítése.
- . Természeti tárgyak gyűjtése, válogatása, felhasználása a kisplasztikánál.
- . Képlékeny, könnyen megmunkálható anyagok (pl. homok, hó, agyag, gyurma, föld) használata.

Kézimunka, építés:

- . Különböző formák, játékok, tárgyak rakosgatása, válogatása, sorakoztatása.
- . Kisebb, nagyobb térbeli alakzatok létrehozása.
- . Különböző anyagok (papír, doboz, textil, termés, fonál stb.) többféle felhasználása (fűzés, lenyomat, ragasztás, gyűrítés, tépés, nyírás).

4-5 éves korosztály:

Rajzolás, festés, képalakítás:

- . Emberalakok, környezeti tárgyak megjelenítése különböző cselekmények, jelenetek, mesék, versek, dalok illusztrálása változatos papírméretekkel. Festések tetszőleges színekkel, különböző méretű, formájú ecsetekkel, gombfestékekkel, temperával.
- . Rajzolás többféle eszközzel, változatos helyen, pl. bottal, fapálcával, tussal, krétával táblára, aszfaltra.
- . Térviszonyok ábrázolása (mellett, fölött, lent, fent, szélén, közén).
- . Helyi műalkotások, népművészeti alkotások megtekintése, rácsodálkozás mások munkáira, beszélgetés róla.

Mintázás, plasztikai munka:

- . Természetes tárgyak gyűjtése, válogatása, rendezése különféle szempontok alapján (gömbölyű, lapos, szabályos, sima, érdes, puha, szúrós) ebből játékok, eszközök formálása.
- Emberalak, állatok, játékfigurák mintázása, főbb részformák megjelenítésével.
- Plasztikai kompozíciók létrehozása változatos módon pl. benyomás, beszurkálás, karcolás, díszítés.

Kézimunka, építés:

- . Technikák bővítése spárgával, fonállal, textillel, papírtépéssel, ragasztással, gyűrítéssel. Egyszerű ajándéktárgyak, játékok készítése, csoportszoba díszítése ünnepekre.
- . Nagy térbeli alakzatok létrehozása különféle anyagokkal, törekedjenek a részletek megjelenítésére.

5-6 éves korosztály:

Rajzolás, festés, képalakítás:

- . Kifejezik élményeiket, a hozzájuk közel álló cselekményes témákat, meséket, verseket, dalokat, történetek elképzelt szereplőit.
- . Képalakítás történhet különböző méretekben, egyénileg, közösen, párokban, kisebb csoportokban.
- . A rajzolt formákra jellemző a részletes kidolgozás, színgazdagság, díszítés változatossága. Technikai ismeretek bővítése (batik, kollázs, viaszkaré, szögnyomda stb).
- . Színek keresésével egyéni elképzelések létrehozása, a kreatív önkifejezés elősegítésével.
- . Képeskönyv, leporelló, báb, díszlet készítése, akár több napig folyamatosan.
- . Műalkotások, népművészeti alkotások nézegetése, beszélgetés hangulati, tematikai, térbeli, formai, színbeli elrendezésbeli szempontból.
- . A környezetükben előforduló esztétikai jelenség megfigyelése (táj, növény, állat, idős emberek, épület). Egyéni és csoportosan gyűjtött élmények a környező világ tárgybeli szépségeinél is.
- . Változatos, ritmikus díszekkel, motívumokkal, a ritmustartás előkészítése, gyakorlása.

Mintázás, plasztikai munka:

- . Emberalakok, állatok, tárgyak mintázása a legjellemzőbb forma és a legfőbb tagoltság egyéni kifejezésével.
- . A mintázott figurák összerendezése különböző térbeli kompozícióba, próbálkozás kétalakos szobor formálására (pl. anya-gyerek, gyerek-állat).

Kézimunka, építés:

- . Szűkebb és tágabb környezet rendezése, átalakítása, díszítése.
- . Játékok, modellek, makettek, bábok, ajándékok, díszek készítése szerkesztő, konstruáló munkával.
- . A papírtépés, nyírás, hajtogatás, ragasztás, szövés, fonás, varrás, kötözés technikáinak megismertetése.
- . Több napon át folytatódó, közös építmények létrehozása.
- . Formára, anyagismeretre vonatkozó tapasztalatok folyamatos bővítése.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . Betekintést nyer a családok vizuális kultúrájába, bevonja őket az óvodai készülődésekbe, ismereteket szerez a gyerek vizuális készség szintjéről.

- Személyes hatóerővel rendelkezik, tud gazdálkodni a térrel és az idővel, így az általa ismert ábrázoló tudást hitelesen, utánzásra, alkotásra késztetően tudja átadni.
- Épít a gyerekek kíváncsiságára, megadja számukra a választás lehetőségét, anyagban, témában, technikában vagy mindháromban.
- A gyerek az ösztönös firkálástól a vizuális percepciója hatására újraalkot, ez elvezeti a tudatos rajzoláshoz. Mozgás fantáziáját hagyja kibontakozni, és segíti fejlődni önkifejezését.
- Gyűjtési alkalmakat szervez a természetes anyagok, termékek, termények, állati eredeti anyagok beszerzésére.
- Kezdetben megmutatja, majd javasolja, illetve hagyja a gyereket, hogy a kézműves anyagokból játéktevékenységet gazdagító tárgyakat készítsen. Az elkészült tárgyakat a gyerekek használják.
- Az óvónő a foglalkozásokat kötetlen formában szervezi, kezdeményez, de épít a gyerekek természetes érdeklődésére, tevékenységvágyára. A vizuális tevékenységek lehetőségét egész nap biztosítja a gyerekek számára.
- Az óvónői tervszerűség és rugalmasság megteremti az egyensúlyt a játék és az ábrázoló tevékenységek között
- Az óvónői tervszerűség és rugalmasság megteremti az egyensúlyt a játék és az ábrázoló tevékenységek között.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Az óvodáskor végére képessé válnak a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalat felismerésére, a főbb formai, alaki jellemzők megjelenítésére.
- A képi kifejezésük a formaábrázolásuk változatos eszközeit biztonsággal használják
- Többnyire képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Ábrázolásaikban megjelennek a részformák, próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével.
- Munkáikról szóbeli véleményt alkotnak.
- Megfigyeléseik, elképzeléseik alapján tudnak formákat mintázni.
- Önállóan és csoportmunkában is képesek egyszerű játékokat, maketteket, kellékeket készíteni, valamint alkalmazni a megismert technikákat.
- Késztetést éreznek arra, hogy figyelmüket összpontosítsák, technikai tudásukat aktivizálják

7.6. MOZGÁS

A mozgás megszerettetését, a mozgás kielégítését megfelelően – gyermekeink életkorának, fejlettségének és egyéni sajátosságainak figyelembevételével – kiválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával készségek és képességek fejlesztésével kívánjuk elérni.

Célunk:

- . A mozgás iránti vágy felkeltése és a mozgás megszerettetése.
- . A természetes mozgások alakításával harmonikus mozgásfejlesztés.
- . A mozgásigény kielégítése változatos mozgásanyag biztosításával.
- . Alkalmazkodó képesség és viselkedésformák (segítőkészség, kudarc elviselése, tolerancia) alakítása.
- . A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére. /erkölcsi nevelés/.

Feladataink:

- . Motoros testi képességek: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség alakítása, fejlesztése.
- . Térbeli és időbeli tájékozódó képességek fejlesztése.
- . Egyensúlyérzék fejlesztése, harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- . Mozgáskoordináció fejlesztése: nagy- és finommozgások, szem, - kéz, - láb koordinációja.
- . Új mozgásformák kialakításával az izomkoordináció fejlesztése.
- . Testséma fejlesztése,
- . Tudatos mozgásfejlesztés szabad levegőn is, mozgásos játékok beépítése a mindennapokba
- . Testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- . Változatos eszközök alkalmazása,
- . Tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba.
- . Mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása az udvaron és a csoportszobában.
- . A gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni fejlődési ütemének, fizikai, pszichikai adottságainak figyelembevételével tervezzük, szervezzük mindennap mozgásfejlesztésüket.
- . Mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása.

- Közös programokat pl: sportnapokat szervezünk a szülőknek, ezáltal is befolyásoljuk szemléletmódjukat.

Mozgásos tevékenységeink tartalma:

Szabad, spontán mozgás

Az óvodaudvar lehetőséget nyújt a mozgásformák gyakorlására, miáltal a gyerek természetes mozgásigénye sokrétűen kielégül. A mozgásos népi játékok tere is igazában a kinti tér: szembekötősdik, célbadobások, ugróiskola, kötélhúzás, várvédők, stb. A gyerekek különböző terepeken gyakorolják a természetes és egyéb mozgásokat: fogó, árokfogó, mászások (fára is) gurulások, bújócskák, futások, járások, labdajátékok. Érdemes kihasználni a szintkülönbségeket, a fák, bokrok, füves területek, lejtők, árkok adta lehetőségeket. Az óvónő a téli időszakban, jeges játékokat szervez, csúszkálást, szánkózást, hógolyózást, stb. A mozgásos játékok során is a gyermek választhatja meg játékát, társait. A szabadidőben zajló szervezett mozgásos játékokban a gyerek önként vesz részt.

A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítjuk.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés feladata: a szervezet felfrissítése, megmozgatása. A tornának, a játékos mozgásoknak teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszköz nélkül, szervezett formában minden nap lehetőséget biztosítunk.

A megvalósítás lehetséges formái:

- a már megismert gimnasztikai gyakorlatokból „mozgásos percek” szervezése
- mozgásos játékok,
- e kettő kombinációja,
- zenés gimnasztika,
- tartásjavító, lábstatikai torna (prevenció),
- mozgáskotta gyakorlatok,
- kocogás,
- népi mozgásos játékok

Mozgáskotta

Nagy figyelmet szentelünk nevelőmunkánkban a természetes mozgáskedv fenntartására, a mozgástapasztalatok bővítésére, a pszichés és egyéb hátrányok csökkentésére, mozgásalgoritmusok gyakorlási lehetőség biztosításával a testi képességek fejlesztésére, a mozgás szeretetére nevelésre, a közös játék és mozgásöröm átélésére. Mindezek alapján, a személyiségfejlesztés komplexebbé tétele, és a fejlődési deficitok alternatív programmal történő kompenzálására valamint a tervszerű, még változatosabb mozgásfejlesztés biztosítása érdekében döntöttünk a Magyar Gábor által kidolgozott Mozgáskotta módszer alkalmazása

mellett. A módszer cél és feladatrendszere szerint a metodikában a játékoság, a sikerélmény, a próbálkozás- egymástól tanulás, az élményjelleg, és a mozgás öröm dominál.

Ez az alternatív tevékenységrendszer, tervszerű és hatékony eszközt kínál a pedagógusoknak, hogy játékos módon, sikerélményre, a gyermekek és pedagógusok mozgásalakító kreativitására fókuszálva fejleszthessék a gyermek testi, kognitív, affektív és viselkedési funkcióit.

Heti rendszerességgel építjük be délelőtti tevékenységeink közé, kiscsoporttól kezdődően, egymásra építve, a fokozatosság, koncentrikusság pedagógiai elvének megfelelően.

Testnevelés

A heti egy alkalommal megvalósuló szervezett testnevelés tartalmát a természetes emberi mozgások, mint a járás, futás, ugrás, dobás, mászás, kúszás, emelések-hordások, egyensúlyozások, a mozgásos játékok alkotják.

A testnevelés döntő feladata a gyermeki szervezet sokoldalú, arányos fejlesztése, a vázizomzat erősítése, a helyes testtartás kialakítása és a serkentettség túlsúlyából adódó nagy mozgásigény sok játékkal és egyéb természetes mozgással történő kielégítése, az iskolai fizikai terhelésre való felkészülés miatt is.

A testnevelés, mint tevékenységi forma keretei között olyan tervszerű, rendszeres ráhatásra törekszünk, hogy az a testgyakorlatok tudatos alkalmazásával, a személyiség sokoldalú képzésével, a motoros képességek és mozgáskészségek kibontakoztatását, a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja.

Az óvodai testnevelés mozgásanyaga

Atlétika jellegű gyakorlatok

Járások:

- Természetes járás, járás ütemtartással, irányváltotatással, különböző kartartásokkal.

Futások:

- Lassú, közepes iramú, belegyorsuló futás, gyors futás, futás tempó-változtatással, irányváltotatással, térd és sarokemeléssel, futás versenyszerűen.

Ugrások (távolugrás, magasugrás):

- Helyből, nekifutásból (valamennyi homokgödörbe!)

Dobások (kislabdával vagy babzsákkal):

- Vízszintes és függőleges célba.

Torna jellegű gyakorlatok

Szabadgyakorlatok:

- Különböző állások, ülések, térdelések, kéz és lábtámaszok szolgálhatnak kiinduló helyzetként.
- karmozgások, lábmozgások, törzsmozgások

- járások, testsúly áthelyezések, szökdelések, ugrások, fordulatok, forgások
- kéziszer gyakorlatok: kötél, szalag, bot, labda, karikagyakorlatok
- koordinációs gyakorlatok: olyan gyakorlatok, amelyek a testrészek elmozdulásának időbeli, térbeli összehangolását teszik szükségessé

Talajgyakorlatok:

- gurulások, hossz tengely körüli gurulás, gurulóátfordulás előre, hátra
- kéz állásba fellendülés próbálgatása
- tarkó állás talajon

Természetes támaszgyakorlatok:

- kúszások, csúszások, mászások talajon, padon
- függések érintő magas szereken

Egyensúlyozó járások

- talajon, padon, gerendán, eszköz nélkül, eszközzel

Labdás gyakorlatok

- labda gurítások talajon, padon
- labda vezetések, átadások kézzel, lábbal
- labda feldobások, elkapások, falhoz pattintások

Testnevelési játékok

- futó, fogó, küzdő játékok
- egyéni versengések
- sorversenyek
- váltóversenyek

Differenciálás a mozgásfejlesztésben

A mozgásanyag feldolgozásának folyamatában a gyakorlatok és azok egyszerűbb és összetettebb változatai a gyermekek egyéni fejlettségének ismeretében és figyelembe vételével kerülnek kiválasztásra. A differenciálás történhet:

- a követelményekben
- a feldolgozásra kerülő mozgásanyag különböző nehézségű változatainak az egy időben való alkalmazásában
- a módszerek és az eljárások alkalmazása során (ismeretközlés módja, gyakoroltatás módszerei, rávezető, segítő eljárások tudatos megválasztása)
- a foglalkoztatási formák megfeleltetésében
- a gyakorlási idő biztosításában
- az aktivitásra ösztönző légkör kialakításában
- az óvónő szerepvállalásában

A differenciálás feladatainak optimális megvalósítását nagymértékben elősegíti a csoportbontás a testnevelés tevékenységeken. Részben osztott, ill. nagy létszámú csoportjaink esetében mindenképpen élünk ezzel a lehetőséggel.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Tapasztalatokat szerez a család mozgás kultúrájáról, a gyerek mozgásfejlettségi szintjéről. A mozgásszükséglet kielégítéséhez olyan feltételeket teremt, amelyben a gyerek mozgásöröme, aktivitása kiteljesedik.
- Az óvónő a játéktevékenység során mozgásos játékokat kezdeményez, vagy a gyerekek spontán kezdeményezését erősíti.
- Céltudatosan szervezi a népi mozgásos játékokat a teremben, a szabadban. Odafigyel a fiúk küzdőszellemének fejlesztésére, a testséma alakítását kiemelten kezeli.
- Figyelemmel kíséri a betegségből visszatért gyerekek állapotát, a kisebbek állóképességének, az egyes gyerek terhelhetőségének határait.
- Az óvónő, a "gyermek – óvónő - család" együttlétek szervezésével a szabadidő hasznos eltöltésére ösztönöz.
- Az irányított mozgásos tevékenységek szervezett testnevelés fejlesztő hatását tudatosan tervezi.
- A jó hangulatú irányított mozgásos tevékenységet szolgálja: a körültekintő szervezés, a játékos hangvétel, rövid, érthető utasítások, a kevés várakozási idő, a foglalkozásvezetés pergő üteme. A pozitív megerősítés, az óvónői mozgásminta mutató, a jókedvű mozgás dominál.
- Az irányított mozgásos tevékenységek fejlesztő hatását tudatosan tervezi.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékban.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékokban
- Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Tudnak helyben labdát vezetni.
- Célba dobhatnak egykezes felsődobással.
- Az ugrásokat talajéréskor fékezni tudják.

7.7. TEREMTETT VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezetéről, formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul ki a természethez, az emberi alkotásokhoz,

tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Különös gondot fordítunk arra is, hogy Kötelek természeti adottságaival, kultúrájával, jellemző tájaival is megismertessük óvodásainkat.

Célunk:

- . Sokféle tevékenységi lehetőség biztosításával tapasztalatszerzés a természeti, emberi, tárgyi környezetről.
- . Életkoruknak megfelelő tájékozottsági szint kialakítása a saját környezetükben.
- . A megfigyelések, megszerzett tapasztalatok alapján a helyi környezet élőlényeinek, jelenségeinek, tárgyainak megismerése, különböző szempontok szerint történő rendszerezése, általános tájékozottság differenciált, aktuális fejlettséget figyelembe vevő fejlesztése
- . Rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, annak megismerése, megszeretése és védelme (öröm, hála)

Feladataink:

- . ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése;
- . ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és a családi, tárgyi kultúrával;
- . megfigyelő séták, kirándulások szervezése;
- . ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok);
- . a környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés;
- . környezettudatos magatartás alapozása, alakítása;
- . a közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás óvására nevelés;
- . a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása;
- . az önálló véleményalkítás, döntésképeség fejlesztése kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában;
- . ismerkedés az épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel, műalkotásokkal;
- . ismerkedés az egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal;
- . részvétel egyházi ünnepeken;
- . matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben:
 - téri tájékozódás alakítása,
 - mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
 - ítéletalkotás és mennyiség szemlélet alakítása, segítése.

Tartalma:

- . Felfogásunk szerint az évszakirányultság a nevelésünk kerete, melyben az óvodapedagógusoknak lehetőségük nyílik, hogy a személyiségüknek és a gyermekcsoport sajátosságainak megfelelő tevékenységeken keresztül ismertessék meg a környezet szépségeit, jellemzőit és védelmét.
- . Az évszakok szépségeinek, színeinek, jellegzetességeinek megfigyelése.
- . Tapasztalatszerzés a környezetben található formákról, színekről, nagyságbeli mennyiségbeli jellemzőkről.
- . Az évszakok gyümölcseinek, zöldségfélének virágainak és természeti jellemzőinek megismerése.
- . Család fogalma és tagjai.
- . Kötelek természeti értékei

A korcsoportonként a megismerés tartalma bővül.

3-4 éves korosztály

- . Ismerkedés az új környezettel, helyiségekkel, gyerekekkel, felnőttekkel.
- . Az évszakok szépségeinek, színeinek, jellegzetességeinek megfigyelése.
- . Időjárási és öltözködési szokások változásainak megfigyelése
- . Az évszakra jellemző termések, levelek, növények, képek gyűjtése, felhasználása.
- . A gyalogos közlekedés szabályainak gyakorlása, leggyakrabban közlekedő járművek felismerése.
- . Néhány gyümölcs, zöldségféle, virág megismerése.
- . A háznál élő állatok megfigyelése.
- . Saját testükkel, testrészükkel, ezek ápolásával történő ismerkedés.
- . Család tagjainak felsorolása.
- . Az óvoda közvetlen környezetében található üzletek, intézmények, esztétikai alkotások megismerése.
- . Az alap színek megismerése, használata.

4-5 éves korosztály:

- . Folyamatos séták, megfigyelések során az évszakok szépségeinek, színeinek, jellegzetességeinek megfigyelése.
- . Tapasztalatok szerzése az időjárás, öltözködés összefüggéseiről.
- . Az időjárás évszakra gyakorolt hatásának megfigyelése a növényekre, állatokra, emberekre.
- . Különböző termések, levelek, kavicsok, évszakra jellemző képek gyűjtése, albumkészítés.

- . Rendezgetés az élősarokban, évszak jelölés az évszaktáblán.
- . Az összegyűjtött termékek hasznosítása többféleképpen (pl. fűznek, barkácsoljanak stb.).
- . Tavasszal rügyeztetés, csíráztatás, hajtás.
- . Az évszakokkal kapcsolatban többféle zöldségféle, gyümölcs, növény megismerése, felhasználása.
- . A háziállatok, ház körül élő állatok, madarak, bogarak, vadon élő állatok megismerése.
- . Beszélgetés a család szokásairól, a fényképen levő családtagokról, eseményekről.
- . Ismeretük bővítése a testrészekről, érzékszervek fontosságáról, ápolásáról.
- . Rövidebb túrák szervezése, melynek során megismernek többféle intézményt, szolgáltató üzletet, szüleik munkahelyét.
- . Séták során a gyalogos közlekedés, az útesten való átkelés gyakorlása.
- . A személy- és teherszállító járművek megismerése.
- . Magatartási, viselkedési szokásaik bővítése.
- . Az alap és árnyalt színek megismerése, használata.

5-6 éves korosztály:

- . Az óvoda tágabb környezetének megismerése.
- . Felnőttek munkájának megismerése (építkezés, munkahelyek).
- . Évszakok szépségeinek, színek sokféleségének, a növények fejlődésének megfigyelése, megtapasztalása.
- . A környezet rongálásából adódó környezetszennyezés hatásának tapasztalása, környezetvédelmi feladatok (pl. szemét elhelyezése, szelektív hulladékgyűjtés, környezetvédelem).
- . Az évszaktábla, napszaktábla használata.
- . Az egymás után következő évszakok cselekvő összehasonlítása.
- . Séták, megfigyelések során gyűjtések, egyszerű kísérletek végzése.
- . Ismereteik bővítése a növények, állatok világából.
- . A természet szépségeinek, értékeinek megbecsülése.
- . Ismeretszerzés tapasztalással a közlekedés alapszabályairól, kerékpáros közlekedésről, különböző közlekedési eszközökről, megkülönböztetett járművekről.
- . Önmagukról és családjukról szóló ismeretek gyakorlása. (Saját név, családtagok neve, lakcím, családtagok foglalkozása.)
- . Az alapvető napszakok gyakorlása (reggel, dél, este, éjszaka).
- . Levelek, termékek válogatása, mérések, csoportosítások többféle helyzetben.
- . Számlálás, vásárlás a boltban, piacon.

- . Játék a tükörrel.
- . Különböző irányokkal kapcsolatos mozgások végzése, kiemelten a jobb és bal irányokkal.

A tevékenységek szervezeti formái:

- . Óvoda közvetlen környezetében szerzünk tapasztalatokat. A témák feldolgozása az élmények alapján, komplex módon történik, melyben szerepet kap a zene, a mese, vers, mozgás, vizuális és matematikai tartalmú tevékenységek.
- . A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően szervezzük a sétákat.
- . Évszakonként (a gyermekcsoport összetételétől, sajátosságától függően) túrázni is megyünk kiskertekbe, szőlős kertekbe stb.)
- . Kirándulások szervezése alkalmanként történik.

Környezetvédelem

A gyermekek érzelmi kötődésen keresztül jutnak el környezetük megbecsüléséhez és védelméhez. A sokrétű tevékenységek során megtapasztalják munkájuk eredményét, környezetükre való hatását. Ilyen tevékenységek lehetnek például a madáretető készítés, a komposztálás, az esővíz összegyűjtése és az abból történő locsolás, a kertészkedés, az udvargondozás. A gyermekek természethez való kötődését és az élőlények megszerettetését szolgálják azok a valódi történetek is, amiket az óvónő a megfigyelések során elmond. Mindezeket irodalmi, zenei alkotásokkal is színesítheti. Az óvónő az élővilág sokoldalú megfigyeltetésével, az óvó-védő tevékenysége eredményeként, a gyermekek emocionális alapokon eljutnak annak belátásához, hogy az élőlényeket óvni, védeni kell. A természetes anyagok „közelsége” és a velük való tevékenykedés sajátos élményt és érzelmi többletet jelent a gyermekeknek. A különböző séták, kirándulások, tevékenységek a megfelelő szokások, szokásrendszerek, magatartási formák kialakítását is szolgálják, amelyek belsővé válása a természetben való kulturált viselkedést eredményez. Személyiségüket gazdagítva a természetszeretet szükségletként jelentkezik.

A környezetvédelem jeles napjai, természetvédelmi napok:

- . Október 4. Állatok világnapja
- . Március 22. Víz világnapja
- . Április 22. Föld napja
- . Május 10. Madarak- Fák napja

Ezek a napok az életkori sajátosságoknak megfelelő tevékenységekkel próbáljuk közelebb hozni a gyerekekhez a környezet védelmének, megbecsülésének lehetőségeit.

Környezetalakítás

Az óvodai környezet alakítása, óvása folyamatos tevékenységet jelent. A gyermekek szívesen részt vesznek a csoportszoba rendjének helyreállításában, átrendezésében, az ünnepek előtti dekorálásokban, díszítésekben. Az óvónő vagy dajka néni által megkezdett munkálatok látványa a gyermeket követésre készíti. Az udvaron, kertben segítenek, a nagyobbak akár önállóan is részt vesznek a különböző tevékenységekben. A veteményesben olyan zöldségféléket termesztünk, amit a gyerek a mindennapi étkezés során fogyasztanak és ismernek. A virágoskertben a gyermek- és népdalokban előforduló növények is helyet kapnak (pl.: rózsák, tulipán, ibolya, pünkösdi rózsák, stb.). Évente ismétlődő szokásunk a Szent György napi virágültetés a családokkal közösen az óvoda udvarán.

Biztonságos Óvoda

A „Biztonságos Óvoda” program célja az óvodások biztonságosabb közlekedésre való felkészítésének elősegítése: az óvodák, óvodapedagógusok közlekedésbiztonsági szakmai támogatása, a közlekedésbiztonsági ismeretek széles körben történő terjesztése a korcsoport sajátosságait figyelembe véve. A korcsoport elérésében fontos közvetítő szerepe van az óvodapedagógusoknak, akik közvetett célcsoportnak számítanak. Az óvodapedagógusok felé irányuló hatékony ismeretátadás hozzájárul a kisgyermekek eredményes közlekedésre neveléséhez.

A KTI Közlekedéstudományi Intézet Nonprofit Kft. (továbbiakban KTI) a 2014-2016. évi Közúti Közlekedésbiztonsági Akcióprogram keretében pályázatot hirdetett „A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (továbbiakban NFM) óvodai közlekedésre nevelési programjának megvalósítása – „Biztonságos Óvoda” pályázat” címmel, melynek célja az óvodai pedagógiai programba integrálható közúti közlekedésbiztonsági módszertani segédletek megismertetése az intézményekkel, óvodapedagógusokkal; valamint, hogy szakmai támogatás nyújtáson a gyermekeket érintő legfontosabb közlekedésbiztonsági ismeretek átadásához.

A pályázat célja:

A pályázat legfontosabb célja az óvoda pedagógiai programba integrálható közúti közlekedésbiztonsági módszertani segédletek megismertetése az intézményekkel, óvodapedagógusokkal, az intézmények közlekedésre nevelési tevékenységének támogatása. Továbbá:

- az óvodák közlekedési, közlekedésbiztonsági nevelési tevékenységének támogatása, ösztönzése;
- óvodai „közlekedési koordinátor” kijelölésének ösztönzése
- a korosztály számára fontos közlekedésbiztonsági ismereteket tartalmazó óvodapedagógiai anyagok eljuttatása az óvodákba;

- óvadás gyerekek közlekedési ismeretszintjének felmérése

A „Biztonságos Óvoda pályázat” keretében óvodánk elnyerte a **„Biztonságos Óvoda 2016”** címet.

A környezeti nevelés, erdei óvoda

Az OAP kiemeli a környezettudatos magatartásformálásra megalapozásra, alakításra nevelés fontosságát a fenntartható fejlődés érdekében, amit óvodánk helyzete, lehetőségei alapján Helyi Pedagógiai Programunkban is kiemelt feladatnak tekintünk, szervesen beépül a mindennapi óvodai életünkbe.

Mindehhez óvodánk kedvező helyzete a Tisza közelsége, a helyi horgásztó, valamint az óvodát körülölelő természetvédelmi területek nyújtanak komplex megfigyelési, tapasztalatszerzési és ismeretbővítési lehetőséget.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink tudatában legyenek annak, hogy a természet Isten ajándéka, értünk van, s mi szerves formálói, részesei vagyunk annak.

A program célja, feladata:

- A helyi adottságokat és sajátosságokat kihasználva, lehetőséget biztosítani a közvetlen, folyamatos, évszakváltozáshoz köthető, több napos élményszerzésre, tapasztalatgyűjtésre a gyakorlati tevékenységek közbeni ismeretbővítésre
- A természet és környezetvédelmi szemlélet megalapozása, formálása
- Óvodánkba járó gyermekeknek közvetlen kapcsolata alakuljon ki a természettel, úgy, hogy ismerjék, tapasztalják és érezzék a természet minden egyes elemének (növény-, állat-, és tárgyi világ) jelentőségét, szerepét.
- Természetes környezetben figyeltetjük meg az időjárás és a természeti változásokat.
- Tudatosítjuk, hogy a természeti jelenségek hogyan jönnek létre, milyen szerepet játszanak életünkben, s ezek pusztító hatásai (árvíz) is milyen veszélyt rejtenek.
- Olyan helyzeteket biztosítunk, melyben gyermekeink megtapasztalják a hőmérsékletváltozásokat (hideg, meleg, langyos), halmazállapot változatokat (szilárd, folyékony, légnemű) s tudják, hogy ezek milyen hatással lehetnek az élőlényekre.
- Közösségi nevelés, lokálpatriotizmus megalapozása, lakóhely- település tisztelete.

Az Erdei óvoda alapgondolata, irányultsága:

A gyermekek alapvető életkori sajátossága a kíváncsiság, mindent megismerni akarás. Erre alapozzuk az óvodánkban a természet és környezetvédelmi nevelést valamint az irányított és spontán témafeldolgozásait.

A gyermekek óvodába lépésétől kezdve a fokozatosság, tudatosság elvét követjük, megfelelő példát mutatunk, szemléletet közvetítünk azért, hogy a gyerekek szeressék, óvják és védjék környezetüket, fedezzék fel, becsüljék meg szépségeit, értékeit.

Az élménynyújtás, tapasztalatszerzés, tevékenykedés a legjobb módszer arra, hogy az óvodás gyerekek az állatokkal, növényekkel, bogarakkal, rovarokkal a természeti és mesterségesen kialakított környezettel közeli kapcsolatba kerüljenek, ezáltal kialakuljon bennük a szeretet, gondoskodás, védelem érzése.

Természetvédelmi tájak kiválasztott, minden évszakban meglátogatott területeire történő séták, kirándulások jó alkalmat adnak arra, hogy a természet háborítatlan szépségében gyönyörködjünk, óvjuk, védjük, és a változásokat megfigyeltessük. Fotóalbumokat, levél és kéregnyomatokat készítünk a növény- és állatvilágról, ami nemcsak az ismeretek mélyítését, felidézését segíti, de erősíti a közösséghez tartozást, együttműködési készséget is. Ezen tevékenységek közben igen jó lehetőségünk nyílik arra, hogy gyermekeinket megismertessük a matematikai tartalmú alapfogalmakkal, életkori, egyéni, aktuális fejlettségüknek megfelelően, a differenciálás és egyéni bánásmód alkalmazásával. A témafeldolgozások komplexitására kiemelt figyelmet fordítunk, folyamatosan gyűjtünk képeket, képeskönyveket, meséket, verseket, mondókákat, énekeket. Vizuális, manuális tevékenységre biztosítunk lehetőséget a helyszínen, a csoportba, különböző technikákkal, a gyűjtött anyagokból. Folyamatosan beszélgetünk a környezet és természetvédelemről – mit tehetünk mi, mit tehetnek a felnőttek a környezetünkért, hogy felfedezzük az oksági összefüggéseket, következményeket is.

Olyan óvodapedagógusok vagyunk, akik szeretik és tisztelik a természetet és ezeket az értékeket az általunk nevelt gyermekekben is szeretnénk kialakítani, megerősíteni.

Madárbarát óvoda

Hazánk legnagyobb természetvédelmi szervezete,
a Magyar Madártani Egyesület 2018-ban a „Madárbarát Óvoda”
címet adományozta óvodánknek.

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület által
meghirdetett Madárbarát Kert program célja, hogy ösztönözze a kertek, parkok, iskolák,
óvodák környezetének természetbaráttá alakítását, ezzel is szemléltetve, hogy a
mindennapokban is tehetünk valamit a természet védelméért. A fák és bokrok ültetésével,
madárodúk, etetők kihelyezésével a gyerekek egy kicsit közelebb kerülhetnek a természethez.
Óvodánk sikeresen teljesítette a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Madárbarát
Kert programjában kiírt feltételeket, így elnyerte a Madárbarát Óvoda kitüntető címet. A kis
tábla is mutatja, de emellett az óvoda büszkén hirdeti természetvédelmi, madárvédelmi
elkötelezettségét.



A Madárbarát Kert program egybevág a környezetvédelmi tárca azon törekvésével, hogy a környezeti nevelés az óvodától a felsőoktatásig mindenütt jelen legyen a hazai oktatásban. Nevelési programunkban fontos szerepet játszik a környezeti nevelés, a természettudatos magatartás alakítása, a környezetünkben élő növény- és állatvilág megismerése, óvása, tisztelete. A madárbarát óvoda program a madárvédelem mellett kiemelkedő lehetőségeket kínál a gyerekek nevelésében.

Célunk, hogy az óvodás korosztályba tartozó gyermekek körében olyan szokásokat, viselkedési formákat alapozzunk meg, olyan képességeket és készségeket fejlesszünk, amelyek elősegítik a természetes és az ember által létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolatot, a környezeti problémák iránti érzékenységet, a természet- és a környezetbarát magatartás alapjainak megteremtését.

A Pedagógiai Programunk a környezeti nevelést kiemelten kezeli, a célok, feladatok megfogalmazásában természet- és környezetvédelmi feladatok kiemelten szerepelnek a helyi adottságok alapján. (pl. fák védelme, faültetés, madárvédelem, hulladék kezelése, egészséges táplálkozás, az épített és a természeti környezet védelme stb.).

Ennek a környezetük iránt felelősséget érző nevelésnek az alapjait kívánjuk lerakni, úgy, hogy érzelmi kötődés kialakításával tudatosítjuk: az állatok is érző lények, akik szeretetünkre, gondoskodásunkra és védelmünkre szorúlnak.

Ezen gondolat jegyében óvodásaink már évek óta folyamatosan etették és megfigyelték az csoport szobák teraszára kihelyezett madáretetőket, az idelátogató madarakat, a fenyőfákon tanyázó baglyokat. Mindhárom csoportnak van saját madáretetője, amit a plébános úr a Madarak és fák napján megszentelt.

Zöld Óvoda

Mottó: "Ezt a földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön. "



Intézményünk sikeresen pályázott első alkalommal az Agrárminisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából a Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár "Zöld Óvoda" cím elnyerésére kiírt pályázatán. Óvodánk nevelőtestületében már régebben megfogalmazódott az igény, hogy ismerkedjünk meg a Zöld Óvoda programmal, és úgy gondoltuk, hogy intézményünk tárgyi feltételei és a már működő programjaink közel állnak ehhez a szemlélethez, így a 2018-19-es nevelési évben beadtuk a pályázatot Zöld Óvoda a cím elnyerésére.

A Zöld Óvoda kritériumrendszerben foglalt tartalmak teljesítésében 81 %-os eredményt elérve elnyertük a „Zöld óvoda” címet.

Óvodánk sikere annak elismerése, hogy a pedagógiai programunkban központi helyet foglal el a környezeti nevelés és annak megvalósítása során a mindennapjainkat a környezettudatosság, a fenntarthatóságra nevelés és a “zöld szemlélet” hatja át.

A “Zöld Óvoda” program célja, hogy előmozdítsa az óvodákban folyó fenntarthatóságra nevelés szellemében történő nevelőmunka megvalósítását és fejlesztését, valamint az óvodás gyermekek környezettudatos szemléletének, gondolkodásának, magatartásának megalapozását, formálását, a gyerekekben megalapozza az zöld szemléletet, azaz, hogy szeressék a természetet, óvják a természeti, társadalmi értékeket. Mindezt játékokkal, kirándulásokkal, környezetünk építésével, dalos-mozgásos tevékenységekkel, kézműveskedéssel lehet megvalósítani az óvodás korosztálynál.

A program segít a pedagógusok, a szülők, a helyi közösségek környezettudatosságának formálásában.

Fontos feladatunk, hogy óvjuk, védjük, szépítsük életterünkét. Ezért az óvodánkba járó gyermekeket tudatosan úgy neveljük, hogy eszükkel értsék, szívükkel érezzék ennek fontosságát. Nevelőmunkánkban törekszünk arra, hogy gyermekeinkben kialakuljon a szép, tiszta környezet iránti igény és a környezeti problémák iránti érzékenység. Építünk nyitottságukra és fogékonyságukra, hogy a természet szeretete maradandó értéként beépüljön személyiségükbe.

Óvodánk helyi nevelési programjának alappillérei a környezeti nevelés, az egészséges életmódra nevelés. Ezek a területek szoros kapcsolatban vannak egymással, hiszen egészséges környezetben, sok mozgással, játékos módszerekkel lehet megfelelően fejleszteni a gyermekek egész lényét, test-lelki kiteljesedését.

Célunk a Zöld Óvoda kapcsán:

- Az élő és élettelen környezet megismertetése, a természeti és társadalmi lakókörnyezethez fűződő pozitív érzelmi viszony megalapozása.
- Sokrétű tevékenység biztosítása, melynek során átéli a gyermekek a felfedezés örömét, megtapasztalják környezetalakító munkájuk eredményét.
- Viselkedésükben jelenjenek meg környezet-harmonikus jártasságok, készségek.
- Közvetlen tapasztalataikon érzelmi kötődésükön keresztül jussanak el környezetük megbecsüléséhez, védelméhez.
- A gyermekek érdeklődésére, cselekvési vágyára, érzelmi vezéreltségére alapozva korszerű szokásrendszert, gondolkodásmódot és viselkedés-kultúrát alapozunk meg.

Feladat:

- Az életkori sajátosságoknak, a helyi adottságoknak megfelelő műveltségtartalmak kidolgozása, sokféle tevékenység és élménybiztosítás.
- A nevelési területek és tevékenységi formák komplexitásának biztosítása.
- Konkrét cselekvésbe ágyazott összefüggéseket felfedeztetni – ökológiai szemléletmód alapozása, miszerint minden mindennel összefügg a természetben.

Folyamatos környezetvédő programjaink:***Belső és külső környezetünk esztétikájának tisztaságának megőrzése, fejlesztése***

- Szelektív hulladékgyűjtés
- Komposztálás (talaj védelme)

Megismertetjük és gyakoroltatjuk a gyerekekkel:

- minden élő tiszteletét
- a természeti és épített környezet esztétikájának megismertetését, szeretetét, tiszteletét
- az emberi munka értékének megbecsülését
- madárbarát óvoda-program beépítését a napi gyakorlatba.

Kirándulásokat szervezünk, virágültetést a szülőkkel, kiállításokon veszünk részt, a Herba-kör gyógynövény-kiskertjét nézzük meg, valamint komposztálunk, és részt veszünk a madárvédelemben.

További céljaink között szerepel a „Zöld Óvoda” cím elnyerése második alkalommal, majd az „Örökös Zöld Óvoda” cím elnyerése.

Hagyományőrzés tevékenységei:

Óvodánkban igyekszünk ötvözni a modern világ és a környezetünkben élő népi kultúra hagyományait.

Keressük azokat a természetes lehetőségeket, melyekkel közelebb hozhatjuk gyermekeinkben a szájról-szájra hagyományozódó népi értékeket.

A népszokások közül azokat helyezzük előtérbe, melyekről pontos ismereteink vannak, s melyek élők környezetünkben.

Beépítjük az óvodai tevékenységek anyagában a népi mondókákat, dalokat, játékokat, népmeséket, kiolvasókat. Számon tartjuk a jeles napokat.

A hagyományőrzés lehetőségei pedagógiai gyakorlatunkban:

- Vers, mese, dramatikus játék során népmesék, mondókák, közmondások, rigmusok, időjósítások, névcsúfolók, találós kérdések.
- Ének, énekes játékok, zenehallgatás során mondókák, énekes gyermekjátékok, népdalok, hangszeres népzene.

- Rajz, mintázás, kézi munka során tárgykészítés, népi játékok, fonások, szövések, gyöngyfűzés, agyagozás, mézeskalács sütés.
- Környezeti tevékenység megismerése során találós kérdések, népi játékok, népszokások, szüreti, farsangi, adventi, húsvéti, pünkösti jeles napok.
- Mozgás során ügyességi, sport és népi játékok

A hagyományörzés jeles napjai, melyeket az óvodában ünnepelünk:

- Szület - október 15-től
- Advent - november 30. után első vasárnaptól a negyedik vasárnapig
- Karácsony - decemberben az óvodában eltöltött utolsó hét, utolsó nap,
- Farsang - vízkeresztől – hamvazószerdáig
- Húsvét - az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtölte utáni vasárnap
- Pünkösd - Húsvét után az 50. nap

Minden jeles napot, ünnepet komoly készülődés vezet be, melyet a csoportok szabadon szerveznek.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Az óvónő környezethez, természethez fűződő viszonya, alap-beállítottsága, értékrendje minta a gyerekek, a szülők számára.
- Minden alkalmazott feladata, hogy a gyermeki környezetet aktívan, kedvvel alakítsa az esztétikai érzék fejlesztése, valamint a tanuló környezet biztosítása érdekében. Az elkötelezett óvodapedagógus számára természetes a környezet rendjének alakítása, megteremtése a jeles napok (pl. karácsony, húsvét) előtti közös „nagytakarítás” teremben, vagy az óvodaudvar és környékének rendbetétele a gyerekek aktív, cselekvő közreműködésével.
- Törekszik arra, hogy mindez a szülők bevonásával történjen, hogy ráirányítsa a figyelmet egy régi népszokásra, közben alakítja a tiszta környezet iránti belső igényt, az azonos értékrend, szemlélet közvetítését támogatja.
- Az óvónő megteremti és ötvözi a környezeti nevelés és a néphagyományápolás olyan feltétel és tevékenységrendszerét, amelyben a gyermekeket egyénileg és közösen a változatos ingerek, élmények érik, újratehertheti cselekvő aktivitással saját környezetét. Egyben, az óvodapedagógus támogatja abban, hogy megtalálja a kapcsolódási pontokat más tevékenységekkel.
- Törekszik az élővilág sokoldalú, minél több érzékszerv bevonásával történő megismertetésére, felfedeztetésére.
- A természetsarokban elhelyezett eszközök (nagyító, zsebtükör, földgömb, speciális képeskönyvek, természetfilmek, stb.), eszközhasználati jártasságának kialakítására. Az

élősarokban levő növények, folyamatos megfigyelésére, a tapasztalatok megfogalmazására ösztönzi a gyermekeket, és a gondozásukkal kapcsolatos felelősségvállalást, tevékenység mozzanatok helyes sorrendjét és módját is kialakítja.

- . A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét, a próbálkozás örömét

A gyermekek várható fejlődés óvodáskor végére:

- . Gyermekeink különbséget tudnak tenni az évszakok között, felismerik az egyes évszakok jellegzetességeit.
- . Képesé válnak a természet csodáinak észrevételére.
- . Segítségünkkel meg tanulják szépnek látni a természetet, ha szeretik, vigyázni fognak rá és gondozni fogják.
- . Megalapozottá válik környezettudatos magatartásuk.
- . Ismerik a növény szót, környezetük növényeit azok gondozását.
- . Tudják, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van.
- . Önállóan gyakorolják a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit, ismernek növényekkel kapcsolatos munkákat, (szüret, szántás, aratás).
- . Ismerik a háziállatokat, vadonélő állatokat, madarakat, bogarakat.
- . Az általunk ismert állatokat csoportosítják élőhelyük szerint.
- . Az élővilág sokoldalú megfigyelésével a gyermekek eljutnak annak belátásához, hogy a természetet óvni, védeni kell.
- . Gyermekeink szűkebb környezetükben jól tájékozódnak, ismerik a környezetükben lévő intézményeket és rendeltetésüket.
- . Tudják lakcímüket, szüleik nevét, foglalkozását, munkahelyét.
- . Ismerik hazánk, településünk, folyónk nevét.
- . Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- . Kialakult a beszédhelyzetekben szívesen, az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedően, jól érthető módon fejezik ki magukat, választékos szókincssel, beszédtechnikával.

7.7.1. Matematikai tartalmú tapasztalatok ismeretek szerzése

Célunk:

- . A környezet megismerése során a gyermeki mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli tapasztalatszerzés. A matematika tartalmú tevékenység gondolkodásra, ítélőképességre, szabálytudat fejlesztésére, kreatív megoldások keresésére ösztönözzön.

Feladataink:

- A mindennapokban lehetőséget teremtünk a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.
- Fejlesztjük problémamegoldó gondolkodásukat.
- Felkeltjük a gyermekek matematikai érdeklődését, megláttatjuk az ok-okozati összefüggéseket, a környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli relációit.

Tartalma:

A gyermek óvodába kerülésekor felmérjük ismereteit, készségeit, képességeit és igyekszünk azokat legjobb tudásunk szerint fejleszteni.

Biztosítjuk a matematikai ismeretszerzés tárgyi eszközeit.

A matematikai nevelés terén két szintet jelölünk meg:

- *Bevezetés* a matematikába (általában a gyermek 5. életévéig tart). Ebben az időszakban indirekt módon, a játékokban, mindennapi tevékenységükben létrejövő szituációkból adódó lehetőségeket használjuk föl matematikai ismeretek nyújtására. Minden tevékenység hordoz matematikai tartalmat. Például: sorba rendezés, számlálás, súlymérés, nehéz-könnyű, hosszú- rövid, vastag-vékony, kisebb-nagyobb alacsonyabb-magasabb, keskeny-széles, periodikus sor, tőszámnev, sorszámnév, párosítás, kiegészítés, csoportosítás, Minden tevékenységet átgondolunk, megkeressük bennük a matematikai tartalmakat, tudatosan figyelve alkalmazzuk azokat, a tapasztalataik ismereteik bővítésére.
- *Második szint* az intenzív fejlesztés szakasza, (az 5-7 életévben), amelyben az iskola megkezdéséhez szükséges tapasztalatok, ismeretek bővítését, mélyítését, a matematikai készségek, kiemelten a problémamegoldó gondolkodásukat fejlesztjük.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Személyes példamutatásával felkelti a gyermekek érdeklődését a matematikai tevékenységek iránt.
- Olyan helyzeteket teremt, amelyben minden gyermek örömmel mér, viszonyít, számol, összehasonlít, felfedez, próbálkozik.
- Fejleszti matematikai képességeiket, készségeiket. Érdekes eszközöket használ, amelyek motiválják a gyermekeket és játékosan tanítják meg őket a különféle feladatok elvégzésére.
- A játék tevékenység során kihasznál minden lehetőséget ennek a tevékenységi területnek a fejlesztésére, nem erőltet, de megpróbál olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a matematikai készségeik fejlődnek és egyre magasabb szintre jutnak önmagukhoz mért szinten.

- Épít a gyermekek ez irányú, természetes kíváncsiságára.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- Képesek mennyiségek összehasonlítására, szétválogatására, bontására, összemérésére és elemek sorba rendezésére.
- Tájékozódnak térben, síkban.
- Tárgyakat meg tudnak számolni legalább 10-ig.
- Ismerik, helyesen használják a helyeket kifejező névutókat, relációkat.

7.8 MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A környezetkímélő tevékenységek gazdagítják a gyermekek cselekvési lehetőségeit. A természetközelségben a természetes anyagok használata során, a rendszeresen visszatérő munkálatok ráébresztik a gyermekeket, hogy az emberi élet velejárója egy-egy adott cselekvéssor. A gyermek utánzási vágyából fakad, hogy a környezetében látott felnőtt munkacselekvéseket játékában utánozza. A hiányzó eszköz nem akadály, ezen a mássá változtatás vágya átrepíti, a cselekvésben mindenáron ki akarja magát próbálni. A gyermek a gyerekméretű, valósághű eszközökkel is „mintha” cselekvést végez, játszik. Ez a fajta cselekvés, ha rendszerességgel tér vissza, és az egyén, a környezet, a közösség javát szolgálja, munkajellegű tevékenységgé válik. Mozgatója a gyerek aktivitási vágya és a felnőtt megerősítő, dicsérő értékelése.

Célunk:

- Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenységek lehetőségeinek kiaknázását. Hiszen a munka során nagyfokú önállóságra, döntési képességekre és a döntési helyzetek gyakorlására nyílik alkalom.
- A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában a dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

Feladatok a különböző munkafajták terén:

Önkiszolgálás

A gyermeket a saját személyével, kapcsolatos feladatokkal, annak sorrendjével a felnőtt segítségével ismertetjük meg (testápolás, öltözködés, saját személyükkel kapcsolatos igényesség, holmijuk rendben tartása, óvása, kulturált étkezési szokások elsajátítása).

Lehetőséget adunk, hogy a gyermekek saját képességeik szerint koruktól függetlenül, akkor végezzék el az önkiszolgálással kapcsolatos teendőket, amikor képesek rá.

Közösség érdekében végzett munka:

A naposi munka tartalmát úgy alakítjuk, hogy minél kevesebb időt vegyen el a gyermek játékaiból. A naposi munkát kisebb gyermekek is vállalhatják. A mindennapi cselekvések bővítik a naposi teendőket. Például a kerti szerszámok rendben tartása, a befőzésekhez, a sütésekhez szükséges eszközök előkészítése, öntözések, stb.

A közösségben végzett növény- gondozás munkálatai közben a gyermek megismerkedik egyes munkafolyamatokkal (ültetés, vetés, locsolás, kapálás, stb.). Az óvoda udvarán kialakított veteményes-, virágoskert folyamatos munkát igényel, ezért fontos a munkafolyamatok megszervezésénél az „erők” tudatos elosztása. A kisebb gyereket az eszköz, a cselekvés vonzza, míg a nagyobb már tudatosan végzi, el feladatot a cselekvő tanulással

Alkalomszerű munka és megbízatás

Az alkalmi megbízatások gyakori elemei a gyermeki tevékenységnek melynek során figyelembe vesszük a gyermek fejlettségét, személyiségét, a környezeti adottságokat. Dicsérrettel, elismeréssel érjük el, hogy szívesen vegyenek részt a munkában.

- . Ünnepi előkészületek (csoportszoba rendbe tétele, díszítése, ajándékkészítés, mézes süteménysütés)
- . Séták, kirándulások előkészítése

Mindennapi élettel kapcsolatos munkák

Minden olyan tevékenységet ide sorolunk, amelyet előre megtervezünk, vagy amelyeket spontán élethelyzetek teremtenek meg:

- . játszóhely, ábrázoló barkács asztal környékének rendbetétele
- . morzsa, hulladék felseprése, kiömlött folyadék feltörése
- . asztalok esztétikus megterítése, edények leszedése, illetve terítők összehajtása, cseréje (ezeket a tevékenységeket az egyéni különbségek figyelembe vételével tervezzük), önkéntes alapon, önállóan végezhetik a gyerekek
- . megbízatások teljesítése (hívják be a csoportszobába a dajka nénit, hozzanak, vigyenek dolgokat másik csoportszobába)
- . illedelmes viselkedés gyakoroltatása (reggel a csoportszobába lépéskor köszönjenek a felnőtteknek és gyerekeknek, ugyanez hazafelé távozáskor, köszönjék meg, ha kapnak valamit

Tevékenység tartalma:

A gyerekek számára magától értetődő és természetes dolgokká kell tennünk, hogy mindenkinek dolgoznia kell amikor szükséges.

Ilyen munkafolyamatok:

- . ünnepi készülődések (ajándékkészítés, díszítő munkák)
- . udvar- vagy teremrendezés (szállítás, rendrakás)
- . segítségadás a kisebbeknek,
- . növényápolás (az aktuális munkák elvégzése)
- . évszakokhoz kapcsolódó munkák (betakarítás, levélsöprés)
- . gyűjtőmunkák (a gyűjtött anyag elhelyezése, rendezése)

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- . Megismeri az óvodába lépő gyerek önkiszolgálási szintjét.
- . A szülőket ösztönzi, hogy a gyermek otthon is gyakorolja az önkiszolgálást és a családért végezhető munkajellegű tevékenységeket.
- . Az óvónő munkához való viszonyában példát mutat a gyerekeknek, a szülőknek. (igényesség, szervezettség).
- . Figyelembe veszi a gyermek fejlettségi szintjét, teherbírását.
- . Az önpróbálkozás mellett a munkafogásokat is megmutatja.
- . A tevékenységek során az adott szituációnak megfelelő beszélgetéssel ösztönzi a gyermeket a felnőttel való közös munkálkodásra, az önállóságra.
- . Figyelemmel kíséri, hogy a tevékenységek során a kisebb gyermek önállóságra törekvését a nagyobb gyermek segítőkészsége ne nyomja el.

A gyermekek várható fejlettsége óvodáskor végére:

- . A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- . Örülnek, ha kötelességüket teljesíthetik.
- . Önállóan, igényesen végzik a munkát.
- . Szívesen vállalkoznak egyéni megbízások elvégzésére.
- . Szívesen közreműködnek a növények gondozásában.

7.9. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

Célunk:

- . Gyermekeink kíváncsiságára, megismerési vágyára építve, értelemi képességeik (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet) fejlesztése.

- . Képesek legyenek a különböző csatornákon kapott ingerek integrációja révén tapasztalatszerzésre és a korábbi tapasztalatok új információval történő összevetésére.
- . Önállóságuk, feladattudatuk és feladattartásuk fejlesztése.

Feladatunk:

- . elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás;
- . a vizuális, akusztikus, kinezetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el;
- . építsünk a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire;
- . jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás;
- . a gyermekek hibáit, tévesztéseit mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeli, és egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- . fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése;
- . jelenjen meg a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása;
- . a gyermekek kompetenciájának fejlesztése;
- . a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés speciális megsegítés szükséges;
- . tehetségígéretekre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelem, egyéni fejlesztés szükséges;
- . az óvodapedagógus személyre szabott pozitív, konkrét értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.
- . alakuljon ki az önmaguk ellenőrzésének képessége.
- . A gyermekeket egyéni fejlettségüknek megfelelően differenciált feladatadással készítjük sokoldalú tevékenységre.
- . logikus gondolkodásra nevelés
- . kommunikációfejlesztés, (aktív szókincs, viselkedési szokások, tartós kapcsolatok)
- . kooperáció (együttműködési képességfejlesztés)
- . környezettudatos képességfejlesztés.
- . figyelembe vesszük a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit

Tanulási tevékenység tartalma:

A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg, és cselekvésen keresztül sajátít el. Ennek érdekében fontos, hogy minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse. Ezért a játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás az óvodai tanulás útja.

- . Megteremtjük annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhessen meg azokat az élményeket, amelyek megnyitják és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére. Mindennek az alapja, hogy a gyermek érdeklődésére és cselekvésére, előzetes tudására, tapasztalataira épüljön az ismeretanyagot is tartalmazó tevékenységrendszer.
- . A tanulásnál felhasznált eszközök kiválasztásánál (tárgyak, képek, munkaasztalok stb.) törekszünk arra, hogy érdeklődésre, aktivitásra, a gondolkodási műveletek alkalmazására, a feladatban rejlő probléma felismerésére és megoldására ösztönözzenek.
- . A tevékenység céljainak megfelelő módszereket, eszközöket, szervezési módokat tervezünk.
- . Egyénenkénti segítségnyújtás, elsősorban a jót látjuk meg minden gyerekben
- . A csoport előtt is a pozitív tulajdonságot emeljük ki, ezzel a gyermek értékét növeljük a társak előtt (magabiztosság, önbecsülés érzésének kialakítása, fokozása) ha hibát észlelnek, figyelmeztessék egymást, segítsenek egymásnak.
- . Közösséggé válás feltétele, hogy minél több kölcsönös pozitív kapcsolat jön(jöjjön) létre a csoport tagjai között.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

Ebben a folyamatban az óvónő az egyes gyermekek tanulási képességeinek alakulását követi és segíti. A fejlődéshez, fejlesztéshez alkalmazkodó tanulási térben, a játékban a gyermekek aktívvá, produktívvá válnak.

- . A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására törekszik.
- . Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire, érdeklődésére. Az ismeretek tapasztalati úton történő megszerzéséhez segíti hozzá a gyermeket.
- . Megteremti annak a lehetőségét, hogy a gyermek a játékon, a művészeteken, az alkotómunkán, saját tevékenységén keresztül szerezhessen meg azokat az élményeket,

amelyek megnyitják és ébren tartják benne a vágyat a környező világ megismerésére, a tanulás örömeinek átélésére.

- A tanulás irányítás szervezés alapelveit munkájában a tanulási folyamatot a nevelés szerves részeként kezeli.
- Egyéni képességek figyelembevételével a differenciált feladatadást, az értékelés elvét alkalmazza és reálisan és szakszerűen elemez.

Tanulás irányítás – szervezés alapelvei az óvónő modell szerepe:

- Egyéni képességek figyelembevételével differenciált feladatadás, értékelés elve,
- A gyermeki kíváncsiság, utánzási vágy, mint motiváció elve,
- Játékosság, önállóság, folyamatosság, tudatosság, komplexitás elve.

A tevékenységek megvalósítása során változatos módszereket alkalmazunk.

A tanulás irányítás – szervezés alapelveit átfogó módszerek közvetlen tapasztalatszerzésre irányuló szemlélődés, amely segítséget nyújt a:

- megfigyelt dolgok, tárgyak, jelenségek, ok-okozati összefüggések megismertetéséhez, beszélgetés és játékos cselekedtetés közben fejleszthető a kommunikációs készség,
- emlékezet, képzelet, figyelem, akarat, érzelem, kreativitás, gondolkodási műveletek,
- szocializációs készség, motorikus tevékenység,
- a tudatos és tervszerű fejlesztő játékot, mint tanulást áthatja az egyénre szabott segítségnyújtás, ellenőrzés, pozitív értékelés, rugalmas alkalmazkodás.

7.9.1. A GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMONKÖVETÉSE

7.9.1.1. A gyermekek komplex személyiség fejlettség megfigyelését rögzítő dokumentumok

Célunk, hogy minden kisgyermekről elegendő információt szerezzünk ahhoz, hogy a fejlődési ütemének, fejlettségi állapotának megfelelő tevékenységet biztosítsunk számára.

A fejlődés nyomon követése, az egyéni fejlesztési tevékenység rögzítése óvodánk valamennyi óvodapedagógusát érinti. Az OVPED rendszer éveleji elindítása, a szükséges dokumentációk feltöltése, a heti terv, a projektek, a nevelési terv elkészítése a felvételi és mulasztási naplók adatainak egyeztetése az OVPED rendszerben történik.

A rendszer nyomon követi az összes óvodánkba járó gyermek fejlődését és fejlesztését óvodába lépéstől az iskolai élet megkezdéséig.

Feladatok a gyermeki fejlődés nyomon követése kapcsán.

Vizsgálat	Célcsoport	Ideje	Felelős
Anamnézis kitöltése	Új gyermekek	Szeptember	Érintett óvodapedagógusok
Befogadás tapasztalatai	Kiscsoportos gyermekek	November	Kiscsoportos óvodapedagógusok
Egyéni fejlesztési terv	3-7 éves gyermekek	november- folyamatos	Óvodapedagógusok
DIFER vizsgálat	5-7 éves gyermekek	november- folyamatos	Érintett óvodapedagógusok
Tehetségígéretek azonosítása	5 éves gyermekek	április- május	Érintett óvodapedagógusok
Beszédállapot	5 éves gyermekek	szeptember	Logopédus
Súly- magasság mérése	2,5- 7 éves gyermekek	Félévente	Óvodapedagógusok
Utánkövetés	I. osztályos gyerekek	november nyílt nap	Érintett óvodapedagógusok- tanító

7.9.1.2. A nyomon követés alapelvei

- Elsősorban célzott, spontán megfigyeléseket, illetve olyan méréseket alkalmazunk, melyekre a szabad- és kezdeményezett játék, valamint az óvodai élet egyéb tevékenységei során teszünk szert.
- DIFER mérést 5 éves korban alkalmazunk először.
- Nagycsoportos korban az első mérést november 30.-ig, a második mérést április 30.-ig elvégezzük
- Munkánkban fontos a rendszeresség és folyamatosság, hiszen csak így mutatható ki a fejlődésben bekövetkezett változás.
- Óvodánk valamennyi óvodapedagógusára kötelező a titoktartás elve. A gyerekekről elkészített dokumentumokat bizalmasan kezeljük, azt – írásbeli szülői engedéllyel – csak az érintett személyeknek adjuk át.

7.9.1.3. Differenciált fejlesztés rögzítése, tervezése

- A fejlődés nyomon követésének rögzítése során értékeljük és elemezzük a kapott adatokat. A megfigyelés alapján képességterületenként megállapítjuk a gyermekeket

leginkább jellemző képességszintet. Erre alapozva tervezzük a fejlesztés tevékenységeit.

- A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció tartalmazza:
- a gyermek anamnézisét,
- a gyermek fejlődésének mutatóit (testalkat, érzelmi-akarati, szociális- társas, értelmi, beszéd), valamint az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,
- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógusnak a fejlődést szolgáló intézkedéseire tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

A tervezés során meghatározzuk a fejlesztendő képességterületeket, majd a fejlesztés tevékenységeit.

Az egyéni fejlesztési naplót a személyes dokumentumok között kell tárolni.

7.9.1.4. Az eredmények kommunikálása:

- A gyermekek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk. A tájékoztatás eljárásának jellemzői:
- Szülői értekezleteken a csoportot érintő fejlődési jellemzőket ismertetjük a szülőkkel.
- Évente két alkalommal személyes beszélgetésen ismertetjük a szülőkkel a gyermekére vonatkozó eredményeket.
- A tanköteles gyermekekről készített DIFER mérések tesztlapját átadjuk az iskoláknak és az ottani mérés után azok visszakérülnek hozzánk. (visszacsatolás) Ezután azt a gyermek személyi anyagához csatoljuk.

8. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Óvodai programunkban a tanulás célja nem csak az információk bővítése, hanem a képességek fejlesztése és mindezt egyénre szabottan, differenciáltan, az egyes gyermekekhez igazított módszerekkel, eszközökkel, az egyes gyermekekhez mért tempóban valósítjuk meg, **akkor** biztosítani tudjuk, hogy a gyermekek az óvodáskor végére elérjék az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolaérettség kritériumai:

Az iskolaérettségnek **testi, lelki és szociális** kritériumai vannak.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek

- Hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz.

- . Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.
- . Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- . Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes.
- . Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek

- . Az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.
- . A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- . Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- . Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- . Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- . A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- . Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- . Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a

fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre a felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.

A szociálisan érett gyermek

- . egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- . feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének kialakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Feladataink:

A rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl, az egyéni fejlettségi szintet.

- . A testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség),
- . A lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, szándékos bevetés és figyelem megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetről),
- . A szociális képességek szintje (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte),

Ötéves kortól (2015. szeptember 1-től 3 éves kortól) kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése; A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges;

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

9. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK INTEGRÁLT NEVELÉSE

Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- . sajátos nevelési igényű gyermek
- . beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- . kiemelten tehetséges gyermek

9.1 Különleges figyelmet igénylő gyermekek óvodánkban:

9.1.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek integrációja

Intézményünk az Alapító okirat szerint ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelését. A sajátos nevelési igényű gyermek is teljes értékű ember. Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön. A gyerekek

őszintén elfogadják, tolerálják a sajátos bánásmódot igénylő társaikat, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség természetes számukra. Olyan pedagógiai környezetet kell kialakítani az óvodának, ahol a másság felé fordulás mindenkinek természetessé válik.

Célunk:

A speciális szükségletű gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen az óvodai nevelésünk egészébe. Mivel minden gyerek más, ezért szemléletünk alapja a differenciálás, amely egyes esetekben részben az óvodapedagógus, részben más szakemberek által nyújtott speciális bánásmóddal egészül ki.

Programunk felfogása szerint:

- . minden kisgyerek fejleszthető.
- . a gyermek meglévő képességeiből indulunk ki.
- . azon képességeket, amelyeknek fejlődése részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett, szükséges segíteni, támogatni, fejleszteni.

A gyerekek fejlődésének nyomon követésekor megismerjük pillanatnyi fejlettségi állapotukat annak érdekében, hogy tovább lehessen fejleszteni őket. A sajátos nevelési igényű gyerekek is különbözőek, egyediek, ezért speciális nevelési megközelítést, egyéni bánásmódot igényelnek ugyanúgy, mint bárki más. A sajátos nevelési igényű gyerekek elsősorban gyerekek, és csak másodsorban sajátos nevelési igényűek. Ez azt jelenti, hogy a részfunkciók fejlesztésén túl az általános személyiségfejlesztésre nekik is szükségük van. A sajátos nevelési igényű gyerekeknek ugyanúgy joguk van az érzések, a tapasztalatok átéléséhez. Ezekről való megóvásuk annyit jelentene, mint kizárni őket a világból. Csak ők tudják érzékeltetni, hogy mire van szükségük. A pedagógusaink értő figyelemmel fordulnak feléjük. A sajátos nevelési igényű gyerekeknek, önmaguknak is kell cselekedniük önmagukért. A pedagógus feladata, hogy a szükséges feltételek megteremtésében segítsen.

A sajátos nevelési igényű kisgyerekeknek joga van sajátosságaihoz, az azokkal való teljes élethez, amely bizonyos speciális életmóddal jár együtt. Minden sajátos nevelési igényű gyerekeknek joga van, életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő szinten, tisztában lenni saját állapotával, jogaival és lehetőségeivel.

Nevelési programunkban a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése több irányban történik:

- . A tevékenységorientált fejlesztés.
- . A gyermekek spontenitásától kiinduló fejlesztés.
- . A feladatorientált fejlesztés során az óvodapedagógus kompetenciájánál fogva nem speciálisan az adott tünetre, tünet-együttesre dolgozza ki a feladatokat, hanem a differenciálási szintekre és a képességfajtákra vonatkozó ajánlásokat variálja az adott

kisgyerek fejlettségi szintjéhez, állapotához igazítva, figyelembe véve a segítő szakkompetencia (pszichiáter, pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, gyógytornász, fejlesztőpedagógus) útmutatásait.

- . Az óvodapedagógus a gyermeki személyiség minél több szféráját próbálja bevonni a fejlesztésbe, oly módon, hogy a feladatot és a személyes élményt egy szituációba integrálja.
- . Ahány sajátos nevelési igényű kisgyerek, annyi személyiség, és ahány személyiség, annyi személyes élmény és annyi integráló fejlesztés

Feladataink:

- . Az általános pedagógiai célrendszer figyelembevételével határozzuk meg az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat
- . A gyermekekről kapott szakvélemények, szakértői vélemények, orvosi –pszichológiai - gyógypedagógiai áttekintése, ezek segítségével tájékozódás.
- . A specifikus fejlesztő tevékenységek megszervezése, a képességek fejlesztése mozgás, beszéd (nyelvi), hallás, észlelés, értelmi nevelés területein.
- . Napi életritmusba beépített speciális tevékenységek rendjének kialakítása, szokások és önállóság figyelembe vételével.
- . Sérülés specifikus fejlesztés, külső és belső szakemberek bevonásával.
- . Speciális módszerek, eljárások, technikák megválasztása és alkalmazása, kognitív képességek fejlesztése.
- . Csoportos tevékenységek esetén is figyel az egyéni szükségletekre, és a gyermekek egyéni igényeinek megfelelő módszerek, eljárások alkalmazására törekszünk.
- . Differenciált segítségnyújtás, a hiányzó képességek, területek korrekciója.
- . Egyénre szabott fejlesztési terv kidolgozása szakvélemény alapján.
- . Elfogadás, pozitív befolyásolás, harmonikus személyiségfejlődés biztosítása.

Figyelemmel vagyunk arra, hogy:

- . A sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti.
- . Terhelhetőségét biológiai állapota esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.
- . A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-, orvosi-, pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építjük..
- . Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- . Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- . Az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása.

Óvodánkban megvalósuló integrált nevelés, oktatás

- . Elősegíti a sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését a többi gyermekkel történő nevelésük során.
- . Figyelembe vesszük pedagógiai programunk, illetve a speciális tartalmak közvetítésénél a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének igényeit.
- . A gyermekek tanulási magatartási problémáit felismerve külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- . Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- . Óvodánk vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- . Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus segíti. Közreműködése kiterjed a gyermekeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, sajátos teendők ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.
- . Az integráltan fejlesztett gyermekek számára biztosítjuk mindazokat a speciális eszközöket, amelyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Ellátása:

- . integrált nevelés
- . fejlesztő foglalkoztatás
- . a fejlesztő foglalkozások szakvéleményekben megfogalmazottak szerinti szervezéséért az intézmény vezetője a felelős
- . nevelési tanácsadónál kötelező felülvizsgálat

Az egyéni fejlesztési terv személyre szólóan, az adott feladatellátást igénylő gyermekre vonatkoztatva kerül kidolgozásra.

9.1.3. Tehetséggondozás az óvodánkban

A tehetség az a veleszületett adottságokra épülő, sok gyakorlással, céltudatos fejlesztés segítségével kibontakoztatott képesség, mely közben a gyermek egy vagy több területen az átlagost messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni. (Harsányi, 1988)

A tehetség megnyilvánul:

- . a gyermek kreativitásában
- . átlagon felüli kognitív képességeiben
- . átlagot meghaladó speciális képességeiben
- . feladat iránti elkötelezettségében.

Óvodánkban dolgozó óvodapedagógusok

- . elkötelezettek a tehetségfejlesztés, tehetséggondozás iránt,
- . felkészültek a tehetség felismerésére, gondozására az óvodai élet egészében,
- . támogatják a gyermeki kreativitás kiteljesedését.

A pedagógiai gyakorlatunkban a kiemelkedően kreatív, tehetségígéretet mutató gyermekek saját csoportjukban élnek élményekben gazdag óvodás napjaikat. Játsszanak, önfeledt, szabad tevékenységeket folytatnak. A tehetségígéretet felismerése, fejlesztése az óvodai csoportokban, a tevékenységekbe ágyazottan, differenciáltan történik.

Céljaink:

- . a kiemelkedő képességű gyermekek felfedezése, személyiségük erős és gyenge oldalának fejlesztése,
- . az óvodai élet egész idejére kiterjedően a tehetségígéretet gondozása, szakszerű támogatása a játék elsődlegességének hangsúlyozásával,
- . az alulteljesítő gyermekekben lappangó kiemelkedő képességek felfedezése,
- . a tehetség különleges személyiségjegyei megnyilvánulásának támogatása sokféle területen, különböző helyzetekben.

Feladataink:

- . elfogadó, biztonságos légkör megteremtése,
- . szabad játék lehetőségének biztosítása,
- . tanulós, cselekvéses helyzetekbe épített kreativitásfejlesztés,
- . önkéntesség biztosítása a tevékenységekben,
- . a kiemelkedő képességű gyermekek megismerési, alkotási és speciális szükségleteinek kielégítése
- . többféle lehetőség kínálása az adott területen

Az óvodapedagógus dokumentációs és kommunikációs feladatai a tehetséggondozással kapcsolatosan:

- a tehetségre utaló jellemzők rögzítése
- a rögzített jellemzők alapján történő egyénre szabott tervezés, fejlesztési terv elkészítése,
- a fejlődés jellemzőinek rögzítése a gyermek egyéni lapján,
- tájékoztatás nyújtása a szülőknek a tehetséggondozás formáiról, lehetőségeiről.

Alapelveink a tehetséggondozással kapcsolatosan:

- a gyermek fejlődési ütemének, egyéni sajátosságainak szem előtt tartása,
- a gyermeki jogok tiszteletben tartása,
- a gyermeki személyiség tiszteletben tartása, elfogadás, bizalom,
- a gyermek segítése saját értékeinek felfedezésében,
- játékosság, komplexitás érvényesülése,
- minden gyermekre érvényesség és alkalmazhatóság,
- esélyegyenlőség megteremtése.

A tehetséggondozás megvalósítása pedagógiai munkánk folyamatában

Óvodánkba járó gyermekek a napi pedagógiai gyakorlat során olyan tevékenységek közül választhatnak és vehetnek részt, melyben érdeklődésük vezérli őket.

Cselekvéses formában dolgozhatják fel élményeiket, miközben kibontakoztathatják kreativitásukat. Olyan spontán vagy tervezett, szervezett tevékenységeket kínálunk számukra, melyben természetes kíváncsiságukat kielégíthetik.

Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek, hogy önkéntes alapon megmutathassák képességeiket óvodán belül és kívül is.

A tehetséggondozás a gyakorlatban:

Tehetséggondozó tevékenységünk során a gazdagítás módszerét alkalmazzuk. Nagy figyelmet fordítunk a gyermek képességeit figyelembe vevő differenciált fejlesztésre.

A gyermeki tehetségterületek felmérése után lehetőség van a következő tehetség műhelyek indítására.

- Természetismeret, matematika
- Testi-kinesztetikus
- Térbeli-vizuális
- Zenei
- Mese, dramatikus játék

Az óvodai gazdagító programokat a Gardner-i képességterületek felosztása, a tehetséggondozó óvodapedagógus szakmai hozzáértése, alkalmassága szerint működtetjük.

A gazdagító programok beépülnek a mindennapos tevékenységekbe. Az óvodai tehetségműhelyek 30 órás fejlesztőprogram szerint szervezik foglalkozásaikat.

A gazdagítás során célunk az ismeretekre épülő képességek átlagot meghaladó fejlesztése.

A gazdagítás lehetőségei pedagógiai munkánk során:

- mélységben történő gazdagítás – több lehetőség, több idő biztosítása
- tartalmi gazdagítás – a gyermek érdeklődését, szükségleteit figyelembe véve tervezzük a fejlesztési tartalmakat,
- feldolgozási képességek gazdagítása – kreatív gondolkodásfejlesztés, felfedezés lehetőségének biztosítása a tevékenységek során
- tempóban történő gazdagítás – melynek során építünk a tehetségígéretnek gyorsabb munkájára.

Kapcsolattartás:

- A tehetséggondozó munkánk hatékonyságának, eredményességének érdekében kiegyensúlyozott, folyamatos, őszinte kapcsolatot tartunk legfontosabb partnerünkkel a szülőkkel.

A tehetséggondozás alkalmazásának várható eredményei

- az óvodáskorban hatékony és sokoldalú fejlesztést kapnak a gyermekek, aminek alapján tovább fejlődik és fejleszthető, képességprofiljuk kiemelkedő területe,
- szociálisan érzékenyek, kreatívak lesznek,
- bővülnek ismereteik, sokféle módon jutnak el tapasztalatokhoz,
- az adott érdeklődési területen több ismerettel és tapasztalattal rendelkeznek,
- a másság elfogadásában toleránsabbak,
- kifejezik önmagukat a számukra legmegfelelőbb módon,
- sikerül kialakítani kezdeményező készségüket, önként vállalnak feladatot, melynek során kiemelkedő teljesítményre lesznek képesek.

Óvodapedagógus szerepe a folyamatban:

- Sokféle tevékenységek kínálata, ezzel segítve a gyermekeknek érdeklődési irányaik megismerésében
- Egyéni bánásmód keretében történő célzott fejlesztés, képességfejlesztés
- A gyermek pozitív én-tudatának kialakítása és erősítése
- Elfogadó és támogató környezet kialakítása
- A tehetségfejlesztő programok megszervezése, az óvodai élet gazdagítása egyéb tevékenységekkel
- Tehetségígéretnek azonosítása, számukra tehetséggondozó műhelyfoglalkozások szervezése (délutáni nevelőidőben)
- A szülők tájékoztatása és megnyerése a közös munka érdekében

10. GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek aki:

Hátrányos helyzetű gyermek:

az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő alacsony iskolai végzettsége, ha legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik
- a szülő alacsony foglalkoztatottsága
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek:

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az fenti pontokban meghatározott körülmények közül legalább további kettő fennáll
- a nevelésbe vett gyermek

Feladatunk:

- Valamennyi hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és minden óvodás korú gyermeknek biztosítani kell az óvodai ellátást a harmadik életévétől.
- *Cél:* a hátránykompenzáció már 3 éves korban elkezdődjön.
- A hátrányos helyzetű gyermekek családjával való szorosabb együttműködés, kommunikáció:
- *Cél:* a hátrányos helyzetből adódó lemaradások sikeres ellensúlyozása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása, megsegítése, fejlesztése:
- *Cél:* a hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációja annak érdekében, hogy az iskolaérettséget kellő időben elérhessék.
- A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek óvodai szocializációja:
- *Cél:* a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek óvodai szocializációjának, családi életének, helyzetének figyelemmel kísérése.

A gyermek- és ifjúságvédelem célja: prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen,
- ebből a veszélyeztetettek száma,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,

- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- családi környezet,
- családon kívüli környezet.

Feladatok:

- az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele, balesetvédelem,
- gyermekvédelmi felelős segíti az óvodapedagógusok körültekintő gyermekvédelmi munkáját, baleset-megelőzést,
- a gyermekvédelmi felelős munkáját megbízás alapján végzi,
- évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése, gyermekvédelmi ismeretek bővítése,
- hátrány kompenzációs tevékenységünk alapja a rendszeres konzultáció, kapcsolattartás a óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel, a gyermekjóléti szolgálattal, esetmegbeszélések, szupervízió szervezése,
- családlátogatások, fogadóórák szervezése,
- támogatások megszervezése, lebonyolítása.
- Törekszünk az eltérő szociokulturális háttérű gyermekek együvé tartozásának kialakítására.

Az óvodás gyermekek helyzetét elemző szempontok:

- az óvodás gyermekek száma összesen
- beíratott gyermekek száma
- három vagy többgyermekes családok száma
- hátrányos helyzetű gyermekek száma
- halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek száma

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkát az adott évre.
- Nyilvántartja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Az étkezési kedvezmények dokumentációinak folyamatos vezetése és karbantartása.
- Szükség szerint családlátogatások végzése az óvónőkkel.
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll szükség esetén.
- A faliújságon a szülők tájékoztatása családsegítő fogadóórájáról.
- Hospitálások, tapasztalatcserék végzése a csoportokban szükség szerint.
- Folyamatos kapcsolattartás a Családsegítővel.
- Félévente beszámoló készítése az óvónők és az óvodavezető felé.
- Kapcsolatfelvétel- kapcsolattartás a

- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Gyámügyi hivattal
- Családsegítő Központtal.

Az óvodapedagógusok feladatai:

- Segíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését és rendszeres óvodába járását.
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő- óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a támogatáshoz való hozzájárulást javaslatával elősegíti
- A problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket és okokat felismeri, és szükség esetén szakember segítségét kéri.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja / a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít /.
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolat kialakítása.
- Szükség szerint családlátogatások végzése
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll szükség esetén.
- Hospitálások, tapasztalatcserék végzése a csoportokban szükség szerint.

(Intézményünk esélyegyenlőségi terve az 1.sz. mellékletben található)

11. PEDAGÓGUS TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS

A 18/2024. (IV.4) BM rendelet alapján elkészült a pedagógusok teljesítményértékelésének intézményi szabályzata.

A dokumentum tartalmazza a köteleki Szent Kinga Katolikus Óvoda pedagógusainak és pedagógus szakképzettséggel rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott dolgozóinak teljesítményértékelési szabályait.

11.1. Az értékelés célja, területei

Az értékelés célja, hogy az adott intézményen belül

- az érintett foglalkoztatott kapjon visszajelzés a munkavégzésének színvonaláról,
- jól definiálható, közérthető szempontrendszer alapján biztosítsa a munkáltatói döntéseket megalapozó objektív értékelés helyi alkalmazását,
- a különböző értékelési formák eredményét komplex módon vegyék figyelembe,
- megvalósuljon az anyagi elismerés,
- az értékeltek ösztönzést kapjanak a minőségi munkavégzésre.

A teljesítményértékelés minden pedagógus és vezető esetében 2 részből épül fel:

- **a személyre szabott éves teljesítménycélok** (pedagógusok esetében 3, vezetők esetében 4),
- **a munkavégzés/feladatellátás** (meghatározott mennyiségi és minőségi szempontokra egyaránt kiterjedő) **egységes értékelési szempontok** (pedagógusok illetve vezetők esetében 7 szempont).

A véglegesített pontszám rögzítése az eKRÉTA – rendszerben (az értékelt személlyel való teljesítményszint közlését követően) történik, ugyanide kell feltölteni a személyes teljesítmény célokat is.

12. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvodapedagógus a kapcsolattartás során figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait. Az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A katolikus óvodákban az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei:

- kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás,
- a családlátogatás, a gyermek, otthoni környezetének megismerése,
- a fogadóóra, a megbeszélések a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja,
- internetes kapcsolattartás, elektronikus levelezés lehetőségei,
- szülői értekezletek szervezése,
- szülői közösség működésének segítése
- játszónapok, foglalkoztató tevékenységek, nyílt napok lehetőségének megteremtése,
- közös kulturális programok szervezése,
- kirándulás katolikus hitükhöz kapcsolódó helyekre,
- közös szentmisén való részvétel,
- az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása.

Kapcsolat az óvodai élet során:

- a családokkal
- az intézmény fenntartójával, egyházközséggel
- a KAPI-val
- az iskolával
- a közművelődési intézményekkel
- a Pedagógiai Oktatási Központtal,
- a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a civil szervezetekkel.

- . a Karitászcsoportokkal,
- . az egészségügyi szervezetekkel,

Kapcsolat az óvodai élet után:

- . az iskolával

12.1 . A család és az óvoda

Programunk célja a családnevelés erősítése; a család és az óvoda együttműködésének elősegítése a gyermekek összehangolt nevelése érdekében, amely a kölcsönös bizalomra és kölcsönös segítségnyújtásra épül.

Tiszteletben tartjuk a szülők meggyőződését. Segítjük őket a keresztény nevelés helyes értelmezésében, hogy az óvodai és családi nevelés egymást kiegészítve töltse be szerepét.

Óvodai nevelésünk a családi nevelésre épül, a kettő összhangja és az óvoda folyamatos együttműködése a szülőkkel, a gyermekek harmonikus fejlődésének feltétele. Nem vállalhatjuk át a családi nevelés feladatainak megoldását, de szaktudásunkkal és tapasztalatunkkal hathatós segítséget nyújthatunk a gyerekek fejlesztéséhez. A kapcsolatok kialakításában az óvoda a kezdeményező. A napi kapcsolattartás elengedhetetlen, fontos, hogy a szülők tájékozottak legyenek a gyermekükkel történt napi lényeges eseményekről.

Sok múlik azon, hogy milyen értékeket képvisel a pedagógus, a gyermek környezete és azon belül a család. Gyakran előfordulnak értékkonfliktusok a család és az óvoda között. Ilyenkor az óvónőknek tapintatosan és kizárólag a gyermek érdekeit figyelembe véve kell a megoldást keresni.

A gyermek személyiségének alakulásában meghatározó, hogy milyen nevelési hatások érik a családjában. A megfelelő módon kialakított szokások és viselkedési formák a gyermek számára megkönnyítik az óvodai közösségbe való beilleszkedést. Ezért nagyon fontos a családok nevelési szokásainak a megismerése, közelítése az óvodai nevelési szokásokhoz.

Az óvodapedagógusok napi kapcsolatban állnak a szülőkkel, ezáltal az együttnevelés, az együttműködés érdekében a folyamatos párbeszéd feltételrendszere biztosított.

Az információcserét szolgálják a szülői értekezletek, családlátogatások. Szülőiértekezletet évente kétszer, nagy csoportban három alkalommal hívunk össze.

Évről évre nő a hátrányos, ill. az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek száma, és ez egyre szélesebb körű feladatot ró óvodánk minden dolgozójára. Az érintett családoknak igyekszünk segítséget nyújtani.

Feladatunk, hogy személyes kapcsolatot alakítsunk ki a szülőkkel és, hogy a hagyományos kapcsolattartási formákon túl, újszerű programokat, interakciós lehetőségeket építsünk be pedagógiai gyakorlatunkba.

- . Őszi nyílt nap (Tök jó napok)

- . Egészségnap
- . Adventi játszóház
- . Jézus útja – Témahét
- . Sportnap
- . Nagycsoportosok búcsúztatása
- . Hagyományörző programokon való részvétel (játszóházak)

Programunk megvalósítása során a gyermek nevelésében a család elsődleges szerepét hangsúlyozzuk, de a gyermek fejlődéséért a család és az óvoda egyaránt felelős, ami, csak egyrangú nevelőpartneri viszonyban valósulhat meg.

Mindennapi nevelőmunkánkban:

- . Építünk a családi nevelés eredményeire.
- . Bővítjük, fejlesztjük a család nevelési kultúráját.
- . A gyermekeket érintő fontos kérdésekben kikérjük a szülők véleményét, és bevonjuk őket a döntéshozatalba.
- . Őszinte párbeszéd kialakítására törekszünk a szülőkkel.
- . Rugalmasan, az értékeinkhez, a vállalt küldetésünkhöz igazítva kezeljük a szülők elvárásait.
- . Tájékoztatjuk a szülőket nevelési elképzeléseinkről, módszereinkről.
- . A család bevonását, befogadását az óvodánk kiemelten kezeli.
- . A családok eltérő nevelési szokásait, igényeit tiszteljük.
- . Tapintat, nyitottság, őszinteség, rugalmasság nyilvánul meg az együttnevelésben.
- . Befogadjuk, elfogadjuk, megértjük a szülőket akkor is, ha a gyermeknevelési szokásaikban következetlenséget, határozatlanságot, hiányosságokat tapasztalunk.
- . A megszerzett bizalom megtartására törekszünk.

A szülők bevonása az óvoda mindennapi életébe:

- . Minden korcsoportban időszakonként a szülővel egyéni beszélgetésen ismertetjük a gyermek fejlődésének jellemzőit, nevelésével kapcsolatos problémákat, a megsegítés lehetséges módjait.
- . A szakvélemény kiadása előtti beszélgetés során segítséget adunk a döntés megkönnyítésére az iskolakezdés időpontját illetően.
- . Lehetőséget biztosítunk az óvodai tevékenységekbe való betekintésre, amelyet a nyílt napokon megtehetnek.
- . Aktívan szerepelnek a szülők a gyermekek részére szervezett csoport- ünnepeken,

- A szülői értekezletek a szülői fórumok a szemléletformálás, a szülő nevelési attitűdjének alakítására, a gyermeknevelés általános, a korosztály sajátosságaiból adódó problémáinak megvitatására teremtenek lehetőséget.
- Az értekezletek nagyon jó alkalmat teremtenek az óvodai munka céljainak, feladatainak megismertetésére, melyet a szülővel való egyéni beszélgetés során saját gyermekre vonatkoztatva realizálni lehet.
- Közös kirándulások, ünnepek, szervezésével jó kapcsolat kialakítására törekszünk a szülőkkel

Szülői munkaközösség:

Tagjait az óvodaév első szülői értekezletén a szülők választják meg, csoportonként három fővel. Közülük egy elnököt jelölnek, aki képviseli érdekeiket az egyéb fórumokon. Az SZMK tagjai segítségével bevonjuk a szülőket az óvodai rendezvények, kirándulások megszervezésébe, lebonyolításába. A Szülői munkaközösség véleményezi azokat az intézményi dokumentumokat, amelyek az eredményes együttműködést segítik.

12. 2. Fenntartó, egyházköztség

Az Egri Főegyházmegye intézményeként részt veszünk a katolikus egyház életében, szoros kapcsolatot tartunk az óvoda fenntartójával. A helyi katolikus közösséggel, a Plébános atyával igyekszünk minél mélyebb és szorosabb kapcsolatot kialakítani. A Plébános atyát nevelési értekezletekre, szülői értekezletre, rendezvényeinkre meghívjuk, valamint lelkigyakorlat vezetésére, illetve óvodás mise megtartására is megkérjük.

12. 3. Katolikus Pedagógiai Intézet (KAPI)

Folyamatosan tartjuk a kapcsolatot szakmai fejlődésünk, ismereteink mélyítése, megújítása érdekében. Kihasználjuk a képzési-, továbbképzési lehetőségeket, alkotó módon beépítjük pedagógiai munkánkba a szakmai ajánlásokat, segédanyagokat.

12. 4. Az óvoda és az iskola

Az óvodából az iskolába való zavartalan átmenet megkívánja a két intézmény nevelőmunkájának összehangolását, az együttműködést. Ennek érdekében a kölcsönös nyitottságra, egymás munkájának megbecsülésére törekszünk.

A kölcsönös érdeklődés hozzájárul egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez

Az együttműködésünk formái:

- Szakmai kapcsolatok fenntartása
- A leendő elsős tanító rendszeres látogatása az iskolába készülő gyermekek leendő első osztályosok csoportjában.
- Tanítónők részvétele az óvoda ünnepségein.

- . A leendő első osztályosok gyerekek látogatása az iskolában (nyílt napok, rendezvények)
- . A leendő első tanító részvétele az iskola előkészítő beiskolázással kapcsolatos szülői értekezleten
- . Óvodásaink beilleszkedésének és tanulmányi előmenetelének figyelemmel kísérése – után követés
- . Munkaközösségi hospitálások
- . Tájékoztatás a gyermek fejlettségéről, a fejlődés üteméről.

12.5. Az óvoda és a közművelődési intézmények

Óvodánk jó kapcsolatot tart fenn a Művelődési Házzal, minden olyan rendezvényen részt veszünk, amely elősegíti a nevelő munkánkat. Ezeket a programokat úgy választjuk meg, hogy a gyerekek nyugodt játékát, pihenését ne zavarja. Lehetőségünk nyílik bábelőadások, kiállítások, gyermekszínházi előadások megtekintésére.

A könyvtárat is rendszeresen látogatjuk, így keltjük fel érdeklődésüket a könyvek és a könyvtár iránt. A nagycsoportosokkal havonta egyszer könyvtár-napot tartunk. Pótoljuk és gazdagítjuk a gyermekirodalmi és szakirodalmi könyvek választékát.

A Tájházban megrendezett kiállításokon és az alkalomhoz kötődő egyéb rendezvényeken lehetőség szerint veszünk részt.

Szükségesnek látjuk, hogy óvodánk kapcsolatot alakítson ki az iskolában működő művészeti iskolával. Velük együttműködve tudjuk elérni, hogy a zene, az alkotások, a környezetesztétika értékei megjelenhessenek óvodánkban.

Kapcsolattartás formái:

- . egymás rendezvényein való részvétel
- . közös előadások
- . kiállítások szervezése.

12.6 . Az óvoda és a Pedagógiai Oktatási Központ

A Pedagógiai Oktatási Központ a nevelési tanácsadót, szakértői bizottságot foglalja magába. Intézményünk a Jász- Nagykun- Szolnok Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat - Nevelési Tanácsadójához, szakértői bizottságához tartozik.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek vizsgálata, fejlesztése érdekében a Jász- Nagykun- Szolnok Megyei Pedagógiai Szakszolgálat - Megyei Szakértői Bizottságával és Nevelési Tanácsadó- Szolnoki Tagintézményével van szakmai kapcsolatunk. A Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján szervezzük és végezzük a sajátos nevelési igényű gyermekek speciális ellátását, megfelelő végzettségű szakemberek bevonásával, tanácsai alapján. A Szolnoki Tagintézmény- Nevelési Tanácsadó vizsgálja a Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, vagyis ilyen jeleket mutató gyermekeket, valamint dönt annak

kérdésében, hogy a felterjesztett gyermek megkezdheti-e iskolai tanulmányait. Szakvéleményünkkel, nem csak diagnosztizálnak, hanem segítik pedagógiai munkánkat a fejlesztési irányok kijelölésével is. E mellett részt veszünk a Szolnoki Tagintézmény által szervezett fórumaikon, szakmai műhelymunkákban, hogy speciális ismereteinket mélyítsük, fejlesztő munkánkat tudatosabban, célirányosabban végezzük.

12.7 . Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

A helyi gyermekjóléti szolgálattal szoros együttműködésben próbálunk segíteni a hátrányos helyzetű gyermekek életkörülményein a jelzőrendszer működtetésével, esetmegbeszélések segítségével.

12.8. Az óvoda és a civil szervezetek

Kölcsönösen segítő és jó kapcsolatot alakítottunk ki a helyi **Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a Szabó János Horgászegyesülettel, illetve a helyi Sportegyesülettel, a Tűzoltósággal, a Mentőszolgálattal**, akik támogatják és segítik intézményünket plusz, szórakozási és sportolási lehetőségeket biztosítva a gyermekek számára.

Az egészségügyi hálózattal (házi orvos, védőnő) szűrővizsgálatokat, előadásokat szervezünk.

FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM:

- 1) Az Óvodai Nevelés Alapprogramja
- 2) Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve
- 3) Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve
- 4) Segédanyag a katolikus óvodák helyi nevelési programjához (írták: Farkasné Egyed Zsuzsanna, Grolyóné Szabó Éva, Mészáros Istvánné, Szerepi Imréné) Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet Budapest, 2010.
- 5) Néphagyományörző Óvodai Program (írták: Faust Dezsőné, dr. Váginé Farkas Ildikó, Zadravecz Teréz; szerk.: Faust Dezsőné) Gödöllő, 1998.
- 6) Útmutató a néphagyományörző óvodai program megvalósításához (írták: dr. Bucherna Nádorné, Faust Dezsőné, Fledrichné Rozgonyi Krisztina, dr. Váginé Farkas Ildikó, Zadravecz Teréz) Gödöllő, 1999.
- 7) Nagy Jenőné: Óvodatükör (Óvodai intézmények szakmai munkájának elemzése, értékelése) „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” sorozat 4. száma Szolnok 2001.
- 8) Nagy Jenőné: Csak tiszta forrásból (Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel alternatív program, Útmutató a program megvalósításához) „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” sorozat 2. száma 2., módosított kiadás Szolnok 2002.
- 9) Nagy Jenőné: Tehetségigérek gondozásának elmélete és gyakorlata 2012.
- 10) Segédanyag a katolikus óvodák nevelési programjához (készítették: Farkasné Egyed Zsuzsanna, Grolyóné Szabó Éva, Mészáros Istvánné, Szerepi Imréné) KPSZTI, 2004.

ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT:

Az átirrt Helyi Pedagógiai Program hatályba lépése: 2024. szeptember 1.

A helyi Pedagógiai Program érvényességi ideje:

A helyi Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- Szervezeti átalakítás
- Törvényi rendelkezések

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Szent Kinga Katolikus Óvoda Keresztény Pedagógiai Programját a
Fenntartó.....év.....hó.....napján elfogadta

Kelt.....

.....

Aláírás

A Pedagógiai Programot az óvodánk nevelőtestülete.....év.....hó.....napján
elfogadta.

Kelt:

.....

Igazgató

.....

Tagintézmény- igazgató

A Pedagógiai Programot a Szülői Munkaközösség.....év.....hó.....napján
véleményezte és elfogadásra javasolta.

Kelt:.....

Kelt.....

.....

Szülői Munkaközösség elnöke

